

משרד המשפטים

רשות הפטנטים

רשות הפטנטים דו"ח שנתי לשנת 2016

משרד המשפטים

רשות הפטנטים

רשות הפטנטים דו"ח שנתי לשנת 2016

שרת המשפטים

ברכת שרת המשפטים – דו"ח רשות הפטנטים לשנת 2016

כבכל שנה, גם בשנה זו מובא בפניכם דו"ח לסיכום שנת העבודה ברשות הפטנטים. דו"ח זה הוא חלק משורה של צעדים אותם מוביל משרד המשפטים בתחום הגברת השקיפות השלטונית ושיתוף הציבור. מדובר בדו"ח מפורט ומקיף המאפשר לגופים ציבוריים, לארגונים פרטיים ולציבור המבקשים בכללותו נגישות למידע על אודות פעילות הרשות בשנה החולפת. מגוון הפעילויות המפורטות בדו"ח השנתי של רשות הפטנטים לשנת 2016 מעיד על הפעילות הרבה הנעשית בתחומי בחינת ורישום הזכויות, ועל השיפור המתמיד של השירות הניתן על ידי רשות הפטנטים לציבור המבקשים.

הרשות התגייסה למהלך לטיוב הרגולציה וצמצום הבירוקרטיה באגפי משרד המשפטים, במסגרתו תהליך בחינת בקשה לרישום פטנט צפוי להתקצר ולהתייעל. כלי משמעותי נוסף בתהליך להפחתת הנטל הרגולטורי הוא המעבר לעבודה מקוונת מלאה בכל מחלקות הרשות, מהלך אותו השלימה הרשות בסוף השנה החולפת, וכיום כלל שירותיה, החל בהגשת בקשה וכלה בהתכתבות עם הבוחן/ת, מוצעים לציבור המבקשים באופן מקוון מלא.

פעילות יעילה ואפקטיבית המוצעת על ידי רשות הפטנטים לציבור המבקשים היא כלי תומך לכלכלה היזמית של מדינת ישראל, אשר יכולה להתגאות בחדשנותה הטכנולוגית שממשיכה לגדול ולצמוח, הן בזירה המקומית והן בזירה הבין-לאומית.

דו"ח זה מסכם את שש שנות עבודתו של ראש הרשות, עו"ד ועו"פ אסא קלינג, אשר בתקופתו עברה הרשות תמורות רבות. ברצוני להודות לעובדי רשות הפטנטים על תרומתם המתמשכת לקידום תחום הקניין הרוחני במשרד המשפטים ובמדינת ישראל, ועל המאמץ הרב אשר השקיעו בשנה החולפת בהשלמת תהליכים כה משמעותיים.

בברכה,

איילת שקד

משרד המשפטים המנהלת הכללית

הנדון: דבר המנהלת הכללית – דו"ח רשות הפטנטים לשנת 2016

בעידן זה של טכנולוגיה וחדשנות, הפכו דיני הקניין הרוחני ענף מרכזי בעולם המשפט המודרני, ותרומתם לפיתוח החברה והכלכלה הולכת ומתעצמת. ניהול נכון וחכם של זכויות הקניין הרוחני, ובהן הזכויות בפטנטים, סימני מסחר ומדגמים, מחזק את מערך התמריצים עבור ממציאים ויוצרים, ומהווה מנוע צמיחה משמעותי בכלכלת המדינה.

בשנת 2016 הגיע לכדי מימוש מהלך מרכזי וחשוב - מעבר הרשות, על כל יחידותיה, לעבודה מקוונת מלאה. המהלך דרש שינויי חקיקה, התאמות טכנולוגיות רבות והיערכות ארגונית מקיפה. השלמת המהלך הופכת את כלל שירותי הרשות לנגישים עבור הציבור, מטייבת את מאגרי המידע ברשות ומביאה להתייעלות וחסכון במשאבים בעבודת הבוחנים. רשות הפטנטים הישראלית היא בין המובילות בעולם בהיבט זה.

בנוסף, הושלמה השנה עבודת בחינה לטיוב רגולציה בעבודת הרשות, אשר ממצאה ומסקנותיה מצאו ביטוי בדו"ח מקיף ומפורט, וצפויות להיות מיושמות במהלך השנה הקרובה ולהביא ליעול תהליכי העבודה ברשות ולצמצום הנטל הבירוקרטי העודף.

בשנה החולפת הושלם גם גיוסם של צוערים חדשים למחלקת הפטנטים ברשות, אשר צפויים להפוך לבוחנים בתום תהליך הכשרה בן שנתיים, וכן אוישו כלל משרות ראשי הצוותים במחלקה. בשנים האחרונות השקיעה הנהלת המשרד משאבים רבים בחיזוק ההון האנושי ברשות, תוך שמירה על איכותו, באמצעות ביצוע הליכי גיוס ואיוש מורכבים. ראוי לציין כי גיוס הצוערים נעשה תוך הקפדה על מימוש עקרונות ההעסקה הרב-גונית והשוויונית בשירות המדינה.

המהלכים הרבים אותם קידמה והשלימה רשות הפטנטים בשנת 2016 הם פרי שיתוף פעולה בין הרשות לבין גורמים נוספים במשרד המשפטים, המסייעים בעד הרשות במימוש חזונה, מטרותיה ויעדיה.

כפי שמשקפים עמודי הדו"ח השנתי שלפניכם, ניכרת מגמת עלייה מתמדת בתפוקת הרשות, וניכר כי הדבר נעשה תוך שמירה על איכות העבודה, הן ברמה הלאומית והן ברמה הבין-לאומית. הרשות עומדת באופן עקבי ביעדים שקובעת הוועדה לקביעת יעדים לרשות הפטנטים, ואף מציגה ביצועים עודפים.

רשות הפטנטים היא יחידה ממשלתית איכותית, המשמשת דוגמה למשרדי פטנטים אחרים בעולם בעבודתה המקצועית, ביכולותיה הטכניות ובשירותים אותם היא מציעה לציבור המבקשים. עבודת הרשות ואיכותה הן אינדיקציה חשובה לעמידותה ויכולותיה של הכלכלה הישראלית, בה זירת הקניין הרוחני ממשיכה לגדול ולפרוח בתמיכתה המקצועית של רשות הפטנטים.

אני מבקשת להודות באופן מיוחד לראש הרשות, עו"ד ועו"פ אסא קלינג, שהוביל את עבודת הרשות במהלך שש השנים האחרונות במקצועיות רבה, ובכך הביא להישגים הרבים אליהם הגיעה הרשות במהלך תקופה זו. אני מודה לעובדות ועובדי רשות הפטנטים על עבודתם בשנה החולפת, אשר פירותיה משתקפים היטב בדו"ח זה.

ברכה,

אמי פלמור

פתח דבר

שנת 2016 אופיינה בעשייה רבה, צמצום תורים ועלייה בתפוקות בכל מחלקות הרשות. צעד התייעלות מרכזי אותו חוותה הרשות, כמו גם ציבור המשתמשים בשירותיה, הוא השלמת מעבר כל מחלקות הרשות לעבודה מקוונת מלאה - ביוני 2015 עלתה לאוויר מערכת עבודה מקוונת במחלקת סימני מסחר, בדצמבר 2015 בתחום הפטנטים, ביולי 2016 במחלקת PCT ובדצמבר 2016 במחלקת מדגמים. כל אחת מהמערכות הללו מאפשרת לציבור עבודה מקוונת מלאה גם בכל הנוגע להליכים משפטיים בפני הרשם בכל אחד מהתחומים.

זה שש שנים רשות הפטנטים מפרסמת דו"ח שנתי המציג את מגוון פעילויותיה. עיון בדו"ח יגלה עשייה רבה והתקדמות באיכות ורמת השירותים הניתנים לציבור העושה שימוש בשירותי הרשות. משנה לשנה היקף הפעילויות המוצג גדל ותחומים נוספים נחשפים לעיון הציבור. השנה, בצד נתוני השימוש והביצוע של המחלקות השונות נעשה פירוט רחב יותר של נתוני הביצוע הכספיים ומוצגים לראשונה נתוני מגוון התעסוקה שברשות.

בתום שנת 2016, מתוך כ-200 עובדים, 59% הן נשים. עיקר ההון האנושי ברשות הוא ציבור הבוחנים המקצועיים. מרביתם מועסקים במסגרת מסלול קידום בוחנים ברשות הפטנטים שהוא מסלול קידום ייחודי ואטרקטיבי לאקדמאים בשירות המדינה. רשות הפטנטים מחויבת להעסקה שוויונית של כלל המגזרים בישראל, כאשר כ-9% מהעובדים הם כיום בני מיעוטים שונים וישנן מספר משרות המיועדות לאנשים בעלי מוגבלויות. עם הגידול בהון האנושי גיל העובדים ירד וכיום 38% מעובדי הרשות הם בני 40-31 ואילו 30% הם בני 50-41. הון אנושי מגוון ומוכשר זה הוא הגורם המרכזי המאפשר מתן שירותים בזמינות ובאיכות להם מחויבת הרשות. יודגש שהבוחנים ברשות נהנים מתכנית שכר עידוד המושתתת על פרמטרים שונים המוטמעים בתכנית העבודה של הרשות ובעיקר על כמות בחינות (ראשונות וחוזרות) ועל איכותן. צפוי שבשנים 2017 - 2018 יושלם גיוס 20 בוחנים נוספים שתקניהם אושרו לאחרונה.

בשנת 2016 נעשו פעילויות הדרכה והטמעת ידע רבות. נרכשו קורסי ידע (מחשבים ותקשורת, פארמה ואופטיקה), הוכשרו צוערים חדשים לבחינת פטנטים, סימני מסחר ומדגמים, ולראשונה החלה עריכת תכנית הכשרת מנהלי ביניים ברשות עבור ראשי הצוותים וראשי התחומים כעיצוב שדרת הניהול ברשות.

בהמשך לדו"ח השנתי לשנת 2015 בו פורסמו לראשונה נתונים כספיים לגבי פעילות הרשות, השנה מוצגים נתונים מקיפים יותר. בשנת 2016 יתרת ההכנסות על ההוצאות שהועברה לקופת אוצר המדינה עמדה על סך של יותר מ-43.5 מיליון ₪. עיקר מקור הכנסות הרשות הוא מאגרות בתחומי סימני המסחר והפטנטים כאשר פעילות הרשות הבין-לאומית תחת ה-PCT היא תחום הכנסה הולך וגדל. ניכר שהכנסות תחום הפטנטים מושתתות באופן שווה על אגרות הגשה ועל אגרות חידוש. בעוד שבתחום סימני המסחר, כשליש מההכנסות - מקורן באגרות הגשה וכשני שלישי - מקורן באגרות חידוש.

גם בשנת 2016 עמדה הרשות ביעדים שהותוו לה על ידי הוועדה לקביעת יעדים לרשות הפטנטים. בוצע מספר שיא של בחינות חוזרות, משך זמן ההמתנה לבחינה ראשונה צומצם ל-28.5 חודשים (ירידה של 8% לעומת 2015) בעוד שנחזתה גם עלייה בכמות הבקשות להקדמת בחינה באמצעי הזירוז השונים ובעיקר על סמך הסדרי PPH. עם התקדמות הכשרתם של 15 צוערים שהחלה בספטמבר 2016 ואיוש 20 התקנים הנוספים שכאמור אושרו, צפוי שתפוקות אלה יגדלו וזמן ההמתנה יצומצם עוד.

ב-2016 נחזתה ירידה של כ-7% במספר הבקשות לרישום פטנט המוגשות בישראל. לעומת זאת נמשכה המגמה הברורה של עליית מספר הבקשות של ישראלים לבקשות פטנט בין-לאומיות במסגרת ה-PCT אשר הביאה את דירוגם של מבקשים ישראלים למקום ה-13 בעולם מבחינת שיעור שימוש בכלי זה. רשות הפטנטים מתמידה לשמור על מעמדה בתחום זה החשוב לציבור הממציאים הישראלי ודורגה במקום הראשון בעולם מבחינת זמני הטיפול כמשרד מקבל בבקשות בין-לאומיות.

נוסף על כך ניתן לראות המשך של מגמת העלייה בתפוקות בוחני הפטנטים ברשות ונחזתה עלייה של 9% בכמות הפטנטים ישראלים שקובלו בד בבד עם עלייה של קרוב ל-12% בכמות הייעודים לרשות החיפוש והבחינה הבין-לאומית.

בספטמבר 2016 החלו בוחני הפטנטים ברשות לעשות שימוש בסיווג הבינלאומי החדש ה-CPC. בכך רשות הפטנטים מצטרפת למדינות הנחשון העושות שימוש בסיווג חדשני ויעיל זה. הדרכת עומק נערכה לכלל בוחני הפטנטים ברשות על ידי צוות מדריכים ממשרד הפטנטים של ארה"ב. זוהי דוגמה נוספת להקפדת הרשות על שימוש בכלי ההתייעלות הבין-לאומיים המתקדמים ביותר ואף לתרומתה לשיטת הפטנטים העולמית.

גם בתחום סימני המסחר עמדה הרשות ביעדים שהוצבו בפניה על ידי הוועדה לקביעת יעדי הרשות. במהלך 2016 נבחנו 19,429 סוגים. משך הבחינה במחלקת סימני המסחר צומצם ב-15 ימים למרות שמספר הבוחנים נותר ללא שינוי. במהלך שנת 2017 צפוי מאגר סימני המסחר לכלול גם אפשרות צפייה במסמכים הקיימים בתיקי סימני המסחר, וזאת לצורך שיפור השקיפות והשירות הניתן לציבור. בשנת 2016 נחזתה ירידה של 11% במספר הבקשות שהוגשו ושל 16% במספר הסוגים שהוגשו. ניכר שלאחר שנת 2015 שהייתה שנת שיא בהיקף הבקשות והסוגים, חזרו הכמויות לרמות של שנים קודמות. שיעור הייעוד של ישראל באמצעות בקשות רישום סימני מסחר בין-לאומיות על פי פרוטוקול מדריד, נשמר במקום ה-18, כפי שגם שיעור השימוש של ישראלים באפשרות של ציון ישראל כמדינת מקור לצורך רישום בין-לאומי על פי פרוטוקול מדריד, נשמר במקום ה-30 בשנת 2016.

במחלקת מדגמים צומצם משך הבחינה באופן משמעותי ל-3.5 חודשים כאשר זמן ההמתנה הממוצע לבחינה ראשונה צומצם אף הוא ל-3.5 חודשים. זאת בעוד שבשנת 2016 הוגש מספר הבקשות הגדול ביותר זה 10 שנים. ייתכן שניתן לייחס התעוררות זו לעניין ההולך וגובר בתחום חשוב זה, לאור קידומו של חוק העיצובים החדש אשר צפוי להתקבל בכנסת בשנת 2017. חוק זה יביא לתמורות רבות בעבודת הרשות בתחום זה, במסגרתו ישראל צפויה להצטרף להסדר האג לבקשות בין-לאומיות לרישום עיצובים. בתחום המדגמים נערך בשנת 2016 שולחן עגול פתוח לציבור הרחב שבעקבותיו נערכו שינויים חשובים בהוראות העבודה של המחלקה תוך ביצוע התאמות למגמות עולמיות בתחום באשר לאופן התיאור החזותי של עיצוב.

במסגרת תכנית העבודה לשנת 2017 תמשיך ההשקעה במערכות העבודה המקוונת ושיפורן. מערכת מרכזית תושק בשנה זו והיא מערכת תפעולית חדשה במחלקת פטנטים אשר תחליף את המערכת הקיימת שהוכנסה לפעולה לפני כ-13 שנים. כך גם תיערך הרשות להפעלת חוק העיצובים החדש והצטרפות להסדר האג על כל משמעויותיו התפעוליות. במחלקת פטנטים ייערכו הוראות עבודה חדשות שיעודכנו בהתאם לתכנית אשר פורסמה על ידי המחלקה בתחילת 2017 לאחר תהליך היוועצות בציבור.

כידוע, רשות הפטנטים היא יחידת פיילוט לפרויקט טיוב הרגולציה בהתאם להחלטת ממשלה בנושא. בשנת 2016 הושלמה הכנת דו"ח לאחר קבלת הערות הציבור והוכנה תכנית טיוב. כך למשל, לאור ממצאי הדו"ח, בשנת 2017 יפורסם עדכון אחד בלבד של הוראות העבודה בכל המחלקות. בשנת 2016 קודמה תכנית צמצום כמות חוזרי רשם והודעות רשם. לאחר פרסום להערות הציבור וקיום שולחן עגול פתוח לציבור, פורסמו חוזרי רשם 2016/033 ועדכון לחוזר רשם 2014/026 בתחום סימני המסחר באמצעותם אוחדו נושאים רבים ובוטלו 9 חוזרים והודעות ישנים. בתחום הפטנטים פורסמו בחודש דצמבר 2016 חוזרים 2016/34 ו-2016/35 להערות הציבור לגביהם התקיים שולחן עגול בחציון הראשון של 2017 וצפוי שבאמצעותם יבוטלו 21 חוזרים ו-2 הודעות.

לרשות הפטנטים מעמד בין-לאומי מוביל הנגזר מהשימוש המוגבר שעושים מבקשי רישומים ישראלים בכלים הבין-לאומיים שהרשות מעמידה לרשותם. לרשות קשרים ענפים עם משרדי פטנטים מובילים בעולם. ב-2016

אירחה הרשות משלחות רבות ובהן משלחת בכירה ממשרד המסחר הסיני, עמם חתם משרד המשפטים על מזכר הבנות; נציגים ממשרד הפטנטים הצרפתי לדיון על שיתופי פעולה עתידיים, לרבות בתחום כינויי המקור והציונים הגיאוגרפיים; משלחת ממשרד הפטנטים וסימני המסחר של ארה"ב במסגרת הדרכה על שיטת ה-CPC; נציגים ממשרד הפטנטים של דנמרק אשר לקחו חלק בפורום הקניין הרוחני של משרד המשפטים אותו אירחה הרשות, וכן משלחת בכירה בראשות סגנית ראש העיר שנגחאי האמונה על הקניין הרוחני במחוז זה.

לרשות גם מעמד משפיע בארגון הקניין הרוחני העולמי (WIPO) ונערכות עמו פעילויות רבות לאורך השנה, כגון אירועי העלאת מודעות לאפשרויות התעסוקה של ישראלים ב-WIPO שהתקיימו במוסדות אקדמיים וכנס ועידת ישראל לקניין רוחני יחד עם ארגון AIPPI במסגרתו הגיע לביקור בישראל מנכ"ל הארגון. זה 5 שנים עורכת הרשות קורס יוקרתי יחד עם WIPO לבחינת בקשות לפטנט בתחומי הפרמצבטיקה. לקורס זה מוזמנים מידי שנה גם בוחנים ממשרדי פטנטים מובילים. בשנת 2016 נערך הקורס הגדול ביותר עד כה בו השתתפו 16 בוחנים מ-10 מדינות. בשנת 2017 צפוי להיערך קורס במתכונת דומה בתחום המחשבים והתקשורת בהשתתפות 11 בוחנים מ-11 מדינות שונות.

כרגולטור של תחום הקניין הרוחני התעשייתי, הרשות אמונה על קידום של חוקים ותקנות בתחומה. בחמש השנים האחרונות קודם חוק העיצובים החדש הצפוי להביא לתמורה משמעותית בתחום העיצובים בישראל. הרשות צופה שבאמצעות שירותים מתקדמים ונגישים היא תוכל לתרום להיווצרות זכות רישומית חזקה ובעלת ערך ממנו יוכלו ליהנות מעצבים והציבור הרחב. כרגולטור הרשות בוחנת עצמה תדיר. לא בכדי ביקשה הרשות להימנות עם היחידות המובילות את תהליך טיוב הרגולציה, אשר כמפורט לעיל וביתר פירוט בדו"ח שפורסם לעניין זה¹ כמו גם להלן בדו"ח זה, שכבר עתה הביא לשינויים וצמצום בירוקרטיה. תחום בו זיהתה הרשות צורך לפרורמה הוא תחום ההתנגדויות לפטנטים. הרשות ערכה בשנת 2016 מחקר אמפירי לגביו ותוצאותיו פורסמו לציבור² במטרה לעורר דיון ציבורי מושכל ומבוסס נתונים.

כבכל שנה אדגיש, כי דו"ח זה הוא פרי עבודתם של עובדי הרשות המסורים והמקצועיים להם מסורה התודה וההערכה. דו"ח זה הנו חלון המציג אך חלק מעשייתם הרבה והנמשכת.

זהו הדו"ח השנתי האחרון עליו אחתום כראש הרשות עם סיום תקופת התפקיד הקצובה על פי החלטת ממשלה לשש שנים. אני מאחל לבאים אחרי הצלחה רבה בקידומה של הרשות לגבהים חדשים תוך הקפדה על שקיפות והיוועצות בציבור להשגת רגולציה אפקטיבית בתחום הקניין הרוחני התעשייתי במדינת ישראל.

בברכה,

אסא קלינג

ראש רשות הפטנטים

רשם הפטנטים, המדגמים וסימני המסחר

¹ http://www.justice.gov.il/Units/RashamHaptentim/Documents/Final_Report_ILPO.pdf
² http://www.justice.gov.il/Units/RashamHaptentim/legalinfo/Pages/Pre-grant_Oppositions.aspx

חזון וייעוד הרשות

"יצירת תנאי סביבה לקידום יצירתיות וחדשנות טכנולוגית"

הרשות היא גורם המאפשר תנאי סביבה המעודדים הגנה נאותה על עבודות יצירתיות באמצעות הנגשה והפעלה של מערכות הדינים הייעודיות. ברישום פטנטים, מדגמים, סימני מסחר וכינויי מקור בהתאם לחוק, התקנות והפסיקה אשר יספקו הגנה משפטית נאותה על הקניין הרוחני התעשייתי בישראל, לאחר הליך בחינה, יהיה כדי להבטיח כי הזכות הבלעדית שמקנה הרישום, תוענק למבקש, תוך שמירה על זכויותיהם החוקיות של אחרים יחד עם פרסום הבקשות והזכויות הרשומות.

מטרה מרכזית אשר עומדת בפני הרשות היא קידום היכרות הציבור עם מערכת הקניין הרוחני התעשייתי.

במסגרת עבודתה, פועלת הרשות לקיום קשר עם משרדי פטנטים אחרים בעולם וארגונים בין-לאומיים המטפלים בהגנה על הקניין הרוחני התעשייתי, ובכלל זה קבלת בקשות בין-לאומיות לפטנט וביצוע חיפוש ובחינה מקדימה במסגרת האמנה לשיתוף פעולה בענייני פטנטים (אמנת ה-PCT) וכן קבלת בקשות בין-לאומיות לסימן מסחר, בהתאם לפרוטוקול מדריד.

מטרה עיקרית נוספת היא הבטחת קיומה של מערכת דינים והנכחת רגולציה המאפשרת ייעודים אלה, והמותאמת לצרכים המשתנים של הציבור הרחב.

תוכן עניינים

17 הון אנושי.....

23 רשות הפטנטים במרחב הציבורי.....

31 נתונים כספיים.....

37 מחלקה משפטית.....

40 א. הליכים משפטיים ברשות.....

42 ב. ערעורים.....

43 ג. יזמות חקיקה ותהליכי טיוב רגולציה.....

47 מחלקת סימני מסחר.....

49 א. נתוני בחינה.....

58 ב. הפרופיל הבינלאומי של ישראל בתחום סימני המסחר.....

59 מחלקות פטנטים ו-PCT.....

62 א. נתוני בחינה.....

75 ב. קיצור משכי הבחינה והקדמתה.....

82 ג. הפרופיל הבינלאומי של ישראל בתחום ה-PCT.....

89 מחלקת מדגמים.....

92 א. נתוני בחינה.....

101 ב. הפרופיל הבינלאומי של ישראל בתחום המדגמים.....

103 חוק חופש המידע.....

105 א. חוק חופש המידע.....

106 ב. פניות הציבור.....

התיאור בדיון וחשבון שנתי זה אינו בא לתאר באופן ממצה את הדיון; הוא אינו בגדר ייעוץ משפטי ואינו הבעת עמדה מחייבת מטעם הרשות באשר למדיניותה. מטרת התיאור להקנות לקורא מושג כללי בדבר תפקידי הרשות והחקיקה על פיה היא פועלת. ככזה, התיאור כללי ונכתב בהפשטה רבה. אין בתיאור כדי להוות בסיס להסתמכות לכל צורך מסחרי או משפטי אחר.

רשימת גרפים

הון אנושי

גרף 1.	מבנה הרשות 2016	20
גרף 2.	פילוח מקצועי של עובדי רשות הפטנטים	21
גרף 3.	משרות העדפה מתקנת ברשות הפטנטים	21
גרף 4.	פילוח השכלה של עובדי רשות הפטנטים	21
גרף 5.	פילוח מגדרי של עובדי רשות הפטנטים	21
גרף 6.	פילוח גילאים של עובדי רשות הפטנטים	22
גרף 7.	פילוח מקום מגורים של עובדי רשות הפטנטים	22
גרף 8.	פילוח ותק של עובדי רשות הפטנטים (שנים)	22
גרף 9.	פילוח דת של עובדי רשות הפטנטים	22

נתונים כספיים

גרף 10.	מחלקת פטנטים - התפלגות הכנסות מאגרות 2015-2016	34
גרף 11.	מחלקת סימני מסחר - התפלגות הכנסות מאגרות 2015-2016	34
גרף 12.	מחלקת PCT - התפלגות הכנסות מאגרות 2015-2016	35
גרף 13.	מחלקת מדגמים - התפלגות הכנסות מאגרות 2015-2016	35
גרף 14.	הוצאות הרשות	36

מחלקה משפטית

גרף 15.	מספר הערעורים שהוגשו לבית המשפט המחוזי בשנים 2014-2016 על החלטות רשם הפטנטים, סגנית הרשם והפוסקת בקניין רוחני	42
גרף 16.	תוצאות פסקי דין שניתנו ב-2014-2016 בביהמ"ש המחוזי בערעורים על החלטות רשם הפטנטים, סגנית הרשם והפוסקת בקניין רוחני	42

סימני מסחר

גרף 17.	בקשות לרישום סימני מסחר שהוגשו וסימנים שנרשמו בשנים 2016-2007	49
גרף 18.	מספר הבקשות והסוגים החדשים שהוגשו לרישום וסוגים שנרשמו בשנים 2016-2007	50
גרף 19.	עשר המדינות מהן הוגש השיעור הגבוה ביותר של בקשות סימני מסחר בישראל בשנת 2016 (באחוזים)	50
גרף 20.	בקשות סימני מסחר בשנת 2016 - לפי סוגים	52
גרף 21.	כמות הבקשות הבין-לאומיות שהוגשו באמצעות ישראל כמדינת מקור 2010-2016	53
גרף 22.	בקשות לאומיות ובין-לאומיות שנסגרו בשנים 2010-2016	53
גרף 23.	שיעור מבקשים ישראלים מול זרים בשנים 2010-2016	54
גרף 24.	שיעור סימנים שניתנו למבקשים ישראלים מול זרים בשנים 2010-2016	55
גרף 25.	כמות הסוגים שנבחנו בחינה ראשונה ושנייה בשנים 2010-2016	55
גרף 26.	זמן המתנה לבחינה ראשונה, לבחינה שנייה, וזמן כולל בשנים 2010-2016	56

גרף 27	בחינות על אתר לעומת כלל הבקשות שנבחנו בשנים 2010-2016	56
גרף 28	סימני מסחר וסוגים בתוקף בישראל בשנים 2007-2016	57
גרף 29	ייעוד בקשות בין-לאומיות שהוגשו בהתאם לפרוטוקול מדריד בשנת 2015 - לפי מדינות (ישראל מקום 18)	58
גרף 30	בקשות בין-לאומיות שהוגשו בהתאם לפרוטוקול מדריד בשנת 2015 - לפי מדינות מקור (ישראל מקום 30)	58

פטנטים ו-PCT

גרף 31	בקשות לפטנט שהוגשו בהשוואה לכל הפטנטים שניתנו בשנים 2007-2016	62
גרף 32	מספר הבקשות לפטנט, לרבות בקשות התובעות דין קדימה, שהוגשו ברשות הפטנטים בשנים 2007-2016	62
גרף 33	שיעור מבקשים ישראלים מול מבקשים זרים בשנים 2007-2016	63
גרף 34	שיעור הפטנטים שניתנו למבקשים ישראלים מול מבקשים זרים בשנים 2007-2016	63
גרף 35	בקשות לפטנט שהוגשו בשנת 2016 - לפי תחומים	64
גרף 36	בקשות לפטנט לפי תחומים בשנים 2010-2016	64
גרף 37	זמן המתנה ממוצע (בחודשים) לבחינה ראשונה בשנת 2016 - חלוקה לפי מחלקות	65
גרף 38	ממוצע זמן המתנה לבחינה ראשונה (בחודשים) בשנים 2007-2016	65
גרף 39	זמן המתנה ממוצע (בחודשים) לבחינה חוזרת בשנת 2016 - חלוקה לפי מחלקות	66
גרף 40	ממוצע זמן המתנה לבחינה חוזרת (בחודשים) בשנים 2007-2016	66
גרף 41	ממוצע משך הבחינה הכולל (בחודשים) של בקשות פטנט בשנים 2007-2016 - לפי מחלקות	67
גרף 42	סטטוס בקשות שנשלחה בהן הודעת סירוב 2014-2016	70
גרף 43	בקשות שנשלחה בהן הודעת סירוב - חלוקה למחלקות 2014-2016	70
גרף 44	בקשות פטנט שסורבו, נסגרו ביזמת במבקש ונזנחו בשנים 2010-2015 (לפני ואחרי בחינה)	71
גרף 45	בקשות שחולקו לפי סעיף 24 לחוק הפטנטים בשנים 2013-2016 - לפי מחלקות	71
גרף 46	בקשות שחולקו לפי סעיף 24 לחוק הפטנטים בשנים 2013-2016 - לפי סיווגים	72
גרף 47	ממוצע זמנים (בחודשים) מרגע הגשת בקשת החלוקה ועד לסיום הבחינה לעומת זמן טיפול ממוצע כולל מרגע הגשת הבקשה ועד לסיום הבחינה (פרסום שני או הזנחה/סורב)	72
גרף 48	בחינות ראשונות וחוזרות ב-2016 - לפי מחלקות	73
גרף 49	בחינות ראשונות וחוזרות, חלוקה לחודשים בשנים 2015-2016 - ביוטכנולוגיה	73
גרף 50	בחינות ראשונות וחוזרות, חלוקה לחודשים בשנים 2015-2016 - כימיה	74
גרף 51	בחינות ראשונות וחוזרות, חלוקה לחודשים בשנים 2015-2016 - מכניקה ואלקטרוניקה	74
גרף 52	שיעור הבקשות שקובלו לפי סעיף 17(ג) לחוק הפטנטים, מסך כלל הבקשות שקובלו בשנים 2007-2016	75
גרף 53	הפעלת סעיף 17(ג) לחוק הפטנטים בשנים 2014-2016 - לפי מחלקות	75
גרף 54	סטטוס בקשות להקדמת בחינה לפי תקנה 35 בשנים 2010-2016	76
גרף 55	בחינות על אתר לפי תחומים בשנים 2013-2016	76

77	76	גרף	ממוצע הזמנים (בחודשים) מרגע הגשת בקשה לזירוז בחינה ועד לסיום הבחינה (פרסום שני/הוזנה או סורב) לעומת זמן טיפול כולל מרגע הגשת הבקשה ועד לסיום הבחינה.
78	77	גרף	פטנטים שתקפם פקע ב-2016 (לפי תחומים).
79	78	גרף	שיעור הבקשות שאושרו להשהיית בחינה בשנים 2012-2015, לאחר כניסתו לתוקף של חוזר רשם 2011/05.
79	79	גרף	בקשות PPH בשנים 2011-2016.
80	80	גרף	בקשות PPH בשנת 2014-2016 - לפי תחומים.
80	81	גרף	בקשות לפי הסדרי PPH בשנת 2016.
81	82	גרף	בקשות PPH בחלוקה למשרד מקבל בשנת 2016.
83	83	גרף	הגשת בקשות PCT בשנים 1997-2016.
83	84	גרף	ייעוד רשויות החיפוש הבין-לאומיות על ידי מבקשים ישראלים בשנים 2007-2016.
84	85	גרף	בקשות לחיפוש שהתקבלו ברשות החיפוש והבחינה הבין-לאומית הישראלית בשנים 2012-2016.
84	86	גרף	רישום פטנטים באמצעות אמנת ה-PCT לעומת רישום מקומי.
85	87	גרף	עמידה בזמני העברת בקשות PCT ללשכה הבין-לאומית לפי המשרד המקבל בשנת 2015.
86	88	גרף	עמידה בזמנים של רשות החיפוש הבין-לאומית הישראלית בשליחת דו"ח חיפוש ללשכה הבין-לאומית בשנת 2015.
86	89	גרף	הגשות בקשות PCT בשנת 2015 - לפי מדינת מקור (ישראל מקום 14).
87	90	גרף	הגשת בקשות PCT בשנת 2015 - לפי המשרד המקבל (ישראל מקום 13).
88	91	גרף	20 משרדי הפטנטים המובילים בהם הגישו מבקשים מישראל בקשות פטנט (ישיר+PCT) בשנת 2015.

מדגמים

92	72	גרף	מספר בקשות למדגם מול מדגמים שנרשמו בשנים 2007-2016.
	73	גרף	זמן המתנה לבחינה ראשונה וממוצע משך הבחינה הכולל (מתחילת בחינה ראשונה ועד פרסום) בשנים 2007-2016.
93	74	גרף	זמן ההמתנה לבחינה ראשונה מול מספר הבקשות לרישום מדגם בין השנים 2001-2016.
94	75	גרף	בקשות מדגמים שהוגשו בשנת 2016 - לפי סוגים.
95	76	גרף	עשר המדינות מהן הוגש השיעור הגבוה ביותר של בקשות מדגם בישראל בשנת 2016 (באחוזים).
95	77	גרף	בחינות ראשונות מול בחינות חוזרות בשנים 2007-2016.
96	78	גרף	מדגמים שנרשמו לאחר בחינה ראשונה או חוזרת בין השנים 2010-2016.
96	79	גרף	בקשות מדגם שלא הגיעו לכדי רישום בין השנים 2007-2016.
97	80	גרף	מגמות בנוגע למשך תוקפם של מדגמים בין שנים 2007-2016.
101	81	גרף	בקשות לרישום מדגמים בשנת 2015 - לפי מדינות (ישראל מקום 29).
101	82	גרף	מדגמים שנרשמו בשנת 2015 - לפי מדינות (ישראל מקום 23).

רשימת טבלאות

נתונים כספיים

טבלה 1. הכנסות והוצאות רשות הפטנטים לשנים 2015-2016.....33

הליכים משפטיים

טבלה 2. הליכים משפטיים אשר נפתחו בשנים 2013-2016.....40

טבלה 3. הליכים משפטיים אשר נסגרו במהלך השנים 2013-2016.....41

טבלה 4. הליכים משפטיים תלויים ועומדים בסוף שנת 2016.....41

סימני מסחר

טבלה 5. המבקשים המובילים בהגשת בקשות סימני מסחר בשנת 2016.....51

טבלה 6. המבקשים אשר נרשם על שמם המספר הגבוה ביותר של סימני מסחר בשנת 2016.....51

פטנטים

טבלה 7. בקשות פטנט שהוגשו וניתנו ברשות הפטנטים בשנת 2016 - לפי מקור.....67

טבלה 8. המבקשים הישראלים המובילים בהגשת בקשות פטנט בשנת 2016.....68

טבלה 9. המבקשים המובילים בהגשת בקשות PCT בשנת 2016 ברשות הפטנטים כמשרד מקבל.....68

טבלה 10. המבקשים הזרים המובילים בהגשת בקשות פטנט בשנת 2016 ברשות הפטנטים.....69

טבלה 11. המבקשים הישראלים אשר נרשם על שמם המספר הגבוה ביותר של פטנטים בשנת 2016.....69

טבלה 12. המבקשים הזרים אשר נרשם על שמם המספר הגבוה ביותר של פטנטים בשנת 2016.....69

מדגמים

טבלה 13. חמשת הסוגים המובילים בבקשות לרישום מדגם בשנת 2016.....94

טבלה 14. בקשות מדגם שהוגשו ומדגמים שנרשמו בשנת 2016 - לפי סוגים.....98

טבלה 15. המבקשים הישראלים המובילים בהגשת בקשות מדגם בשנת 2016.....99

טבלה 16. המבקשים הזרים המובילים בהגשת בקשות מדגם בשנת 2016.....99

טבלה 17. המבקשים הישראלים אשר נרשם על שמם השיעור הגבוה ביותר של מדגמים בשנת 2016.....100

טבלה 18. המבקשים הזרים אשר נרשם על שמם השיעור הגבוה ביותר של מדגמים בשנת 2016.....100

פרק 1

הון אנושי

מטרת מחלקת משאבי האנוש ברשות הפטנטים היא להבטיח את איכותו, מקצועיותו ורווחתו של ההון האנושי ברשות, תוך התאמתו ליעדיה וצרכיה.

סיכום שנת העבודה הוא המשך לתהליכים בהם עסקה המחלקה בשנה החולפת, אשר נועדו לתת מענה לאתגרים ויעדים בתחום הטיפול במשאב האנושי.

בהמשך להחלטת הוועדה לקביעת יעדי רשות הפטנטים ופיקוחם, גויסו למחלקת הפטנטים 16 צוערים חדשים מתחומים שונים במהלך השנה (אוגוסט 2016).

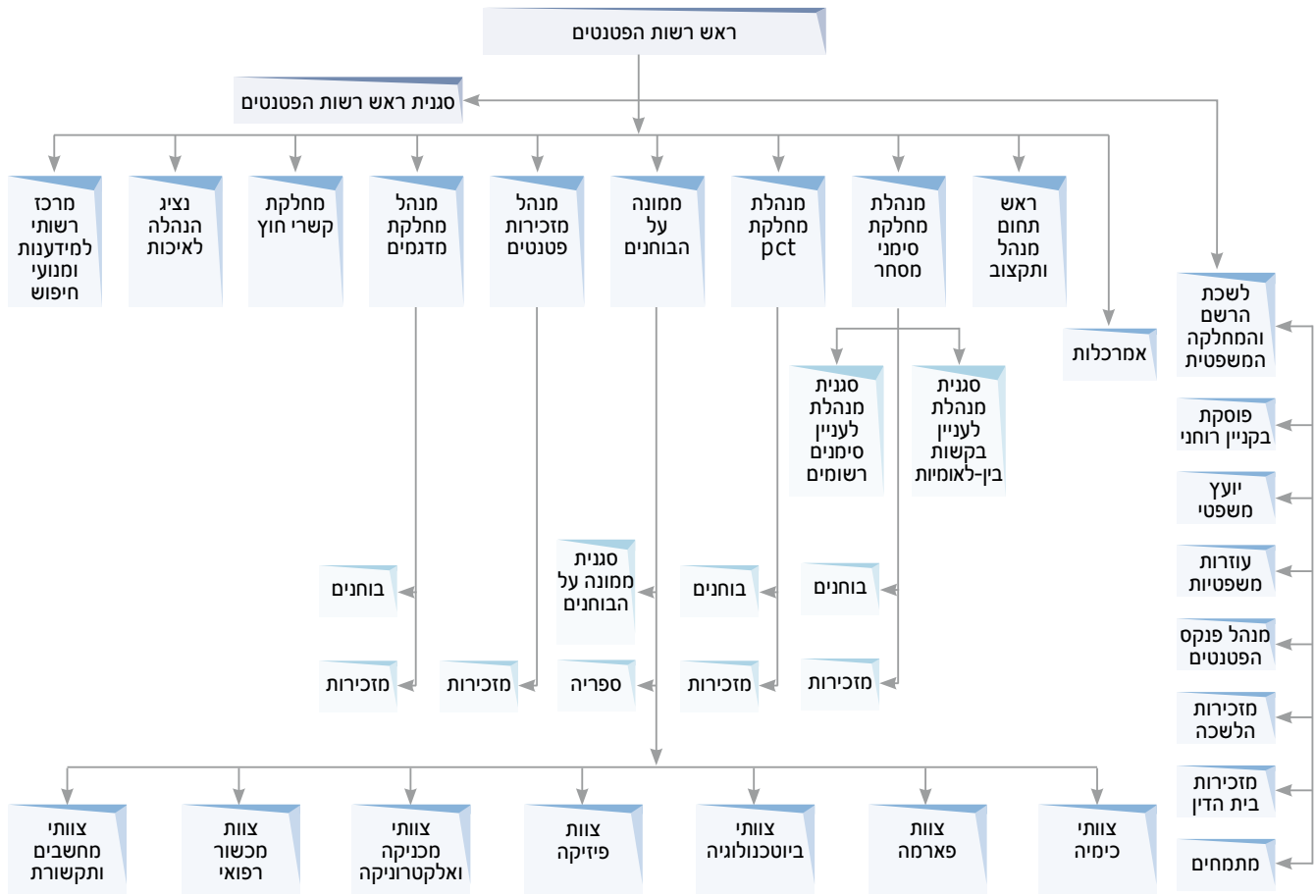
כפי שעולה מהנתונים שלהלן, מצבת ההון האנושי ברשות מגוונת מבחינה מגדרית ומגזרית. הרוב המכריע של עובדי הרשות בעל השכלה אקדמית מתקדמת. חתך הון אנושי שכזה מאפשר לרשות להעניק את השירותים המקצועיים המתקדמים אותם הציבור הרחב התרגל לקבל, תוך עמידה ביעדי הממשלה לבניית שירות ציבורי מייצג ומגוון.

לרשות עצמאות בתחום ההדרכה. כ'ארגון לומדי', הדגש ברשות הוא על שימור ידע והקנייתו באופן עקבי. בשנת 2016 החלה הטמעת מערכת מעקב הכשרות, והטמעתה תושלם בשנת 2017.

במהלך שנת 2016 השתתפו ראשי הצוותים ברשות בקורס להכשרתם לתפקיד, והתקיימו 36 ישיבות צוות. כמו כן, הצוותים השונים במחלקת הפטנטים יצאו לשלושה סיורים מקצועיים במספר חברות, בשיתוף עם IATI, האיגוד הישראלי לתעשיות מתקדמות. בנוסף, יצאו מחלקות סימני מסחר ומדגמים לסיור בבית המכס באשדוד, בו למדו על עבודתם, ביקרו בחדר המוצגים של המכס ובאתר המשקף וראו כיצד נעשים ניסיונות לעצור סחורות מפרות. מרבית עובדי הרשות לקחו חלק בהכשרות מקצועיות שונות (200 הכשרות) ובקורסים והרצאות העשרה (13 קורסים והרצאות).

לבוחנים ברשות הפטנטים יש מסלול קידום ייעודי. כחלק בלתי נפרד מקידומם של בוחנים במסגרת מסלול הקידום, הונחלה מסורת של עריכת פרויקטים מעמיקים בתחומי עשייה החורגים מהעבודה השוטפת. הרשות רואה בכך אמצעי לפיתוח ושימור הידע הארגוני, והטמעת המסורת של הרשות כ'ארגון לומדי'.

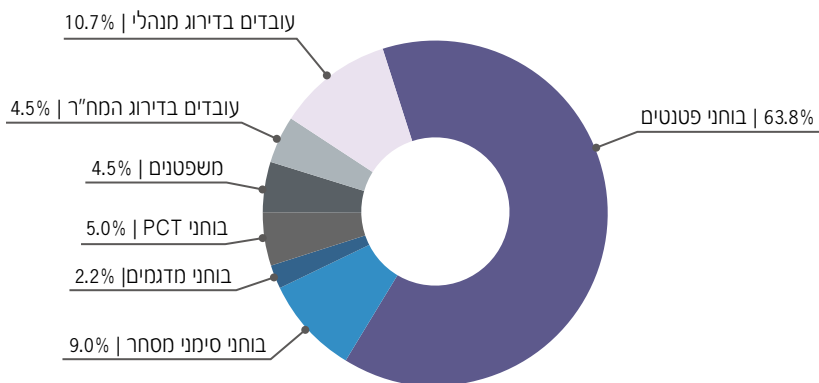
מבנה הרשות בשנת 2016:

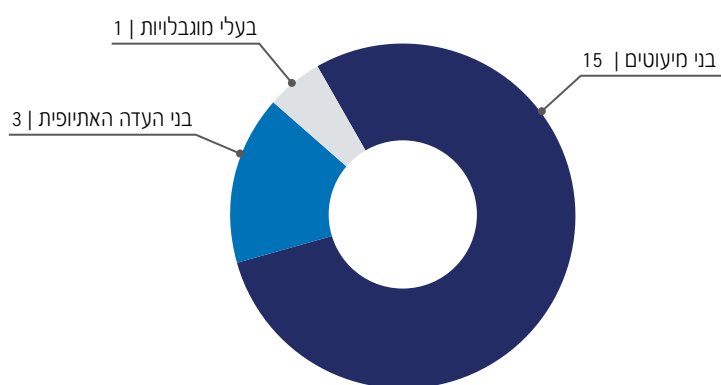
רשות הפטנטים - דו"ח שנתי לשנת 2016

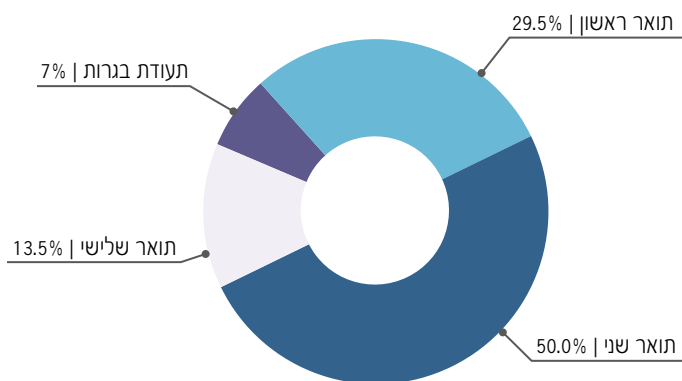
גרף 2 | פילוח מקצועי של עובדי רשות הפטנטים

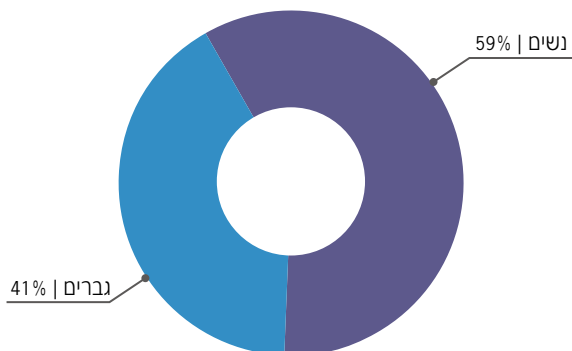
גרף 3 | משרות העדפה מתקנת ברשות הפטנטים

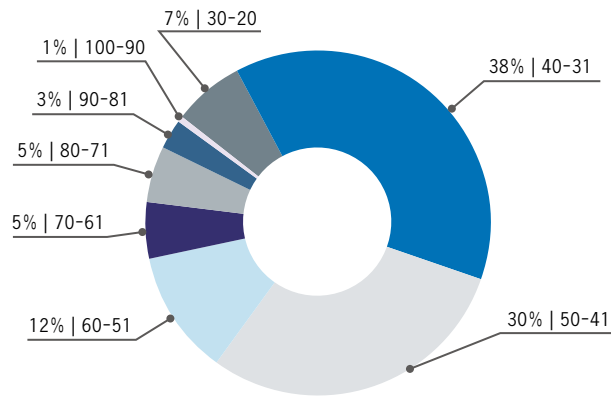
גרף 4 | פילוח השכלה של עובדי רשות הפטנטים

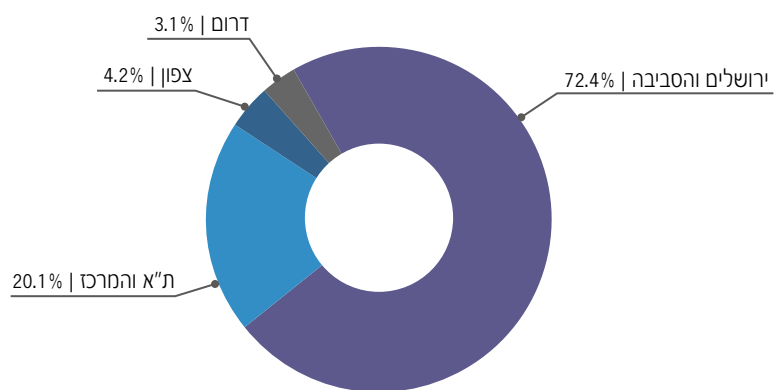
גרף 5 | פילוח מגדרי של עובדי רשות הפטנטים

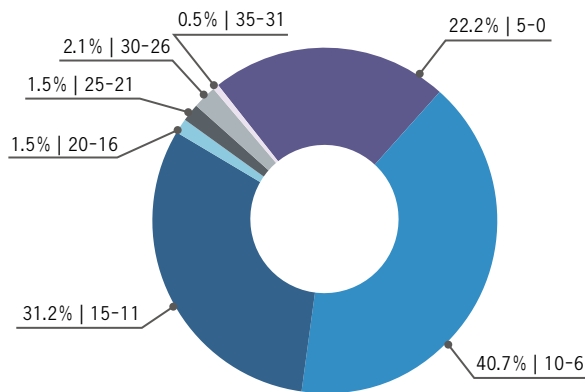
פילוח גילאים של עובדי רשות הפטנטים | גרף 6

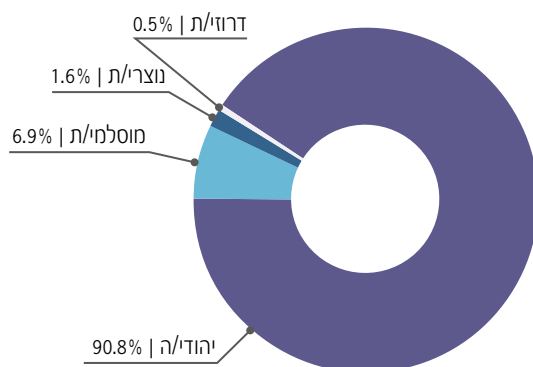
פילוח מקום מגורים של עובדי רשות הפטנטים | גרף 7

פילוח ותק של עובדי רשות הפטנטים (שנים) | גרף 8

פילוח דת של עובדי רשות הפטנטים | גרף 9

פרק 2

רשות הפטנטים במרחב הציבורי

תערוכת חדשנות ישראלית ב-WIPO

בתאריכים 11-16.10.16 הוצגה בג'נבה שבשווייץ, במסגרת האספות הכלליות של הארגון, תערוכה אינטראקטיבית המאפשרת הצצה לשלל הישגים טכנולוגיים פורצי דרך של חברות ישראליות.

התערוכה הציגה עשרות המצאות "תוצרת ישראל" אשר הטיעו חותם ברמה הגלובלית, בשלושה תחומים מרכזיים: בריאות ואיכות חיים, חקלאות וקיימות וטכנולוגיות מידע. התערוכה הוצגה כחלק משיתוף הפעולה הפורה של רשות הפטנטים עם ארגון WIPO וכחלק ממאמצי ההסברה הישראלים של משרד החוץ.

אירוע ההשקה החגיגי של התערוכה התקיים בהשתתפות מנכ"לית משרד המשפטים, אמי פלמור; מנכ"ל WIPO, ד"ר פרנסיס גארי; השגרירה וראש נציגות הקבע של ישראל ליד האו"ם בז'נבה, אביבה רז-שכטר; ראש רשות הפטנטים, אסא קלינג ונציגי מדינות שונות ברמת שרים, שגרירים וראשי משרדים. התערוכה נחלה הצלחה רבה, ועוררה עניין רב בקרב באי האירוע.

אירועי גיוס ל-WIPO

בחודש מרץ הגיעה לישראל משלחת ממחלקת ההון האנושי ב-WIPO שמטרתה העלאת המודעות בישראל לאפשרויות התעסוקה בארגון בפרט ובמערכת האו"ם בכלל.

ב-8.3.16 התקיימו אירועים באוניברסיטה העברית ובמרכז הבינתחומי בהרצליה, אשר אורגנו על ידי רשות הפטנטים, משרד החוץ ומדורי הבוגרים של המוסדות האקדמיים. במסגרת אירועים אלה הציגו חברי המשלחת מ-WIPO את הארגון ותחומי פעילותו, תנאי ההעסקה והשכר ואופן הגשת המועמדות למשרות, וכן את תהליך הסינון. סטודנטים רבים לקחו חלק באירועים אלה והביעו עניין באפשרויות העומדות בפניהם.

בנוסף לאירועים אלו אורגנו מפגשים בין המשלחת של WIPO לבין מדורי הבוגרים של אוני' ת"א והמרכז הבינתחומי, וכן עם נשיא איגוד לשכות המסחר, וזאת כדי לבחון אפשרויות לשיתופי פעולה ארוכי טווח לקידום העסקת ישראלים בארגון.

ניתן להיחשף לאפשרויות התעסוקה המגוונות בארגון באתר הרשות בכתובת:

<http://www.justice.gov.il/Units/RashamHaptentim/Jobs/Pages/JobsWipo.aspx>

כנס ועידת ישראל לקניין רוחני של AIPPI

בחודש מרץ התקיים בישראל כנס "ועידת ישראל לקניין רוחני" אשר אורגן ע"י ארגון AIPPI (International Association for the Protection of Intellectual Property).

רשות הפטנטים לקחה חלק פעיל בוועדת ההיגוי של הכנס, הייתה אחראית להזמנת אורחים בכירים ממושרדים מקבילים מרחבי העולם, ונציגיה לקחו חלק משמעותי בפאנלים ובהרצאות שהתקיימו במסגרת האירוע.

לרגל אירוע זה הגיע לארץ גם מנכ"ל WIPO, ד"ר פרנסיס גארי, בתיווכה של הרשות. במסגרת ביקורו הקצר בישראל נפגש עם שרת המשפטים, השתתף בשולחן עגול שאורגן בשיתוף עם איגוד לשכות המסחר ו"פארמה ישראל" ואף ערך סיור יזמות וחדשנות בת"א, במסגרתו ביקר בחממה עירונית ליזמים מתחילים.

יום הקניין הרוחני העולמי

בכל שנה מציינים ברחבי העולם את יום הקניין הרוחני העולמי. יזמה זו של הארגון העולמי לקניין רוחני (WIPO) נועדה להעלות את המודעות להשפעות היומיומיות של פטנטים וזכויות יוצרים, לעורר את ההבנה כי הגנה על זכויות קניין רוחני מקדמת את היצירתיות והחדשנות, להלל את היצירתיות ואת תרומת היוצרים והיזמים לפיתוח תרבויות וחברות מסביב לעולם ולעודד את כיבודן של זכויות הקניין הרוחני של הזולת.

בשנת 2016 ציינה רשות הפטנטים את יום הקניין הרוחני בישראל בתאריך 6.6.16 בסימן 20 שנה לפעילות ה-PCT (Patent Cooperation Treaty) בישראל.

באירוע נשאו דברי פתיחה מנכ"לית משרד המשפטים, אמי פלמור וראש הרשות, אסא קלינג. באירוע התקיים דיון במסגרת שולחן עגול בנושא מטרות ושימושים שונים ב-PCT באקדמיה ובתעשייה, בהשתתפות נציגים מחברות מסחור טכנולוגיות של מוסדות אקדמיים וחברות פרטיות, המובילות בהגשת בקשות PCT בישראל.

באירוע זה גם הוענק פרס רשות הפטנטים למאמר סטודנטיאלי מצטיין לשנת 2015, בו הציגו הזוכים את עבודותיהם לקהל המשתתפים.

תכנית התמחות של רשות הפטנטים עבור מתמחים מאקדמיית WIPO

כמדי שנה, בחודש אפריל ערכה רשות הפטנטים קורס בן שבוע בבחינת בקשות פטנט בתחום הפרמצבטיקה למתמחים של WIPO Academy המגיעים ממדינות מתפתחות. בשנה זו השתתפו בקורס לראשונה גם בוחני פטנטים ממדינות נוספות, וזאת בעקבות הזמנה ישירה של הרשות. בסה"כ לקחו חלק בקורס נציגים מ-10 מדינות שונות: ספרד, סין, פינלנד, פיליפינים, הודו, ניגריה, ג'מייקה, קוריאה, גאורגיה ופולין. זהו הקורס הגדול ביותר מסוג זה שערכה הרשות עד כה למשתתפים מחו"ל. כמו כן, השתתף בקורס ובהרצאות נציג בכיר מ-WIPO. במהלך הקורס השתתפו המתמחים בסדנאות ושמעו הרצאות בתחומי בחינה שונים על ידי בוחני פטנטים מהרשות וכן התוודעו לאופן עבודת הרשות על מחלקותיה השונות והחקיקה הישראלית. במסגרת הקורס יצאו משתתפי הקורס גם לסיורים מקצועיים (יישום - החברה למסחר טכנולוגיות של האוניברסיטה העברית, טבע והמכון הוולקני) וכן לסיורים תיירותיים ותרבותיים (משכנות שאננים, שוק מחנה יהודה והספרייה הלאומית).

פרק 3

נתונים כספיים

רשות הפטנטים פועלת כסוכנות ביצוע מכוח החלטת ממשלה 4722 מיום 8.3.2006. בין היתר, משמעות ארגונית זו היא שהוצאותיה של הרשות מותנות בהכנסותיה. כלל הכנסות הרשות מקורן באגרות.

עיקר מקור הכנסות הרשות הוא מפעילותה בתחום סימני המסחר ופטנטים. תחום הכנסות הולך וגדל הוא הפעילות בתחום ה-PCT אשר בצד אגרות הגשת בקשות בין-לאומיות כוללת גם את ההכנסות מאגרות המשולמות בגין פעילות החיפוש והבחינה הבין-לאומית אותה מבצעת הרשות.

על פי תקציב המדינה לשנת 2016 תקציב הרשות עמד על כ-52 מיליון ₪. הרשות עמדה בשנה זו במסגרת התקציב שהוקצה לה. עיקר הוצאות הרשות הוא בשכר עבודה לעובדי הרשות בעוד שחלק הארי של יתרת התקציב הוא הוצאות תפעול שעיקרן השקעה במערכות המידע והמחשוב ורכש שוטף.

(* יוער שהנתונים נאספו בסוף ינואר 2017. הנתונים אינם דו"ח מאושר והם מסתמכים על צירוף מידע ממספר מערכות ממשלתיות פנימיות במועד האמור).

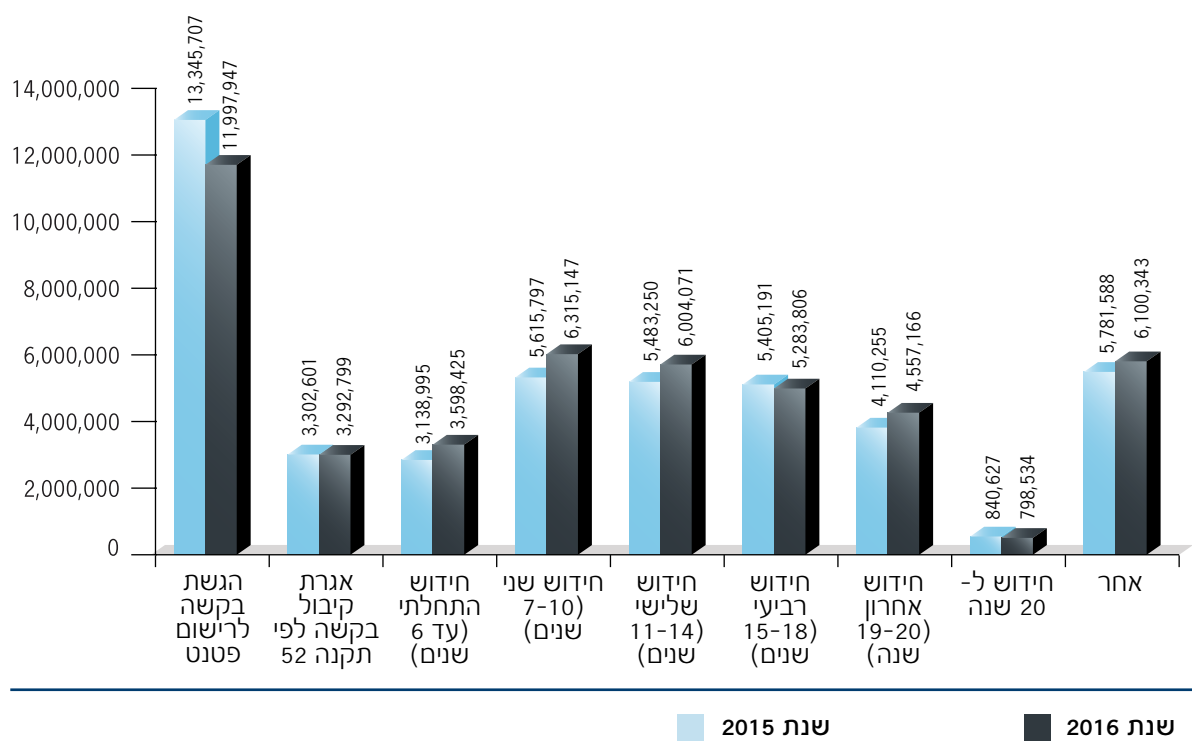
טבלה 1 | רשות הפטנטים דו"ח הכנסות והוצאות לשנים 2015-2016

דו"חות על הביצוע הכספי (₪)			
הכנסות	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		שינוי בתוצאות (%)
	2015	2016	
הכנסות מאגרות פטנטים	46,970,702	47,948,238	2%
הכנסות מאגרות סימני מסחר	51,682,962	48,830,636	-6%
הכנסות מאגרות PCT	4,884,981	5,674,251	16%
הכנסות מאגרות מדגמים	1,032,653	1,147,866	11%
הכנסות אחרות-הפרשים			
סה"כ הכנסות	104,571,298	103,600,991	-1%

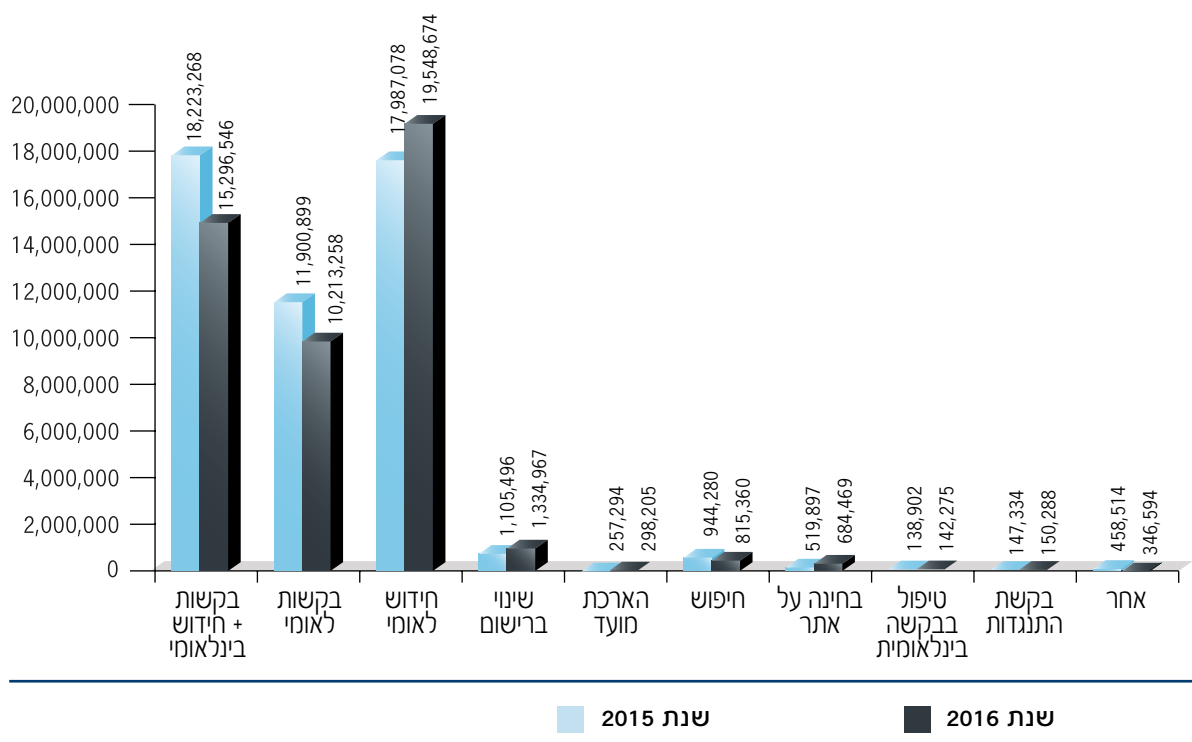

הוצאות	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		שינוי בתוצאות (%)
	2015	2016	
הוצאות כוח אדם ועבודה בלתי צמיתה	(30,795,875)	(35,982,339)	(17%)
הוצאות תפעול (רכש, מחשוב, השתלמויות)	(23,805,751)	(18,086,702)	(-24%)
שכ"ד	(5,458,312)	(5,995,000)	(10%)
סה"כ הוצאות	(60,059,938)	(60,064,041)	(3%)

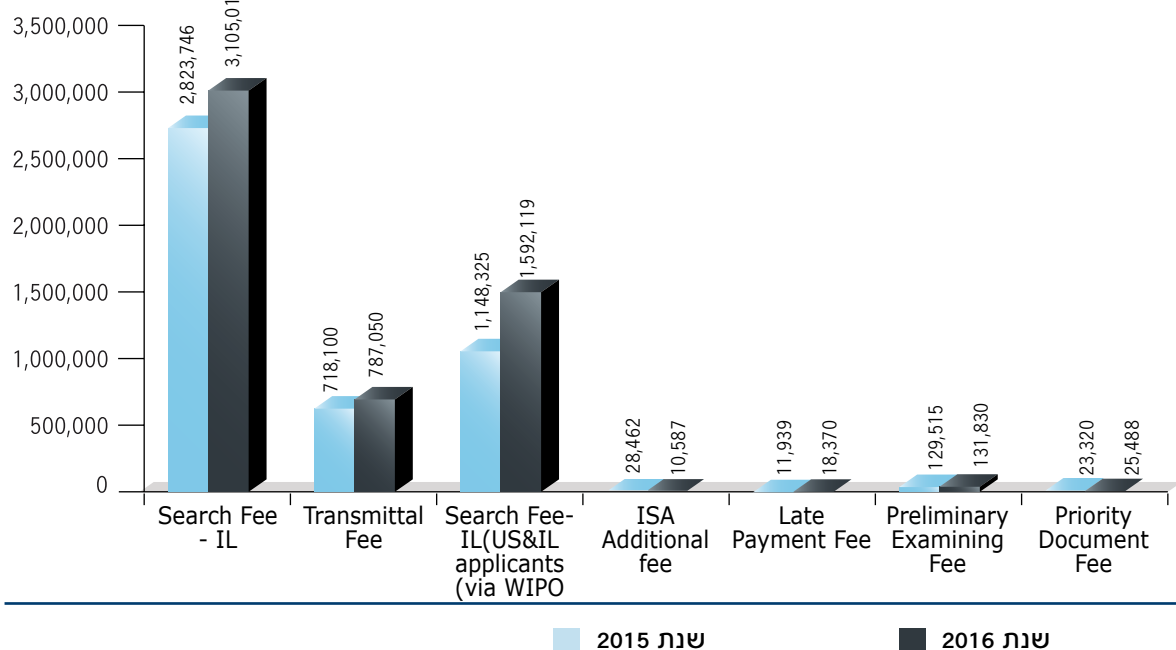
גרף 10 | מחלקת פטנטים, התפלגות הכנסות מאגרות 2015-2016

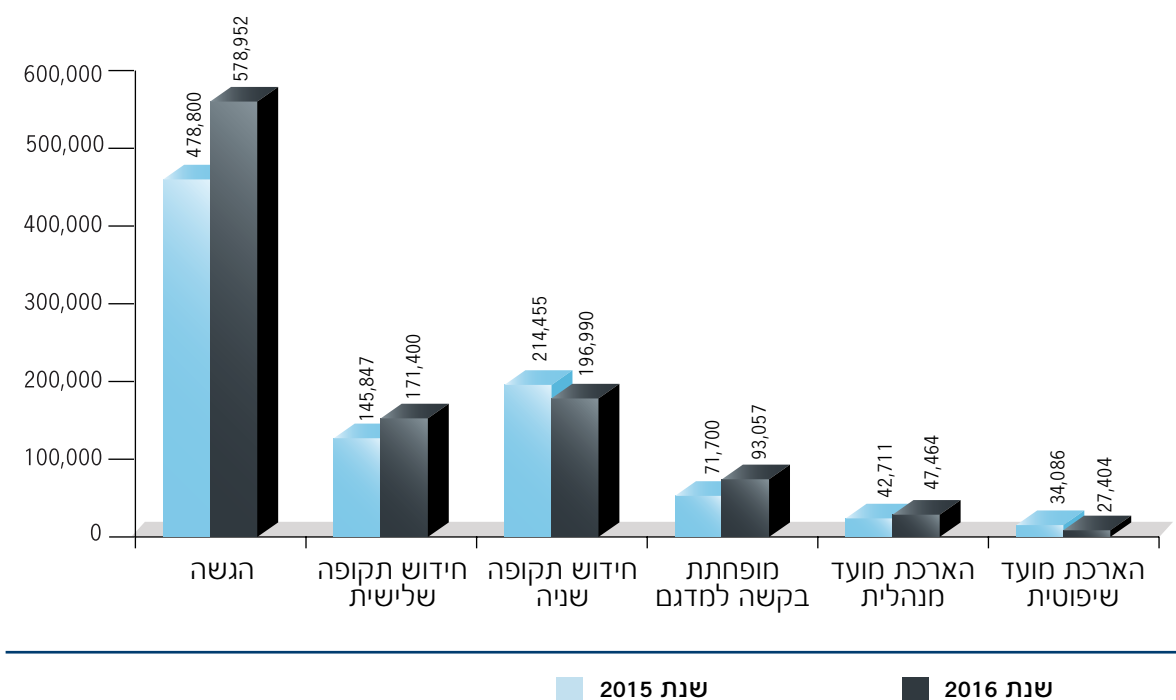
גרף 11 | מחלקת סימני מסחר, התפלגות הכנסות מאגרות 2015-2016

גרף 12 | מחלקת PCT, התפלגות הכנסות מאגרות 2015-2016

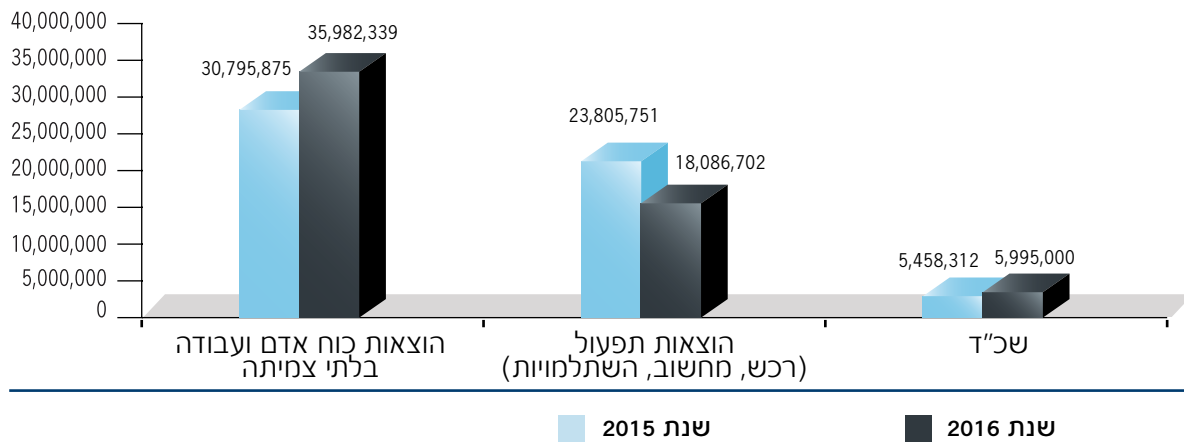

גרף 13 | מחלקת מדגמים, התפלגות הכנסות מאגרות 2015-2016

גרף 14 | הוצאות הרשות

פרק 4

מחלקה משפטית

המחלקה המשפטית כוללת את הרשם, סגניתו ואת הפוסקת בקניין רוחני, להם מסייעות שתי עוזרות משפטיות. במחלקה מזכירות התומכת בהפעלת הסמכויות השיפוטיות של היושבים בדין וכן שני מתמחים.

במהלך שנת 2016 מונה גם יועץ משפטי לרשות הפטנטים. בין יתר תפקידיו, היועץ המשפטי מסייע להנהלת הרשות בבחינת סוגיות משפטיות הנובעות מניהולה השוטף של הרשות, ומופקד על נושא הבחינות והרישוי של עורכי פטנטים.

המחלקה המשפטית מעורבת בניהולה השוטף של הרשות מול משרדי הממשלה השונים וכן מקדמת יזמות חקיקה הנוגעות לפעילותה של הרשות. להלן מפורטים עיקרי יזמות החקיקה בהן הייתה מעורבת המחלקה בשנת 2016 ונתונים לגבי הליכים בפני הרשם.

בשנה זו המחלקה הייתה מעורבת במספר נושאים:

1. במסגרת תהליך טיוב הרגולציה נעשתה בחינה מחדש של חוזרי הרשם בתחום סימני מסחר ופטנטים. נוסחו חוזרים חדשים ובוטלו חוזרים שהתייתרו לאור הסדרת הנושאים בחקיקה ובהוראות העבודה.
2. התנעת תהליך RIA – Regulation Impact Assessment בנושא הסדרת עיסוק עורכי הפטנטים (בחינות, רישוי ומשמעת). במסגרת זו פורסם קול קורא לציבור ובמהלך שנת 2017 ייערכו שולחנות עגולים.
3. ביצוע מחקר אמפירי בנושא הליך ההתנגדות לפטנט, במטרה לבחון את מידת השימוש בהליכים, משך ההליך וסוגיות נוספות שעשויות להצביע על חוסר יעילות. תוצאות המחקר הוצגו לציבור במהלך שנת 2016 בפורומים שונים והמידע הועלה לאתר הרשות¹.

חלק נכבד מעבודת המחלקה המשפטית מתמקד בהחלטות השיפוטיות הניתנות על ידי הרשם, סגניתו והפוסקת בקניין רוחני. מעיון בנתונים עולה כי מספר ההליכים החדשים שהוגשו בתחום הפטנטים עלה במידת מה. בתחום סימני המסחר נחזתה עלייה במספר ההליכים החדשים שהוגשו בצד שמירה על מספר התיקים שנסגרו.

החלטות הרשם ניתנות לערעור בפני בית המשפט המחוזי. כפי שניתן לראות מגרף 15, שיעור הערעורים על ההחלטות נמוך.

ההחלטות השיפוטיות המהותיות מפורסמות באתר הרשות² וכן מופצות למאגרי המידע המשפטיים. כלל ההחלטות בתחום הפטנטים ניתנות לעיון גם בתיקי הבקשות השונות המוצבים באתר הרשות³ לעיון הציבור ללא תשלום.

¹ <http://www.justice.gov.il/Units/RashamHaptentim/Pages/Nemala.aspx>

² http://www.justice.gov.il/Units/RashamHaptentim/legalinfo/Pages/Rasham_Decision.aspx.

³ <http://www.ilpatsearch.justice.gov.il/UI/>.

א. הליכים משפטיים ברשות

טבלה 2 | הליכים משפטיים אשר נפתחו בשנים 2013-2016

פטנטים							
שנה	התנגדות	בקשה לביטול	הליך חד צדדי	בקשה לציון שם ממציא	בקשה לקביעה לגבי התנגדות למתן התנגדות להחזר סה"כ	תוקף פטנט	סה"כ
2013	42	8	21		1	4	76
2014	50	3	30	1		1	85
2015	38	5	21				64
2016	49	10	39	1		1	100

סימני מסחר					
שנה	בקשות מתחרות	התנגדות	הליך חד צדדי	מחיקה / ביטול / תיקון הפנקס	סה"כ
2013	24	70	25	27	146
2014	16	86	27	24	153
2015	24	81	15	40	160
2016	13	101	28	36	178

מדגמים			
שנה	בקשה לביטול	הליך חד צדדי	סה"כ
2013	3	6	9
2014	2	3	5
2015	2	10	12
2016	1	13	14

ועדת פיצויים ותמלוגים	
שנה	בקשה לקביעת פיצויים ותמלוגים
2013	4
2014	6
2015	1
2016	2

טבלה 3 | הליכים משפטיים אשר נסגרו במהלך השנים 2013-2016

פטנטים							
שנה	התנגדות	בקשה לביטול	הליך חד צדדי	בקשה לציון שם ממציא	123-אמצאת שירות	שירות - אחר	התנגדות למתן התנגדות להחזר סה"כ
2013	45	5	15		1		68
2014	41	5	34		1		83
2015	45	5	22	1			74
2016	40	7	31	1			82

סימני מסחר					
שנה	בקשות מתחרות	התנגדות	הליך חד צדדי	מחיקה / ביטול / תיקון הפנקס	סה"כ
2013	14	77	40	32	163
2014	19	78	21	27	145
2015	19	95	19	21	154
2016	20	81	22	31	154

מדגמים			
שנה	בקשה לביטול	הליך חד צדדי	סה"כ
2013	5	4	9
2014	1	3	4
2015	1	7	8
2016	3	9	12

ועדת פיצויים ותמלוגים	
שנה	בקשה לקביעת פיצויים ותמלוגים
2014	1
2015	4
2016	2

טבלה 4 | הליכים משפטיים תלויים ועומדים בסוף שנת 2016

פטנטים				
התנגדות	בקשה לביטול	הליך חד צדדי	התנגדות למתן צו הארכה	סה"כ
35	10	11	1	57

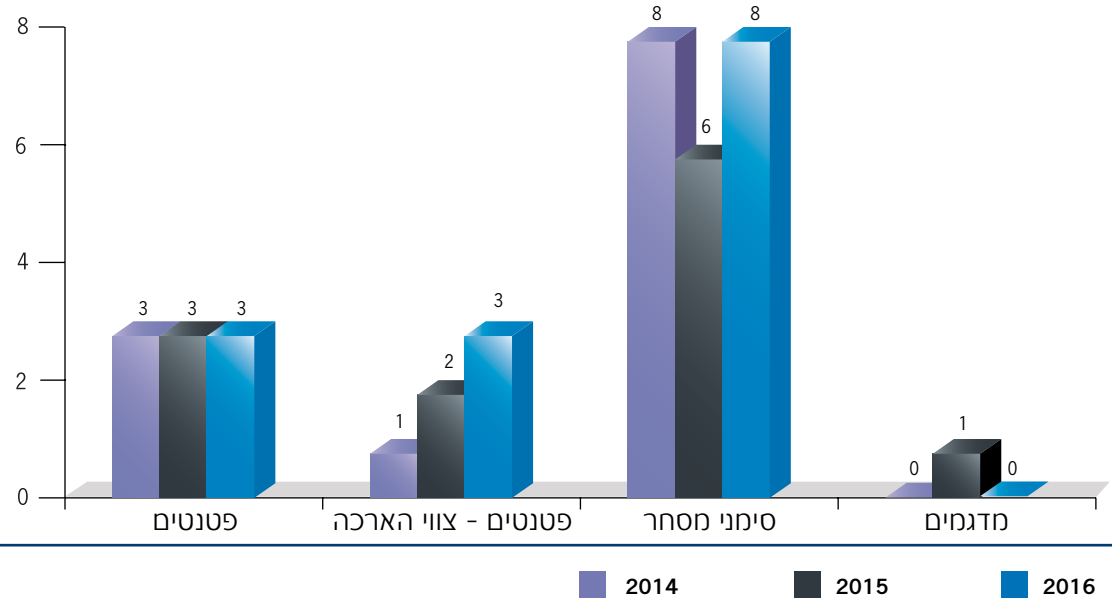
סימני מסחר				
בקשות מתחרות	התנגדות	הליך חד צדדי	מחיקה / ביטול / תיקון הפנקס	סה"כ
8	57	19	19	103

מדגמים		
בקשה לביטול	הליך חד צדדי	סה"כ
1	6	7

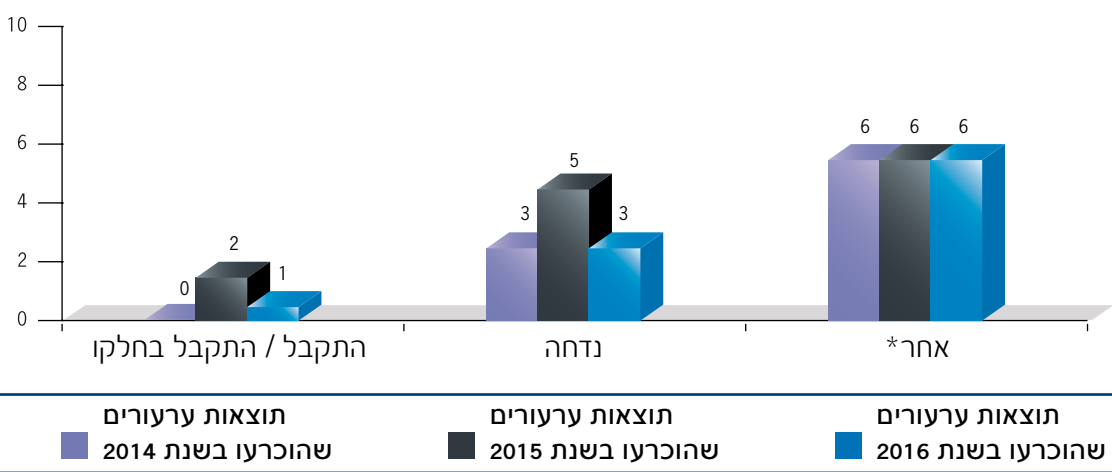
ועדת פיצויים ותמלוגים	
בקשה לקביעת פיצויים ותמלוגים	
8	

ב. ערעורים

גרף 15 | מספר הערעורים שהוגשו לבית המשפט המחוזי בשנים 2014-2016 על החלטות רשם הפטנטים, סגנית הרשם והפוסקת בקניין רוחני

גרף 16 | תוצאות פסקי דין שניתנו בשנים 2014-2016 בביהמ"ש המחוזי בערעורים על החלטות רשם הפטנטים, סגנית הרשם והפוסקת בקניין רוחני

*"אחר" - ערעורים שנמחקו / סגירת התיק בפשרה / התיק הוחזר לדיון מחדש / המערער ביקש לחזור בו מהערעור

ג. יזמות חקיקה ותהליכי טיוב רגולציה

במהלך שנת 2016 הגיעו לכלל סיום מספר מהלכי חקיקה אותם יזמה רשות הפטנטים ובהם הייתה שותפה. מהלכים ארוכים ומורכבים אלה מובלים על ידי המחלקה המשפטית ברשות, ונעשים בעבודה משותפת עם אשכול קניין רוחני במחלקת ייעוץ וחקיקה במשרד המשפטים.

1. כניסתן לתוקף של תקנות המדגמים - הגשה אלקטרונית

ביום 29.12.2016 נכנסו לתקפן תקנות המדגמים (תיקון), התשע"ז-2016 המאפשרות לציבור הגשה מקוונת מלאה של כלל המסמכים, ההודעות והבקשות למחלקת מדגמים.

בעקבות התיקון הושקה מערכת ההגשה המקוונת במחלקת המדגמים. כמו כן כבר בשנת 2014 ניתנה האפשרות למבקשים לקבל מסמכים ממחלקת הפטנטים בדואר אלקטרוני (במקום בדואר). מטרת המערכת החדשה היא הפחתת העומס המוטל על המחלקה ושיפור השירות הניתן לציבור. יתרון מרכזי של המעבר לעבודה מקוונת מלאה הוא חיסכון ניכר בנייר וטיוב המידע המוצג לציבור, כמו גם יצירת תקשורת מהירה ויעילה עם המבקש.

תוך שישה חודשים ממועד כניסת התקנות לתוקף, תאגיד או מייצג המחויב לפעול באמצעות תעודה אלקטרונית ("כרטיס חכם") יהיו חייבים להגיש באמצעות המערכת המקוונת החדשה בקשות חדשות לרישום מדגמים ומסמכים אחרים המוגשים למחלקת המדגמים. מבקשים פרטיים שאינם מיוצגים, יוכלו להמשיך להגיש מסמכים כאמור בנייר.

כעת, עם השלמת מהלך זה, מוצעות יכולות עבודה מקוונת דו-כיוונית מלאה על-ידי כלל מחלקות הרשות (פטנטים, סימוני מסחר, PCT ומדגמים). זהו סיכום מהלך מורכב בן כשלוש שנים עליו עמלה הרשות בשיתוף גורמים נוספים במשרד המשפטים.

2. פרסום קול קורא בנושא הליכי התנגדויות לפטנט

במהלך שנת 2016 ערכה רשות הפטנטים מחקר אמפירי של הליכי ההתנגדויות לפטנט. במסגרת המחקר נבדקו 135 הליכי התנגדות לפטנט שהסתיימו בין השנים 2012 - 2015. הפרמטרים שנבדקו הם, בין היתר, אופן סיום ההליכים, משך ההליך, מספר הארכות שנתבקשו וצדדי ההליך⁴.

ממצאי המחקר ומסקנותיו הוצגו בתוך משרד המשפטים ובמספר פורומים פומביים. בעקבות זאת, ביום 13.10.2016 פרסם משרד המשפטים קול קורא הנוגע לנושא הליכי ההתנגדויות לפטנט, במסגרתו הוא מבקש לבחון מחדש את הנושא והציבור הוזמן להעביר הערות והצעות בקשר לסדרי הדין בהליכי התנגדויות למתן פטנט, בבקשות לתיקון פירוט בהליכי התנגדות ובבקשות ביניים, ובין היתר בנושאים הבאים:

1. השלבים בהליך (הודעת התנגדות, כתבי טענות, ראיות, סיכומים בכתב);

2. ההבחנה בין טענות משפטיות, עובדות וראיות, ושלב הגשת פרסומים קודמים;

3. המועדים הקבועים בתקנות והאפשרות או המניעה להארכתם;

4. תיקון הפטנט במהלך ההתנגדות;

◦ אפשרות הגשת נוסחים חלופיים לתביעות בידי המבקש ו/או המתנגד במהלך ההליך;

4 נתוני ההליכים (בפורמט Excel) עליהם התבסס המחקר, מצגת הכוללת רקע למחקר, עיבוד גרפי של הנתונים ומסקנות והודעת הרשם בנושא הוצבו באתר רשות הפטנטים בקישור:

<http://www.justice.gov.il/Units/RashamHaptentim/Pages/Nemala.aspx>.

- הקריטריונים לבחינת בקשה לתיקון פירוט במהלך התנגדות;
- גורל הליכי התנגדות בעת שנדונה בקשה לתיקון פירוט (עיכוב, דיון מקביל, איחוד).

5. הסדרת הליכים מקדמיים - בקשה לפרטים נוספים, גילוי מסמכים, הפקדת ערובה;

6. הליכי פסיקת הוצאות והאפשרות לקביעת טבלה ידועה מראש;

7. דיונים מקדמיים / קדם דיון;

8. אפשרות הפניה לבוררות וגישור;

9. קריטריונים לאישור הסדרי פשרה בין צדדים להליכי התנגדות, להפעלת סמכות הרשם לפי סעיף 34 לחוק הפטנטים ופרסום הסדרי פשרה כאמור.

כיום מתקיימים דיונים לגבי היקף שינוי החקיקה הנדרש כדי להתמודד עם הקשיים שנמצאו בהליך.

3. פרסום קול קורא להסדרת עיסוק עורכי הפטנטים

בהתאם להחלטת הממשלה 2118 מיום 22.10.2014 בנושא הפחתת הנטל הרגולטורי, המחייבת ביצוע בחינה והערכה לפני גיבוש חקיקות רגולטוריות חדשות, משרד המשפטים פרסם ביום 08.09.2016 קול קורא לקבלת התייחסויות מן הציבור במסגרת בחינת תיקוני חקיקה אפשריים הנוגעים להסדרת עיסוק עורכי הפטנטים בתחומי הבחינות, הרישוי, המשמעת והאתיקה ועוד.

בעקבות פרסום הקול קורא נתקבלו תגובות מהציבור, ובמהלך השנה הקרובה יתקיימו שולחנות עגולים בנושאים אלו. במקביל החלה עבודת גיבוש הצעת חוק ותקנות אתיקה, והצפי הוא כי הצעת החוק בנושא תגיע לכנסת עד סוף 2017.

4. טיוב רגולציה - צמצום כמות חוזרי הרשם

במהלך שנת 2016 המשיכה הרשות בפרויקט טיוב הרגולציה, בו היא לוקחת חלק החל מ-2015. במסגרת פרויקט זה נעשה מיפוי העומסים על הציבור בנוגע לשירותי הרשות, ובעקבותיו גובשו המלצות לגבי צמצום העומסים אשר יושמו במהלך השנה במסגרת תכנית העבודה.

חלק מרכזי בפרויקט הוא צמצום כמות חוזרי הרשם. להלן נתונים בנושא:

תחום החוזרים	מס' חוזרי הרשם שהיו בתוקף בתחילת שנת 2016	מס' חוזרי הרשם שיהיו בתוקף לאחר טיוב הרגולציה	הערות
פטנטים	37	15	בהתאם לטיטות חוזרי הרשם אשר התפרסמו, צפויים להתבטל 21 חוזרים ולהתווסף 2 חוזרים. חוזרים נוספים בוטלו במהלך 2016.
סימני מסחר	18	9	פורסמו טיטות במהלך 2016.
מדגמים	8	8	חוזרי רשם צפויים להתבטל עם מעבר חוק העיצובים החדש והסדרת הנושאים בחקיקה.
PCT	5	5	בחינה של חוזרים אלה צפויה במהלך 2017
הליכים בפני הרשם	6	6	בחינה של חוזרים אלה צפויה במהלך 2017
כללי	9	9	בחינה של חוזרים אלה צפויה במהלך 2017

יש להוסיף כי עם כניסתן לתוקף של תקנות הפטנטים להגשה מקוונת, בסוף שנת 2015 בוטלו 14 חוזרים בתחום הפטנטים.

בהתאם לחוזר רשם 2011/001, טיוטות חוזרי רשם אשר לדעת הרשם יש מקום לקבל לגביהן את התייחסות הציבור טרם כניסתן לתוקף, יפורסמו להערות הציבור באתר האינטרנט של רשות הפטנטים ובאמצעות רשימת התפוצה של משרד המשפטים-רשות הפטנטים⁵. לאחר שהטיוטות שפורסמו להתייחסות הציבור ייכנסו לתקפן, צפויים להתבטל חוזרים נוספים במהלך שנת 2017.

יצוין כי לא נעשתה רביזיה בחוזרים העוסקים במדגמים, לאור הצפי לחקיקה מקיפה חדשה בנושא.

5. חוק העיצובים - ניסוח חוק חדש ומודרני הנוגע לזכות קניין רוחני בגין עיצוב מוצרים (כיום מדגמים)

במהלך שנת 2015 פרסמה הממשלה את הצעת חוק העיצובים אשר תחליף את פקודת הפטנטים והמדגמים המנדטורית שנכנסה לתוקף בשנת 1924 בארץ ישראל, שמסדירה כיום את תחום המדגמים במדינת ישראל. רשות הפטנטים, מיזמות ההצעה, נערכת בימים אלה לשינויים המפליגים שזו צפויה להכניס לעבודת המחלקה העוסקת ביישומם.

על פי ההצעה אפשר יהיה להגן על עיצובים מסוגים שונים ומגוונים, בתנאי שהם חדשים ושונים מאלה הקיימים, ביניהם אייקונים ותצוגות מסך וזאת למשך 25 שנים, כאשר עד כה זכו ה"מדגמים" הרשומים לפי הפקודה להגנה מרבית של 15 שנים. ההגנה שתוענק באמצעות רישום העיצוב היא מפני הפרה. דהיינו, בין היתר, מפני ייצור, שיווק ומכירה של עיצובים שאינם שונים מהרושם הכללי הנוצר מהעיצוב הרשום. בנוסף, כוללת ההצעה גם הגנה על עיצוב לא רשום. מדובר בהגנה קצרת טווח, בת שלוש שנים, המוגבלת לעיצובים ששיווקם החל בישראל בסמוך לאחר פרסומם ושהם חדשים ושונים מהעיצובים הקיימים בשוק. הגנה זו מוגבלת יותר מהגנת העיצוב הרשום במובן זה שהיא תגן על מעצבים רק מפני העתקה.

אחת הבשורות העיקריות של הצעת החוק היא מתן האפשרות למדינת ישראל להצטרף להסדר האג - הסדר בינלאומי באמצעותו ניתן להגיש בקשה בינלאומית אחת לרישום עיצוב בכל המדינות החברות בהסדר.

במהלך 2016 נמשכו הדיונים בהצעת החוק בוועדת הכלכלה. הצפי הוא כי הדיונים יסתיימו במחצית הראשונה של 2017, ובמהלך שנה זו תיעשה עבודת הכנה לצורך הצטרפות ישראל לפרוטוקול האג וכן יותקנו תקנות העיצובים על מנת לאפשר את יישום החוק.

⁵ בכתובת: <http://www.justice.gov.il/ContactUs/Pages/ListServ.aspx>

פרק 5

מחלקת

סימני מסחר

במהלך שנת 2016 הוטמע במחלקה השימוש במערכת העבודה המקוונת אשר הוקמה בשנת 2015. כיום, מרבית הבקשות והפניות מוגשות באמצעותה כנדרש בתקנות סימני המסחר.

במהלך השנה הוגשו 4,218 בקשות לרישום סימני מסחר ו-20,730 פניות אחרות באמצעות המערכת המקוונת. כ-96% מהבקשות לרישום סימני מסחר אשר הוגשו וכ-81% מהפניות למחלקה, נעשו באופן מקוון. כמו כן, בסוף שנת 2016 שודרג מאגר סימני המסחר וכעת הוא מאפשר למבקשים אפשרויות חיפוש רבות יותר.

הוועדה לקביעת יעדי רשות הפטנטים ופיקוחם קבעה כי בשנת 2016 על המחלקה לבחון 18,144 סוגים. בוחני המחלקה עמדו ביעד זה ואף עברו אותו כאשר בחנו במהלך השנה 19,429 סוגים.

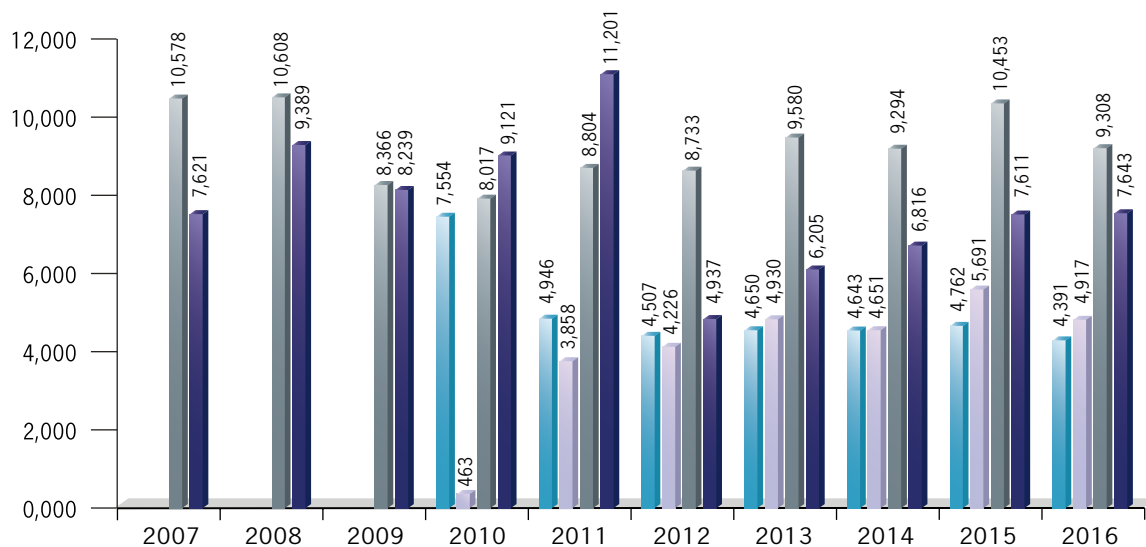
למרות זאת, לאור העלייה הגדולה במספר הסוגים שהוגשו בשנת 2016, הצליחה המחלקה לצמצם את זמן ההמתנה בתור לבחינה בכ-15 ימים בלבד. במהלך שנת 2017 צפויה המחלקה לקלוט באופן זמני מספר בוחנים אשר יסייעו בצמצום זמן המתנה זה.

בשנת 2016 סיימו שני צוערים את תקופת הצערות והשתלבו באופן מלא כבוחנים במחלקה. כן נמשכה הכשרתה של צוערת נוספת שצפויה לסיים את תקופת הצערות בסוף שנת 2017 ונוספו למחלקה שתי צוערות חדשות.

במהלך שנת 2017 צפוי מאגר סימני המסחר לכלול גם אפשרות צפייה במסמכים הקיימים בתיקי סימני המסחר, וזאת לצורך שיפור השקיפות והשירות הניתן לציבור.

א. נתוני בחינה

גרף 17 | בקשות לרישום סימני מסחר שהוגשו וסימנים שנרשמו בשנים 2007-2016

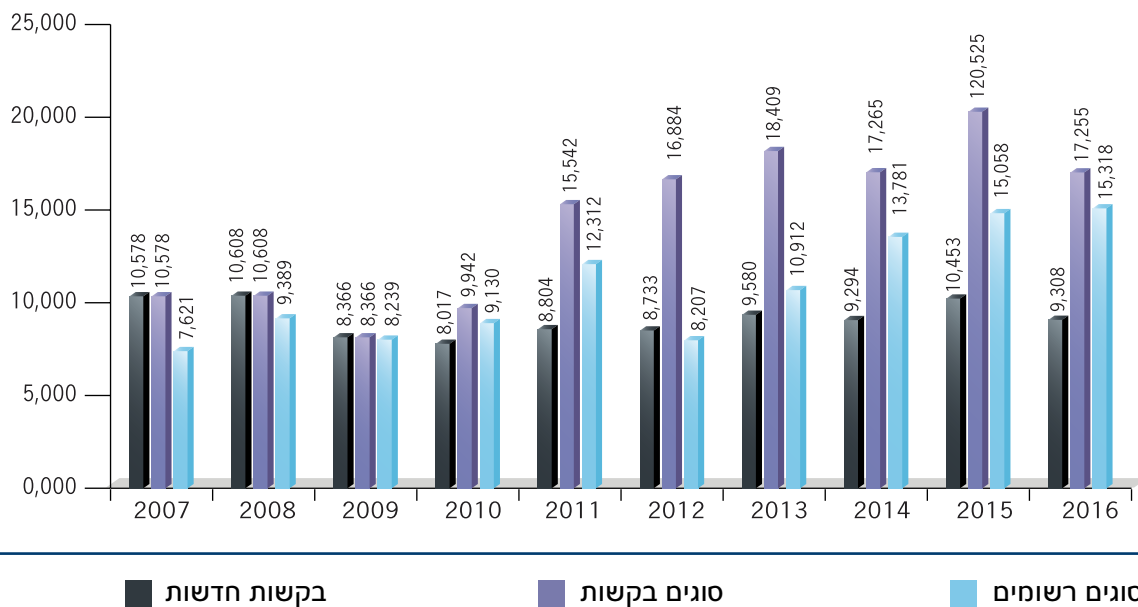
סימנים רשומים   סה"כ בקשות   בקשות בינלאומיות   בקשות לאומיות שהוגשו

בשנת 2016 ניכרת ירידה של 11% במספר הבקשות לרישום סימן מסחר. מספר הבקשות הלאומיות ירד בכ-7.8% בעוד מספר הבקשות הבין-לאומיות שהוגשו ירד ב-13.6%.

יש לזכור כי עד ספטמבר 2010 הוגשו לרשות הפטנטים בקשות חד סוגיות בלבד. החל מספטמבר 2010, מועד בו החלה ישראל לפעול במסגרת פרוטוקול מדריד להגשת בקשות בין-לאומיות לרישום סימני מסחר, אפשר

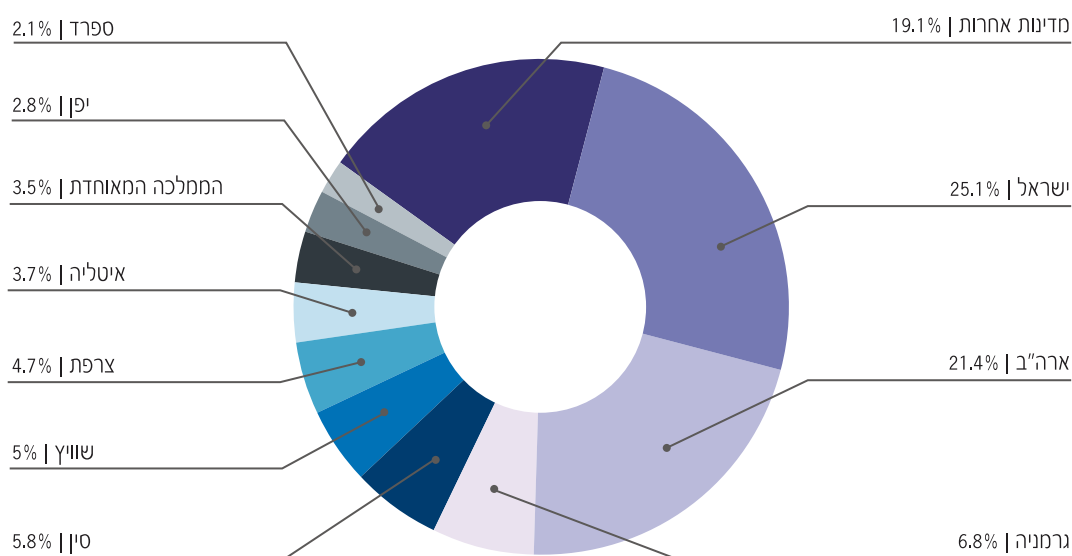
להגיש בקשות רב סוגיות. לפיכך, גרף זה אינו מבטא באופן מלא את העלייה בהיקפי עבודת המחלקה, ולשם תמונה מדויקת יותר ניתן להסתכל בגרף הבא, המציג נתונים על כמות הסוגים שהוגשו ונרשמו.

גרף 18 | מספר הבקשות והסוגים החדשים שהוגשו לרישום וסוגים שנרשמו בשנים 2007-2016

לצד ירידה של 11% במספר הבקשות שהוגשו, נרשמה ירידה חדה יותר של 16% במספר הסוגים שהוגשו. ניכר שלאחר שנת 2015 שהייתה שנת שיא בהיקף הבקשות והסוגים, חזרה כמות הבקשות לרמה של שנים קודמות. ייתכן שאפשר לייחס ירידה זו למשך הבחינה הארוך יחסית בישראל.

גרף 19 | עשר המדינות מן הוגש השיעור הגבוה ביותר של בקשות סימני מסחר בישראל בשנת 2016 (באחוזים)

הנתונים נלקחו בהתאם לכתובתו של בעל הבקשה. אפשר לראות כי מבקשים ישראלים הגישו כרבע מהבקשות ואחריהם מבקשים מארה"ב.

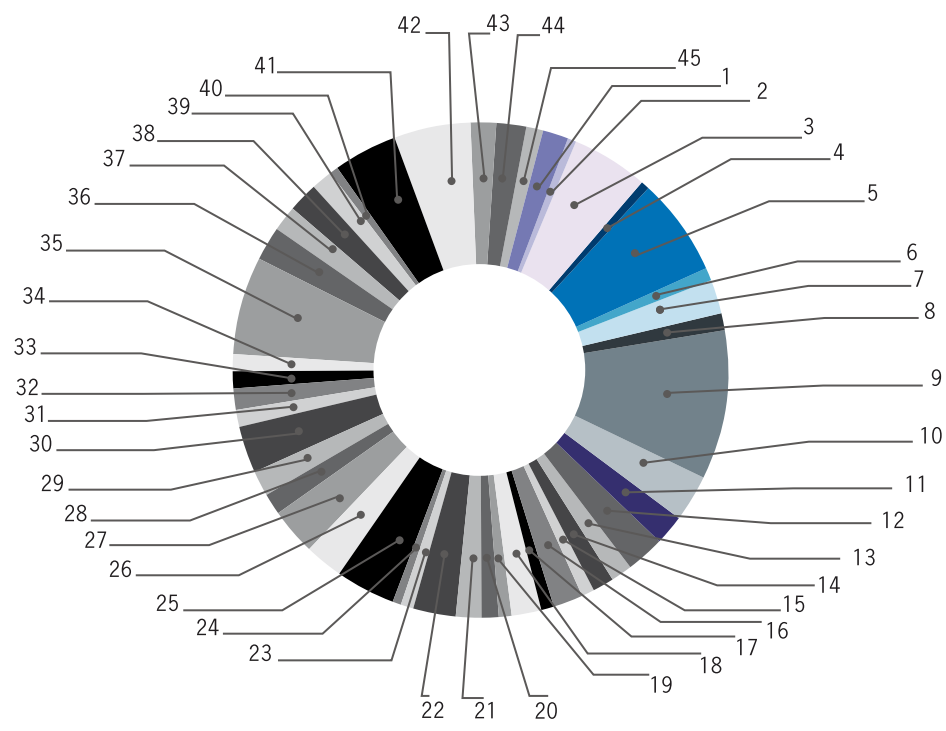
טבלה 5 | המבקשים המובילים בהגשת בקשות סימני מסחר בשנת 2016

מס"ד	לקוח	מספר בקשות לאומי	מספר בקשות בינלאומי	סה"כ
1	Apple Inc.	35	19	54
2	Gilead Sciences Ireland UC	13	40	53
3	Abercrombie & Fitch Europe Sagl	0	46	46
4	Johnson & Johnson	43	0	43
5	Bora Creations S.L.	6	36	42
6	Philip Morris Brands Sàrl	25	13	38
7	Sanrio Company, Ltd.	37	0	37
8	Bayer Intellectual Property GmbH	10	22	32
9	Shipman Associates, Inc.	0	31	31
10	Hyundai Motor Company	3	27	30

טבלה 6 | המבקשים אשר נרשם על שמם המספר הגבוה ביותר של סימני מסחר בשנת 2016

מס"ד	לקוח	מספר בקשות לאומי	מספר בקשות בינלאומי	סה"כ
1	Apple Inc.	43	18	61
2	NOVARTIS AG	46	14	60
3	Gilead Sciences Ireland UC	6	39	45
4	Abercrombie & Fitch Europe Sagl	1	32	33
5	Sanrio Company, Ltd.	30	0	30
6	Johnson & Johnson	29	0	29
	Wikimedia Foundation, Inc.	0	25	25
7	Bayer Intellectual Property GmbH	11	14	25
	Syngenta Participations AG	0	25	25
8	Unilever PLC	22	2	24
	Société des Produits Nestlé S.A.	0	24	24
9	L'OREAL	0	22	22
10	Hewlett-Packard Development Company, L.P	21	0	21
	Philip Morris Brands Sàrl	2	19	21

גרף 20 | בקשות סימני מסחר בשנת 2016 - לפי סוגים

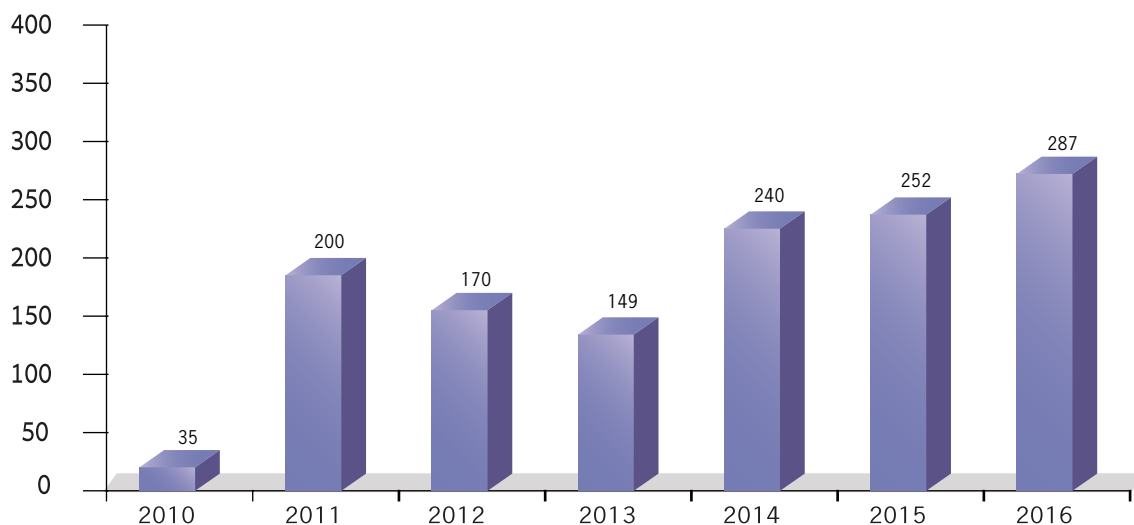
מקראה: סוגי סימני מסחר

מס' סוג		
1	חומרים כימיים	16
2	צבעים	17
3	תכשירי ניקוי, קוסמטיקה	18
4	שמנים תעשייתיים	19
5	תכשירי רוקחות	20
6	מתכות פשוטות	21
7	מכונות	22
8	כלי עבודה ידניים	23
9	מכשירי מדע, חשמל, מחשבים	24
10	מכשירים רפואיים	25
11	התקני תאורה, בישול, חימום	26
12	כלי רכב	27
13	כלי נשק	28
14	מתכות יקרות	29
15	כלי נגינה	30
31	פירות וירקות טריים	31
32	משקאות לא כוהליים	32
33	משקאות כוהליים	33
34	צרכי מעשנים	34
35	פרסומות ומסחר	35
36	ביטוח ומימון	36
37	בינוי ותיקון	37
38	תקשורת	38
39	הובלה ואחסנה	39
40	טיפול בחומרים	40
41	חינוך ובידור	41
42	שירותים מדעיים וטכנולוגיים	42
43	הספקת מזון ומשקה	43
44	שירותים רפואיים	44
45	שירותים אישים וחברתיים	45
16	נייר וצרכי נייר	16
17	חומרי אטימה ובידוד	17
18	תיקים, עור וחיכווי עור	18
19	חומרי בנייה לא מתכתיים	19
20	רהיטים	20
21	כלי מטבח, ניקוי, זכוכית	21
22	חבלים, חומרי טקסטיל גולמיים	22
23	מטווה וחוטים	23
24	אריגים	24
25	דברי הלבשה והנעלה	25
26	תחרה, רקמה, כפתורים	26
27	שטיחים, מרבדים	27
28	משחקים, צרכי התעמלות	28
29	בשר, דגים, חלב, שימורים	29
30	דברי מאפה, מתוקים	30

סוג 9 הוא הסוג המוביל בעשור האחרון בהגשת בקשות לרישום סימני מסחר. סוג זה כולל טובין כגון מכשירי מדע, חשמל, תקשורת מחשבים, תוכנות מחשבים וכדומה. בשנת 2016 סוג 9 נתבקש לרישום ב-2,013 בקשות, דהיינו, ב-22% מהבקשות שהוגשו.

הסוגים המובילים בהגשות לאחר סוג 9 הם סוג 35 הכולל שירותי מסחר ופרסום, סוג 5 הכולל תכשירי ורוקחות, סוג 42 הכולל שירותים מדעיים וטכנולוגיים וסוג 3 הכולל תכשירי ניקוי וקוסמטיקה.

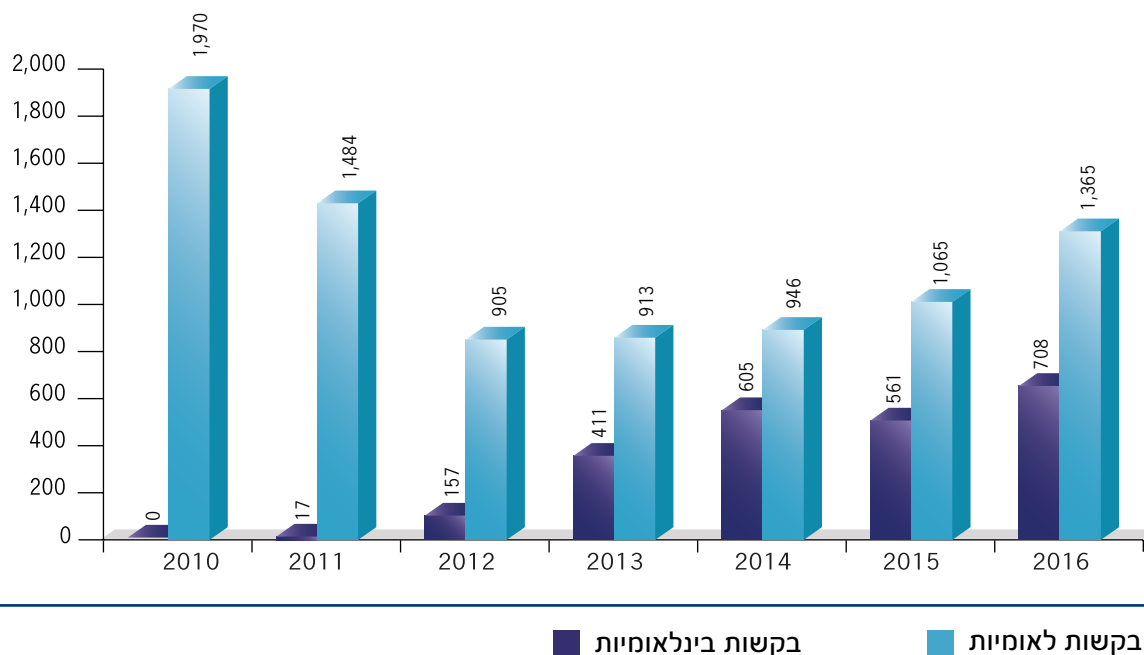
גרף 21 | כמות הבקשות הבין-לאומיות שהוגשו באמצעות ישראל כמדינת מקור 2010-2016

מערכת מדריד מאפשרת רישום סימנים בין-לאומיים ותחזוקתם במדינות חברות, במרוכז, באמצעות טופס אחד, תשלום אגרה אחת, באופן יעיל ופשוט יחסית ותוך חיסכון ניכר בעלויות הרישום והתחזוקה.

במדד זה יש כדי להעיד על השימוש ההולך וגובר במותגים ישראלים בחו"ל. בשנת 2016 המשיכה מגמת העלייה במספר החברות הישראליות שבחרו להגן על סימן בחו"ל באמצעות פרוטוקול מדריד ולהגיש בקשה בין-לאומית בעקבות בקשה לאומית שהוגשה בישראל. כפי שניתן לראות בגרף 45 להלן, מיקומה של ישראל בשנת 2015 בהיבט זה היה מקום 30.

גרף 22 | בקשות לאומיות ובין-לאומיות שנסגרו בשנים 2010-2016

בשנת 2016 נסגרו 708 בקשות בין-לאומיות ו-1,365 בקשות לאומיות. בד בבד הוחזרו לתוקף 163 בקשות לאומיות ו-20 בקשות בין-לאומיות.

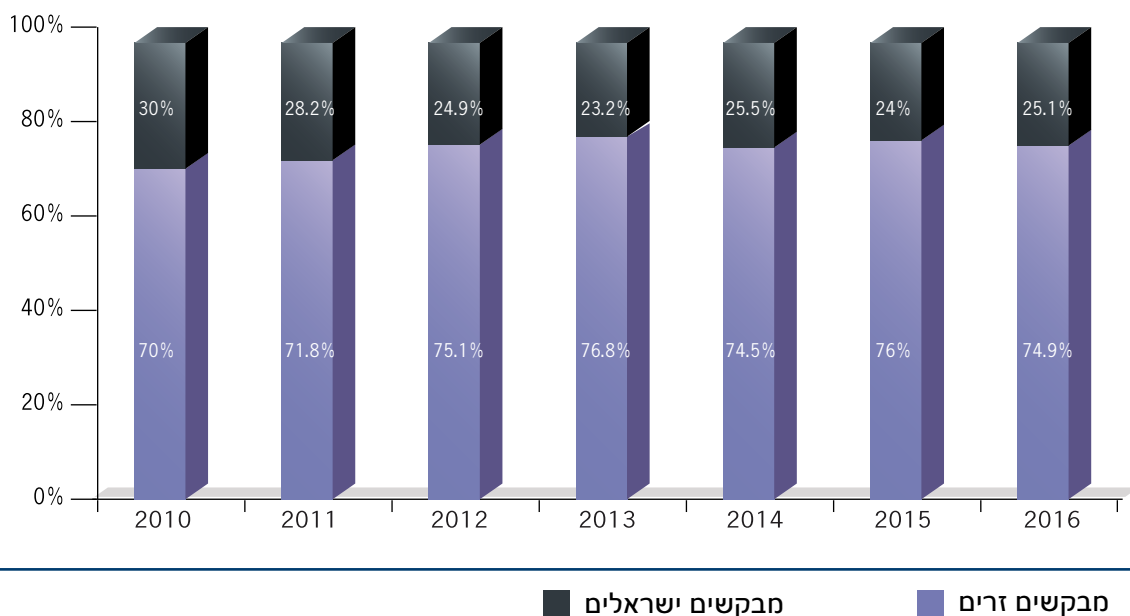
בהיעדר תגובת המבקש, בקשות לאומיות נסגרות בשלמותן בעוד שבקשות בין-לאומיות נסגרות רק לגבי הטובין או השירותים לגביהם נשלח סירוב. יצוין כי בבקשות בין-לאומיות אין באפשרות הלקוח לבקש את סגירת הבקשה ישירות ברשות הפטנטים, אלא עליו להגיש בקשה מתאימה לכך למשרד הבין-לאומי.

הודעת סגירה של בקשות בין-לאומיות מהמשרד הבין-לאומי יכולה להתקבל בעקבות בקשת הלקוח לסגירת התיק או בעקבות סגירת בקשת הבסיס במדינת המקור במשך חמש שנות התלות.

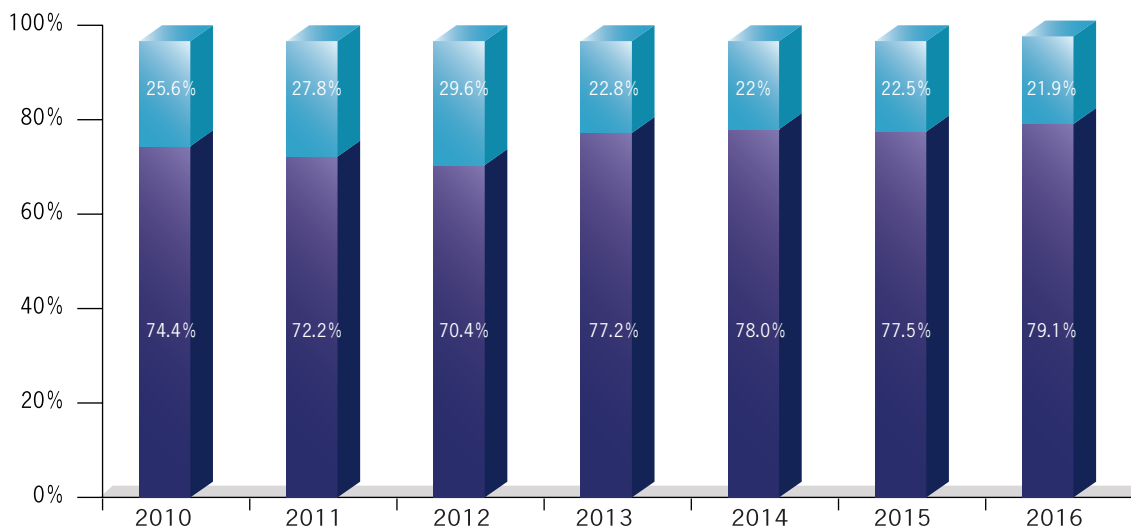
יצוין כי הבקשות שנסגרו בשנים 2010, 2011 ואפילו בשנת 2012 היו ברובן בקשות חד-סוגיות. על כן, עם המעבר למערכת רב-סוגית, ניתן לצפות ברידה במספר הבקשות שנסגרו.

בשנת 2016 נמחקו 5,628 סימנים עקב אי תשלום אגרת חידוש.

שיעור מבקשים ישראלים מול זרים בשנים 2010-2016 | גרף 23

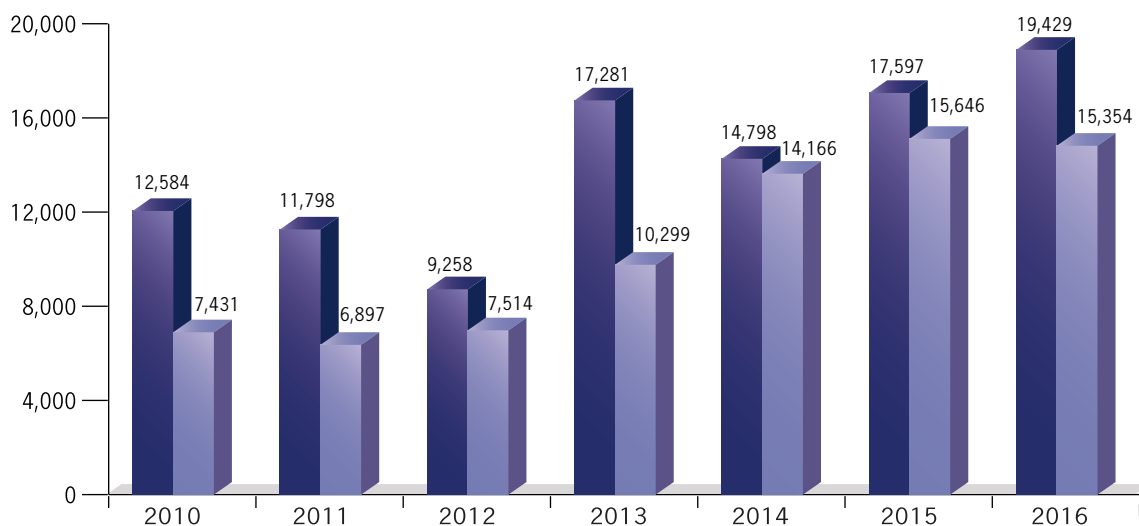
שיעור סימנים שניתנו למבקשים ישראלים מול זרים בשנים 2010-2016 | גרף 24

■ סימני מסחר רשומים - מבקשים ישראלים ■ סימני מסחר רשומים - מבקשים זרים

משיני הגרפים הללו עולה שמרבית הבקשות לרישום סימני מסחר הנעשות בישראל הן על שם מבקשים זרים. רישומים אלה יכולים להעיד על אופי שווקי הטובין והשירותים בכללותם בישראל אשר מרביתם באופן מכריע מעבר לים. מאידך, השיעור הנמוך יחסית של מבקשים ישראלים מעיד על תת-שימוש באמצעי רישומי זה.

כמות הסוגים שנבחנו בחינה ראשונה ושנייה בשנים 2010-2016 | גרף 25

■ בחינות ראשונות ■ בחינות שניות

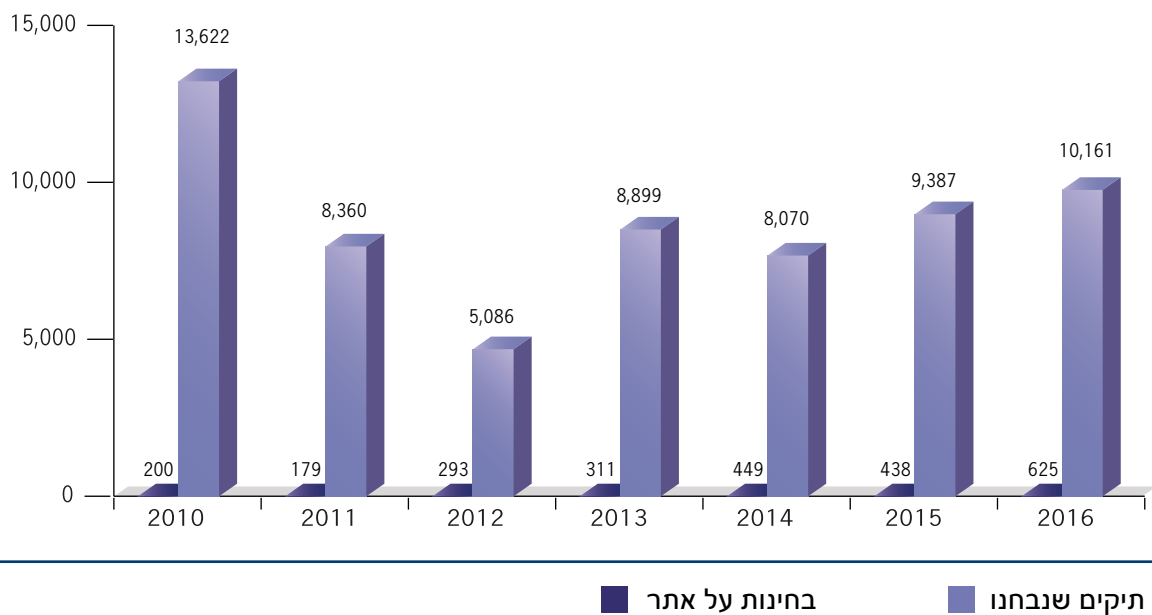
אפשר לייחס את העלייה בכמות הבחינות הראשונות שבוצעו בשנת 2016 למאמץ המיוחד שביצעו בוחני המחלקה כדי לנסות ולמנוע את עליית זמן ההמתנה בתור לבחינה.

זמן המתנה לבחינה ראשונה, לבחינה שנייה, וזמן כולל בשנים 2010-2016 | גרף 26 |

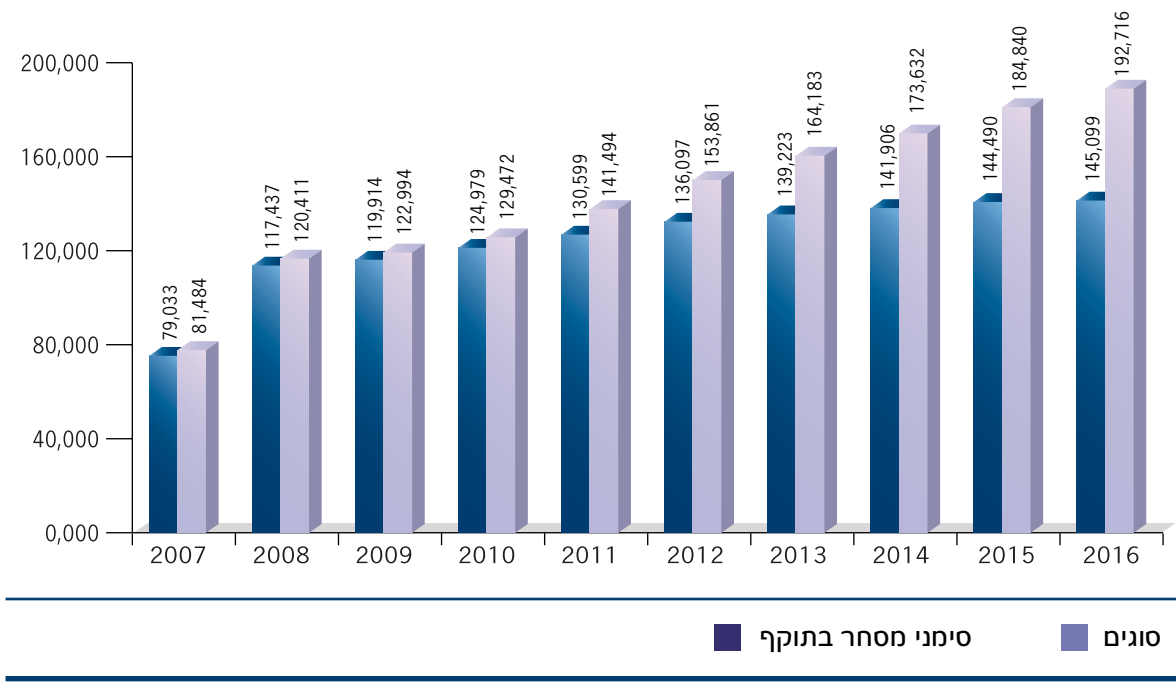

אפשר לראות ירידה קלה בזמן המתנה בתור לבחינה ראשונה בשנת 2016, וזאת לאור המאמץ המיוחד שביצעו בוחני המחלקה. זמן המתנה לבחינה שנייה נותר קבוע.

בחינות על אתר לעומת כלל הבקשות שנבחנו בשנים 2010-2016 | גרף 27 |

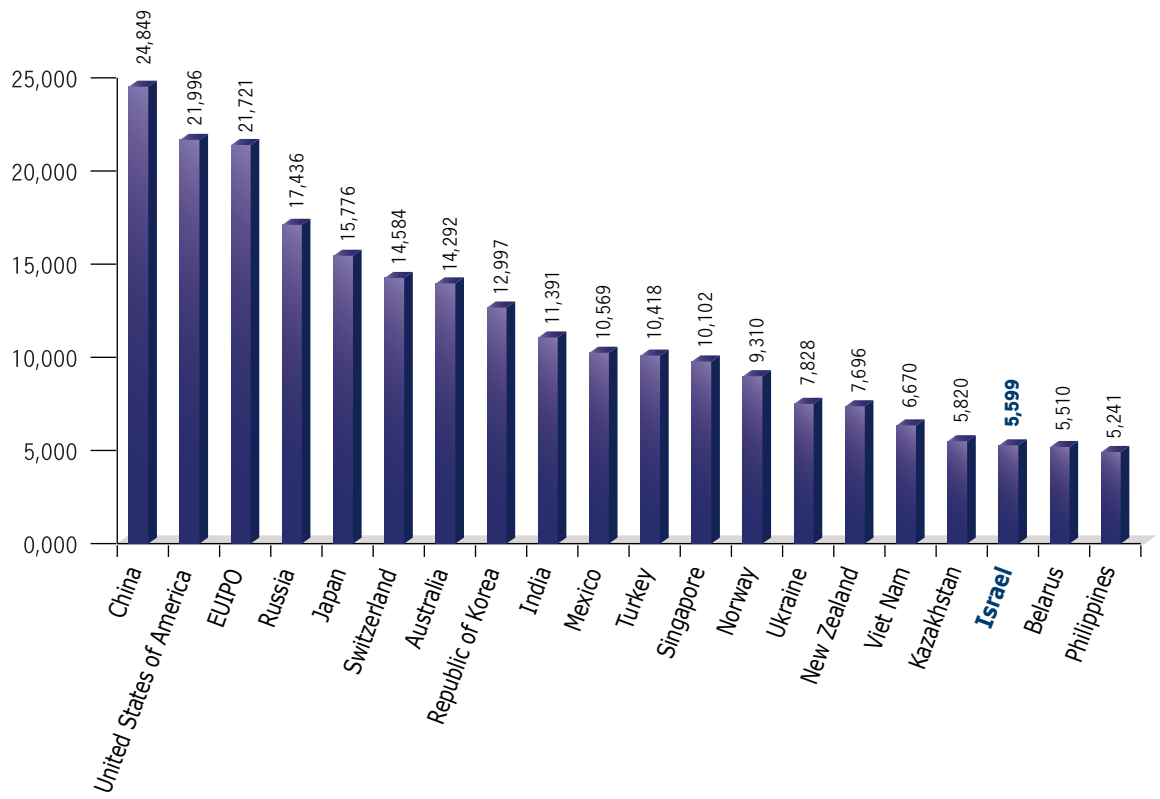

בשנת 2016 הוקדמה בחינתם של כ-6% מכלל הבקשות שנבחנו לבחינה על אתר (מרביתם סימונים לאומיים).

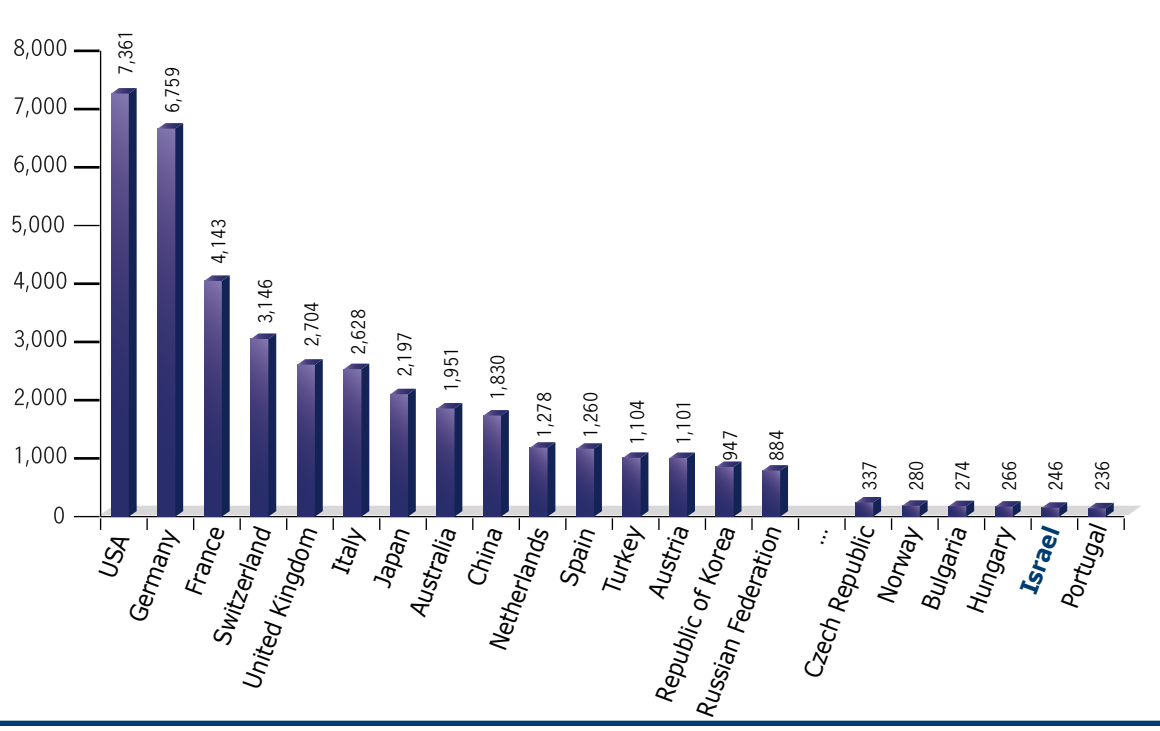

ב. הפרופיל הבינלאומי של ישראל בתחום סימני המסחר

גרף 29 | ייעוד בקשות בין-לאומיות שהוגשו בהתאם לפרוטוקול מדריד בשנת 2015 - לפי מדינות (ישראל מקום 18)

גרף 30 | בקשות בין-לאומיות שהוגשו בהתאם לפרוטוקול מדריד בשנת 2015 - לפי מדינות מקור (ישראל מקום 30)

פרק 6

מחלקות

פסנטים ו-PCT

בשנת 2016 עמדה מחלקת הפטנטים ביעדים אשר נקבעו לה על ידי הוועדה לקביעת יעדי רשות הפטנטים ופיקוחם. במסגרת זאת נבחנו 5,232 בקשות ישראליות בבחינה ראשונה ו-1,367 בקשות במסגרת רשות החיפוש הבין-לאומית. כמו כן בוצעו 9,441 בחינות חוזרות. מתוך הבחינות הראשונות, 204 בקשות נבחנו במסלול מזורז וכתוצאה מכך בבקשות אלה הבוחנים הישראלים הם הראשונים לבחון את הבקשה.

בסוף 2016 עמד ממוצע זמן ההמתנה לבחינה ראשונה על 28.5 חודשים, ירידה של כ-8% מזמן ההמתנה ב-2015. ממוצע משך הבחינה הכולל של בקשות פטנט בכלל המחלקות ירד באופן משמעותי ביחס ל-2015 כתוצאה מהמאמץ שנעשה לקיצור זמני ההמתנה בבקשות חוזרות.

השפעת השינוי הארגוני שהסתיים ב-2015 לאיוש דרג מנהלי ביניים (ראשי צוותים) הורגשה בגידול משמעותי בתפוקת המחלקה בשנת 2016, הורדת משך הבחינה הכולל בכל המחלקות והקפדה נוספת על איכות הבחינה והתאמתה לסטנדרטים הבין-לאומיים.

בסוף אוגוסט 2016 הושלם מהלך נרחב לגיוס 15 צוערים חדשים למחלקה. לקראת גיוס משמעותי זה נבנתה מחדש ושופרה תכנית ההכשרה אותה עוברים הצוערים החדשים. תכנית זו נבנתה על ידי בוחנים אשר הוכשרו לפי התכנית בגרסתה הקודמת, בשיתוף עם ראשי הצוותים תוך הפקת לקחים מהניסיון שנצבר בשנים החולפות. חשוב לציין כי התכנים המקצועיים במהלך קורס הפתיחה הועברו לראשונה במלואם על ידי בוחני המחלקה, במקום מרצים חיצוניים.

באמצע שנת 2016 נכנסה לתקפה החובה להגשה מקוונת בצורה מלאה בכלל הפניות המוגשות במחלקה, דבר אשר השפיע רבות על יעילות הליך הבחינה.

גם בשנה זו נמשכו המאמצים לשיפור איכות הבחינה באמצעות הגדלת מספר בדיקות האיכות השוטפות והתקופתיות. בהתאם, נמשכו המאמצים לשיפור הוראות העבודה הנוגעות לבחינת בקשות לפטנטים, תוך שימת דגש על סוגיות שעלו בבדיקות האיכות. נוסף על כך, במהלך השנה נבנתה תכנית הדרכה לטיפול בפערים המקצועיים אשר אותרו עקב בדיקות האיכות.

במהלך השנה פורסמו לציבור שתי מהדורות של הוראות העבודה כאשר ההוראות בנוגע לסעיפים (1) ו-8 לחוק הפטנטים, העוסקים בטיפול רפואי בגוף האדם ובקריטריונים בנוגע לאחידות האמצאה, פישטו את התהליכים בהתמודדות עם ליקויים באשר לסוגיות אלה.

במהלך 2016 הושלם המעבר לשיטת הסיווגים CPC, וכל הבקשות אשר הוגשו החל מספטמבר 2016 סווגו בהתאם לשיטה החדשה, מהלך אשר נועד לשפר את איכות החיפוש והבחינה. מהלך זה יצא לפועל בזכות היכולות הטכנולוגיות המפותחות של הרשות. ראוי לציין כי יכולות טכנולוגיות אלה ממצבות את ישראל בין המדינות המובילות בעולם בתחום זה.

גם השנה המשיכו המאמצים לשיפור יכולות החיפוש של בוחני הפטנטים: הן באמצעות הדרכות בנוגע לכלים חדשים שפותחו במאגרי החיפוש עליהם מנויה הרשות, והן באמצעות הגדלת התקציב להזמנת פרסומים מקצועיים ממאגרים פרטיים.

במסגרת החלטת הוועדה לקביעת יעדי רשות הפטנטים ופיקוחם והתחייבות הרשות להורדת זמני ההמתנה במחלקה, צפוי גיוס נוסף של כ-13 צוערים חדשים בשנת 2017.

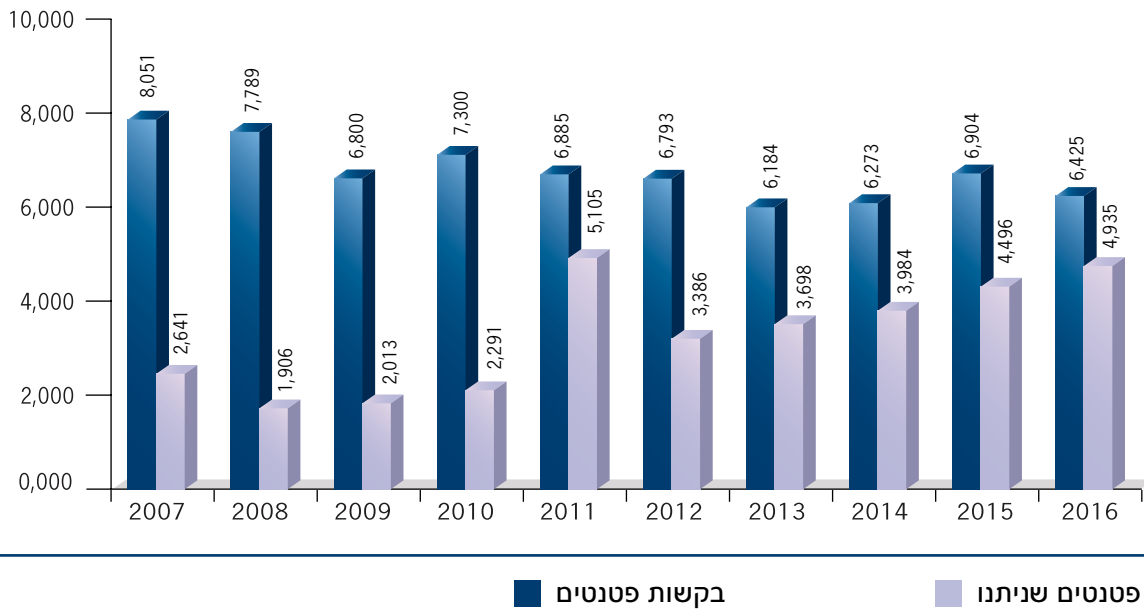
במהלך 2017 צפוי להימסר למחלקה מודול הבחינה המהותית של המערכת התפעולית של מחלקת הפטנטים, אשר ייתן תמיכה מלאה לכל הפעילות. המשמעות היא שכלל הליך הבחינה יתבצע בתוך המערכת, בניגוד למצב הקיים לפיו במערכת מתועד רק דו"ח הבחינה. מהלך זה צפוי לשנות משמעותית את אופני הבחינה, בדיקות האיכות, ניהול המשימות ואת איסוף וניתוח הנתונים לצורך הסקת מסקנות בנוגע לאיכות הבחינה.

במהלך 2017 צפויה עריכת הוראות העבודה ביחס לסעיפים 4 (חידוש), (2) (כשירות הפטנטים בנושא המיקרואורגניזמים) ו-23 (גיבוש קריטריונים בנוגע למעמד תיקוני פירוט בבקשות לפטנט) לחוק הפטנטים.

כמו כן, צפוי שינוי בפורמט הוראות העבודה וכן שינוי של יומן הפטנטים לצורך שיפור הנגשתם לציבור המבקשים.

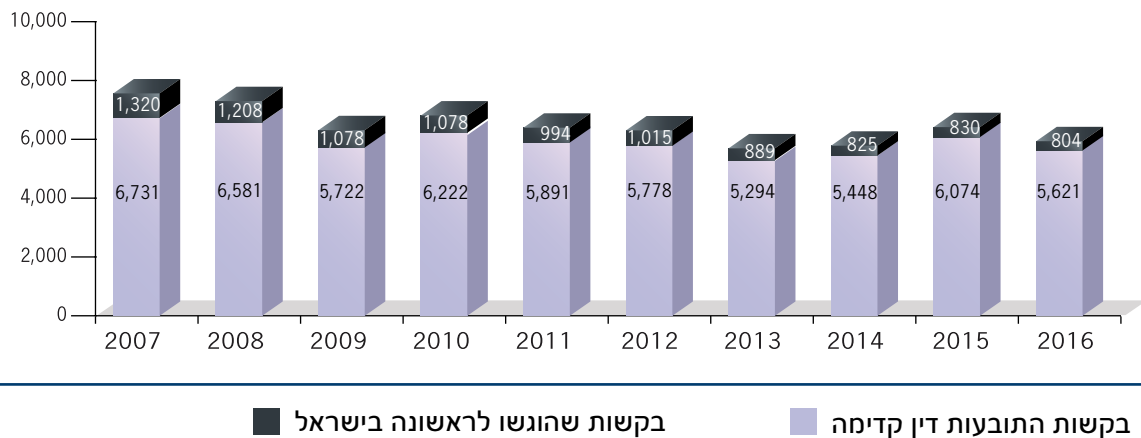
א. נתוני בחינה

גרף 31 | בקשות לפטנט שהוגשו בהשוואה לכל הפטנטים שניתנו בשנים 2007-2016

בשנת 2016 נחזתה ירידה של כ-7% במספר הבקשות לרישום פטנט המוגשות בישראל, ומנגד ניתן לראות את המשך מגמת העלייה במספר הקיבולים מאז שנת 2011. מספר הבקשות שבחינתן הושלמה עד כדי מתן פטנט, גדל באופן מתמיד מאז שנת 2011. בשנת 2015 נחזתה עלייה של כ-9% במספר הפטנטים שניתנו לעומת השנה הקודמת. עלייה זו ניתן לייחס לעדיפות שניתנה בשנה האחרונה לסיים טיפול בבקשות שבחינתן החלה לפני יותר מ-5 שנים. נוסף על כך, ב-2016 נמשך הליך שליחת הזדעות סירוב לבקשות אשר עברו 4 סבבי בחינה ולא הגיעו לידי תנאים המאפשרים קיבול. כתוצאה מכך בקשות רבות יותר הגיעו מוקדם יותר לשלב הקיבול מאשר בשנים קודמות. נוסף לכך, הוצאת הנחיה חדשה בנוגע לסעיף 7(1) לחוק הפטנטים העוסק בטיפול רפואי בגוף האדם, הובילה לצמצום מספר הליקויים וירידה במספר התכתובות שהתנהלו בעבר בסוגיה זו. כמו כן, עלה מספר הבקשות אשר זורזו במסגרת מסלול ה-PPH, וכתוצאה מכך עלה גם מספר הקיבולים.

גרף 32 | מספר הבקשות לפטנט, לרבות בקשות התובעות דין קדימה, שהוגשו ברשות הפטנטים בשנים 2007-2016

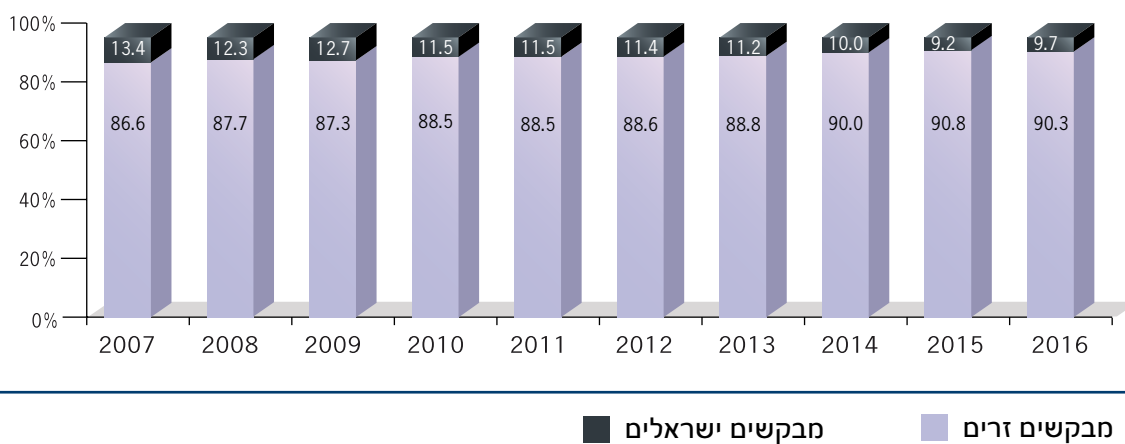

מספר הבקשות המוגשות לראשונה בישראל נותר יציב, לעומת ירידה של כ-8% שנרשמה במספר הבקשות המוגשות לישראל מכוח ה-PCT או אמנת פריס.

יש לציין שלאור סעיפים 98 או 103 לחוק הפטנטים ישנה הגבלה על זכות מבקשים ישראלים להגשה מחוץ לישראל בנוגע לאמצאות בתחומים הנוגעים לביטחון המדינה או לאנרגיה גרעינית. בקשות שכאלה חייבות להיות מוגשות לראשונה בישראל. עם זאת, רק חלק קטן מהבקשות המוגשות לראשונה בישראל מוגשות לאור מגבלות אלה.

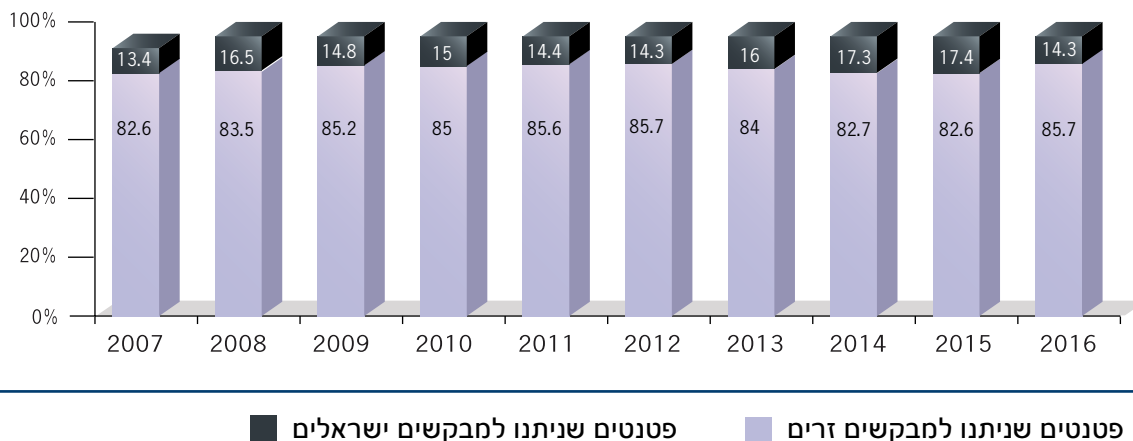
מכלל הבקשות אשר הוגשו לראשונה בישראל, 202 מתוך 804 בקשות נבחנו במסלול מזורז בהתאם להודעת רשם מ-28.11.2010 וחוזר רשם בנוגע לבקשות ירוקות. עולה מכך כי ציבור המבקשים הישראלי לא מנצל בצורה מספקת את השירותים אותם מציעה הרשות לזירוז בחינה.

גרף 33 | שיעור מבקשים ישראלים מול מבקשים זרים בשנים 2007-2016

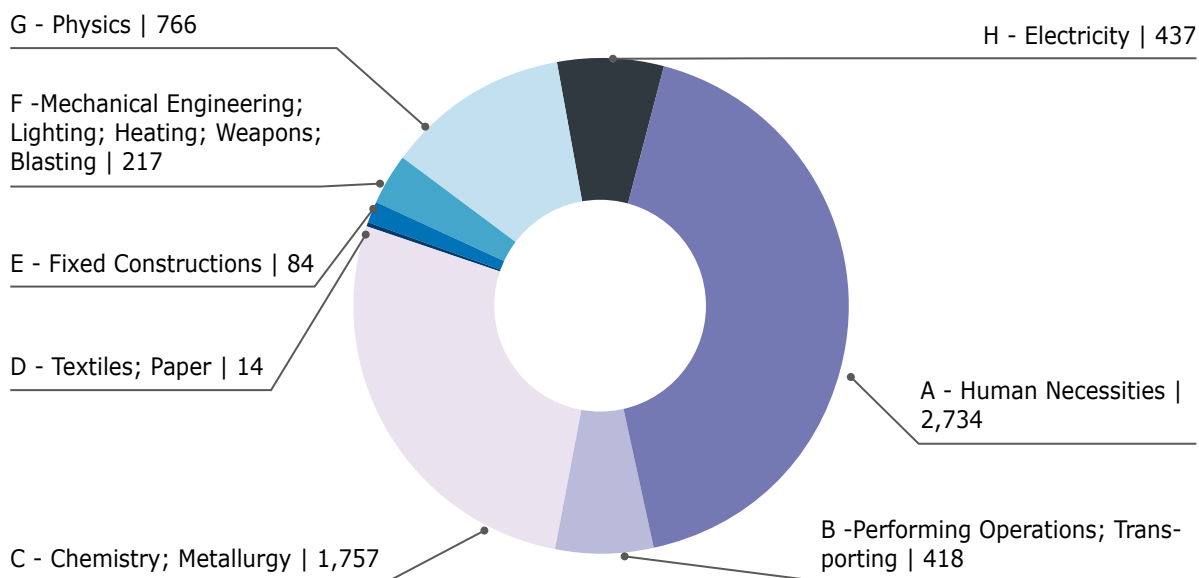
עולה מהגרף כי מספר המבקשים הישראלים נותר יציב לאורך השנים. אפשר לייחס את העלייה ב-2016 במספר המבקשים הישראלים לאפשרות להגשה אלקטרונית אשר ניתנה לציבור בדצמבר 2015, וזו הקלה משמעותית על הליכי הגשת בקשות וביצוע פניות על ידי ציבור המבקשים.

גרף 34 | שיעור הפטנטים שניתנו למבקשים ישראלים מול מבקשים זרים בשנים 2007-2016

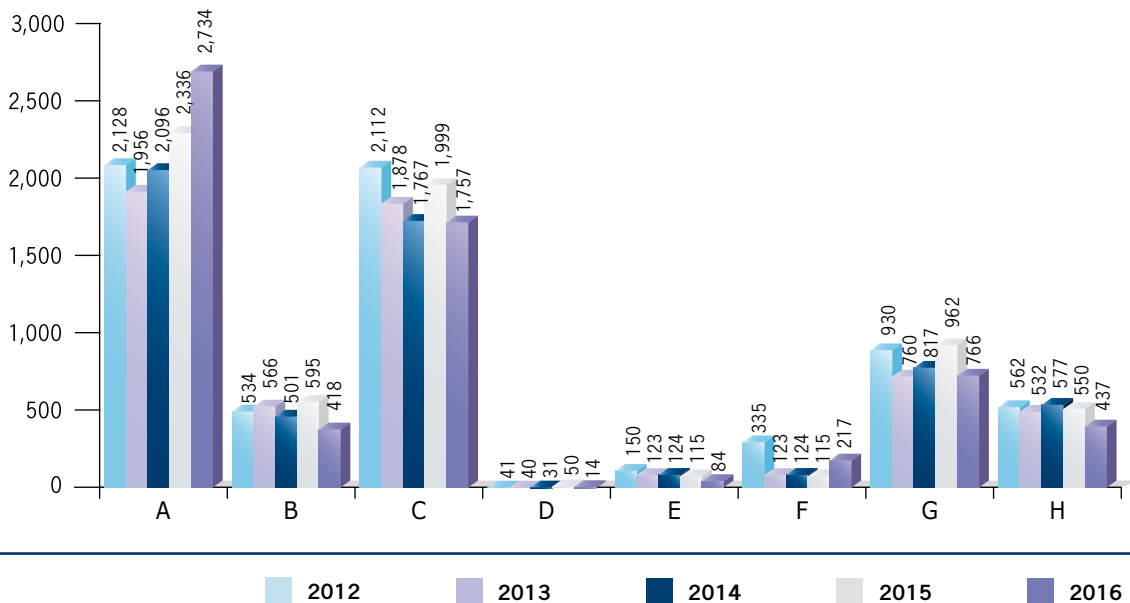

ייתכן כי הירידה במספר הפטנטים אשר ניתנו למבקשים ישראלים נובעת מהעובדה שהבקשות שבחינתן החלה לפני יותר מ-5 שנים אשר זהו לצורך מתן עדיפות לסיום טיפול היו בעיקרן מתחום מדעי החיים, תחום בו רוב הבקשות מוגשות על ידי מבקשים זרים. ניתן להוסיף גם את העלייה במספר הקיבולים של בקשות שנבחנות בהתאם למסלול ה-PPH, שגם הן מוגשות ברובן על ידי מבקשים זרים.

גרף 35 | בקשות לפטנט שהוגשו בשנת 2016 - לפי תחומים

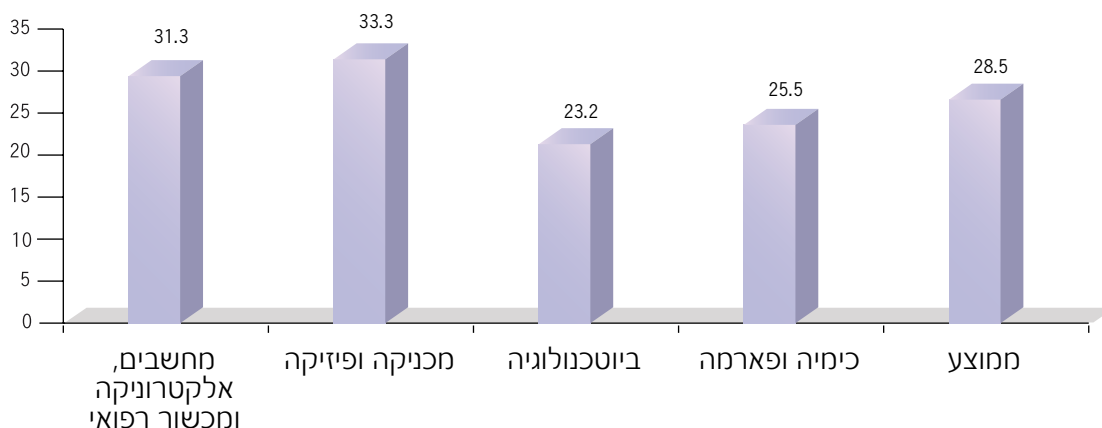
גרף 36 | בקשות לפטנט לפי תחומים בשנים 2007-2016

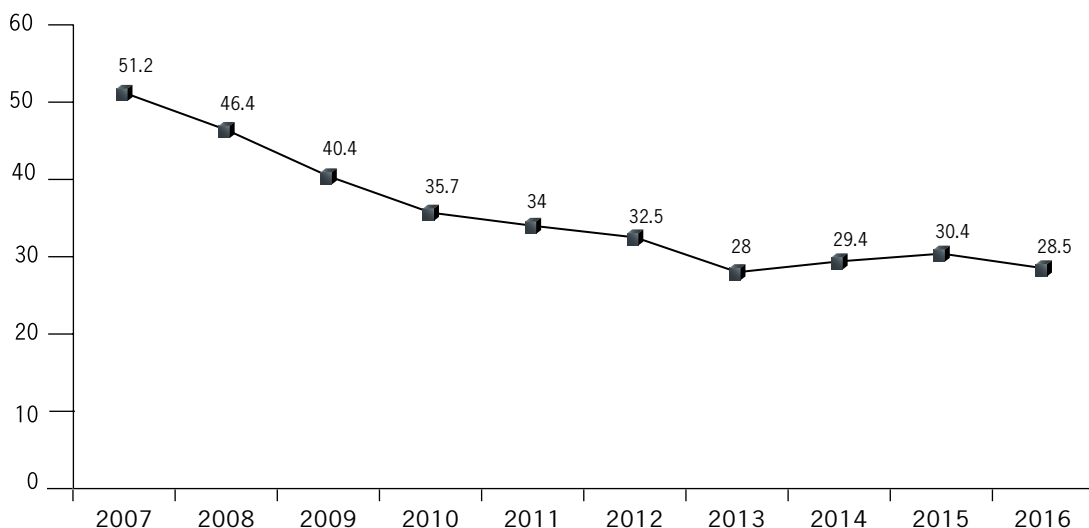
עולה מהגרף כי על אף הירידה במספר הבקשות אשר הוגשו בשנת 2016, נחזתה עלייה בבקשות בתחום מדעי החיים (A - Human Necessities).

כתוצאה מהירידה במספר הבקשות המוגשות בישראל מסתמנת ירידה ברוב התחומים, ועל אף כל אלה, בתחום מדעי החיים (A - Human Necessities) מסתמנת עלייה דרמטית במספר הבקשות. ישנה גם עלייה בתחום F - Mechanical Engineering; Lighting; Heating; Weapons; Blasting, אותה אפשר לייחס להתפתחות שוק האנרגיה הסולארית בו אנו רואים עלייה במספר הבקשות.

גרף 37 | זמן המתנה ממוצע (בחודשים) לבחינה ראשונה בשנת 2016 - חלוקה לפי מחלקות

גרף 38 | ממוצע זמן המתנה לבחינה ראשונה (בחודשים) בשנים 2007-2016

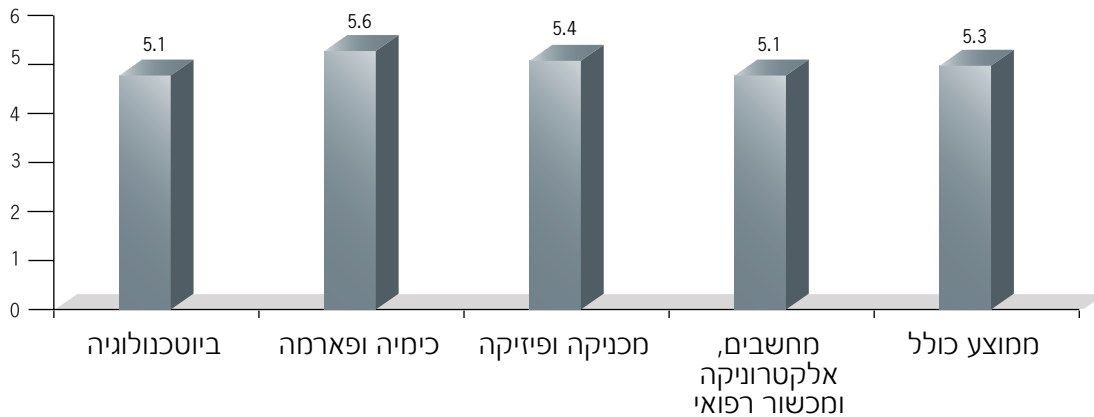

הוועדה לקביעת יעדי רשות הפטנטים ופיקוחם קבעה כי בשנת 2016 על זמן ההמתנה הממוצע לבחינה ראשונה להיות 29 חודשים, ומחלקת הפטנטים עמדה ביעד זה ואף הורידה את משך הזמן ל-28.5.

אפשר לראות שמ-2007 קיימת ירידה בממוצע זמן ההמתנה לבחינה ראשונה, כאשר העלייה שנחזית בשנת 2014 ו-2015 נובעת מהוספת בחינת בקשות בין-לאומיות בהתאם לאמנת ה-PCT. ב-2016 ירד ממוצע זמן ההמתנה באופן ניכר, על אף העלייה הניכרת במספר הבקשות שנבחנו בהתאם לאמנת ה-PCT.

נוסף על כך, הוועדה לקביעת יעדי רשות הפטנטים ופיקוחם קבעה לראשונה יעדי זמן ממוצע לבחינה ראשונה לשנת 2016. יעדי הזמן האלו מותנים בהשלמת גיוס כוח אדם נוסף, אשר נמצא כיום בתחילת תקופת הכשרתו ברשות. הציבור מוזמן לעקוב אחר דו"ח סטטוס הבחינות הראשונות המתפרסם מדי רבעון באתר הרשות¹.

גרף 39 | זמן המתנה ממוצע (בחודשים) לבחינה חוזרת בשנת 2016 - חלוקה לפי מחלקות

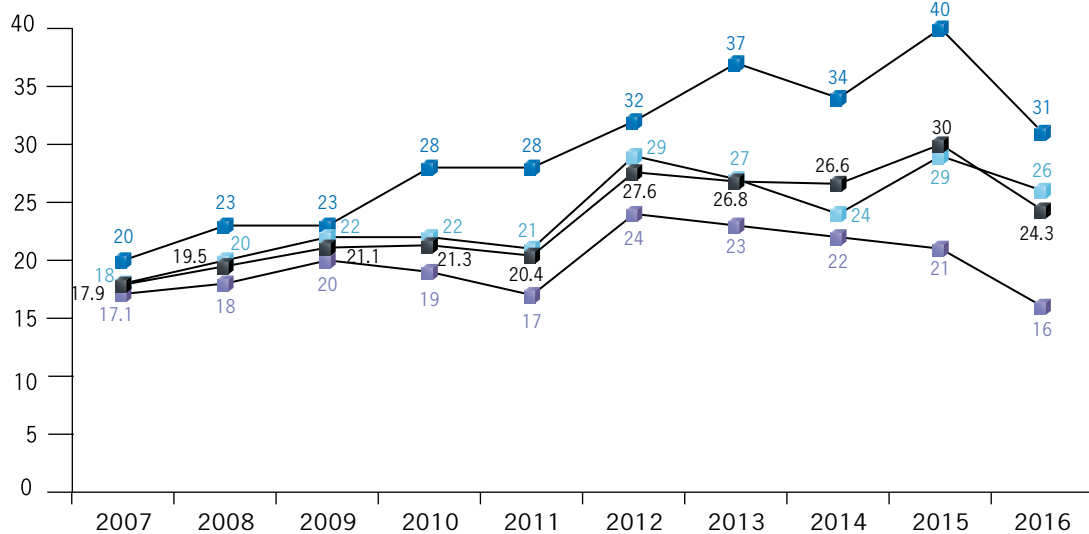
גרף 40 | ממוצע זמן המתנה לבחינה חוזרת (בחודשים) בשנים 2007-2016

בשנת 2016 טופלו 9,441 בקשות חוזרות על ידי בוחני הפטנטים, ירידה של 682 בקשות משנת 2015. זמן המתנה הממוצע לבחינה חוזרת עמד ביעד שנקבע לעניין זה על ידי הוועדה לקביעת יעדי רשות הפטנטים ופיקוחם, לפיו משך הזמן לבחינה חוזרת לא יעלה בשנת 2016 על המתנה של 6 חודשים. הציבור מוזמן לעקוב אחר סטטוס הבחינות החוזרות באמצעות מודול מידע ייעודי המוצב באתר הרשות².

¹ http://www.justice.gov.il/Units/RashamHaptentim/Units/patent/DochBchinot/Pages/default_.aspx
² http://www.justice.gov.il/Units/RashamHaptentim/Units/patent/DochBchinot/Pages/StatusBochanim_NEW.aspx

גרף 41 | ממוצע משך הבחינה הכולל (בחודשים) של בקשות פטנט בשנים 2007-2016 - לפי מחלקות

■ ממוצע ■ מכניקה, אלקטרוניקה, מחשבים, מכשור רפואי ■ כימיה ופארמה ■ ביוטכנולוגיה

משך הבחינה הכולל נמדד ממועד תחילת בחינה ראשונה ועד סיום סבבי הבחינה (המסתיימים בקיבול או סירוב). נתונים אלה אינם כוללים את משך הזמן הנדרש לבירורה של התנגדות אם היא מוגשת לאחר קיבול.

הירידה בממוצע משך הבחינה נובעת בעיקרה מכניסתו לתוקף של השינוי הארגוני שבוצע ברשות, במהלכו אוישו כלל תקני ראשי הצוותים במחלקת הפטנטים. לכך יש להוסיף את יישום הדרישה לצמצום מספר התכתובות בין הבוחן למבקש ל-4 תכתובות בלבד, אשר ייעל את הליכי הבחינה, וכן את יישום הדרישה לצמצום זמן המתנה לתגובת הבוחן לטענות המבקש.

לשם צמצום משך הבחינה, ממשיכים לשים דגש במחלקה על קיצור זמני בחינות חוזרות וכן על צמצום זמני בחינה ראשונה.

טבלה 7 | בקשות פטנט שהוגשו וניתנו ברשות הפטנטים בשנת 2016 - לפי מדינת מקור

מדינה	בקשות PCT בשלב לאומי בישראל		בקשות פטנט*	
	הוגשו	ניתנו	הוגשו	ניתנו
ארה"ב	2,521	1,805	112	171
משרד הפטנטים האירופאי (EPO)	1,156	996	0	0
ישראל	424	310	764	395
משרד בינלאומי (IB)	413	275	0	0
יפן	194	171	2	18
סין	74	30	5	0
קוריאה	50	32	1	2
מדינות אחרות	604	613	107	119

סך כל פטנטים שניתנו: 4,937
 בעקבות בקשות פטנט*: 705
 בעקבות בקשת PCT: 4,232

סך כל הבקשות: 6,427
 סך בקשות פטנט*: 991
 סך בקשות PCT: 5,436

* בקשות פטנט- בקשות שהוגשו לראשונה בישראל או שתובעות דין קדימה מכוח אמנת פריס.

טבלה 8 | המבקשים הישראליים המובילים בהגשת בקשות פטנט בשנת 2016

מס'ד	שם המבקש/ת	מס' בקשות פטנט בשנת 2016
1	ביוסנס וובסטר (ישראל) בע"מ	90
2	ידע חברה למחקר ופיתוח בע"מ	41
3	מוסד הטכניון למחקר ופתוח בע"מ	37
4	ב.ג. נגב טכנולוגיות ויישומים בע"מ אצל אוניברסיטת בן-גוריון	33
5	התעשייה האווירית לישראל בע"מ	26
6	יישום חברה לפיתוח המחקר של האוניברסיטה העברית בירושלים בע"מ	24
7	טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ	19
8	ישקר בע"מ	18
9	רמות ליד אוניברסיטת תל אביב בע"מ	14
10	אלתא מערכות בע"מ	12

חברת ביוסנס, הממוקמת במקום הראשון, הגישה את הרוב המוחלט של בקשותיה לראשונה בישראל. מבין חברות מסחור הידע של המוסדות האקדמיים, הטכניון מוביל בהגשת בקשות לראשונה בישראל. לעומת ביוסנס, הטכניון גם בחר במסלולי זירוז בחינה בהתאם להודעת רשם מיום 28.11.2010 ברוב בקשותיו.

טבלה 9 | המבקשים המובילים בהגשת בקשות PCT בשנת 2016 ברשות הפטנטים כמשרד מקבל

Rank	Name	Applications in 2015	Applications in 2016
1	YISSUM RESEARCH DEVELOPMENT COMPANY OF THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM LTD	52	45
2	YEDA RESEARCH AND DEVELOPMENT CO. LTD.	46	43
3	TECHNION RESEARCH & DEVELOPMENT FOUNDATION LIMITED	29	33
	RAMOT AT TEL-AVIV UNIVERSITY LTD.	27	29
4	B. G. NEGEV TECHNOLOGIES AND APPLICATIONS LTD., AT BEN-GURION UNIVERSITY	31	29
5	ISRAEL AEROSPACE INDUSTRIES LTD.	22	26
6	STRATASYS LTD.	6	15
	ISCAR LTD.	13	13
7	HADASIT MEDICAL RESEARCH REVICES AND DEVELOPMENT LTD.	13	13
8	ELBIT SYSTEMS LTD.	8	10
	THE STATE OF ISRAEL, MINISTRY OF AGRICULTURE & RURAL DEVELOPMENT, AGRICULTURAL RESEARCH ORGANIZATION	8	9
9	CORNING OPTICAL COMMUNICATIONS WIRELESS LTD	18	9
10	KETER PLASTIC LTD.	5	8

מהשוואת טבלה 9 לטבלה 8 עולה שבמקרים רבים מבקשים ישראלים אינם ממשיכים לשלב לאומי בישראל בעקבות הגשת בקשת PCT.

טבלה 10 | המבקשים הזרים המובילים בהגשת בקשות פטנט בשנת 2016 ברשות הפטנטים

מס' בקשות בשנת 2016	שם המבקשת	מס"ד
87	FACEBOOK, INC.	1
86	DOW AGROSCIENCES LLC	2
69	PHILIP MORRIS PRODUCTS S.A.	3
57	RAYTHEON COMPANY	4
55	GENENTECH, INC.	5
52	NOVARTIS AG	6
51	F. HOFFMANN-LA ROCHE AG	7
46	REGENERON PHARMACEUTICALS, INC.	8
44	PFIZER INC.	9
43	ASML NETHERLANDS B.V.	10

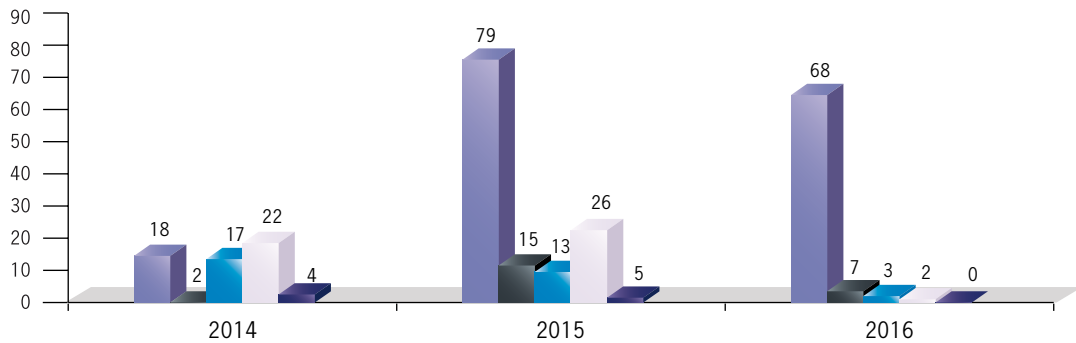
טבלה 11 | המבקשים הישראלים אשר נרשם על שמם המספר הגבוה ביותר של פטנטים בשנת 2016

מס' פטנטים בשנת 2016	שם המבקשת	מס"ד
31	התעשייה האווירית לישראל בע"מ	1
30	ביוסנס וובסטר (ישראל) בע"מ	2
29	ידע חברה למחקר ופיתוח בע"מ	3
19	אוניברסיטת בן-גוריון בנגב	4
18	מוסד הטכניון למחקר ופיתוח בע"מ	5
18	רפאל מערכות לחימה מתקדמות בע"מ	5
15	אלתא מערכות בע"מ	6
14	ורינט מערכות בע"מ	7
13	יישום חברה לפיתוח המחקר של האוניברסיטה העברית בירושלים בע"מ	8
12	אלביט מערכות בע"מ	9
10	ישקר בע"מ	10
10	רמות ליד אוניברסיטת תל אביב בע"מ	10

טבלה 12 | המבקשים הזרים אשר נרשם על שמם המספר הגבוה ביותר של פטנטים בשנת 2016

מס' פטנטים בשנת 2016	שם המבקשת	מס"ד
93	RAYTHEON COMPANY	1
76	QUALCOMM INCORPORATED	2
54	BAYER INTELLECTUAL PROPERTY GMBH	3
52	NOVARTIS AG	4
48	GA EHCOR AL-NNAMFFOH .F	5
46	MICROSOFT CORPORATION	6
45	MICROSOFT TECHNOLOGY LICENSING, LLC	7
40	DOW AGROSCIENCES LLC	8
40	MERCK PATENT GMBH	8
34	BASF SE	9
34	SANOFI	9
33	FACEBOOK, INC.	10

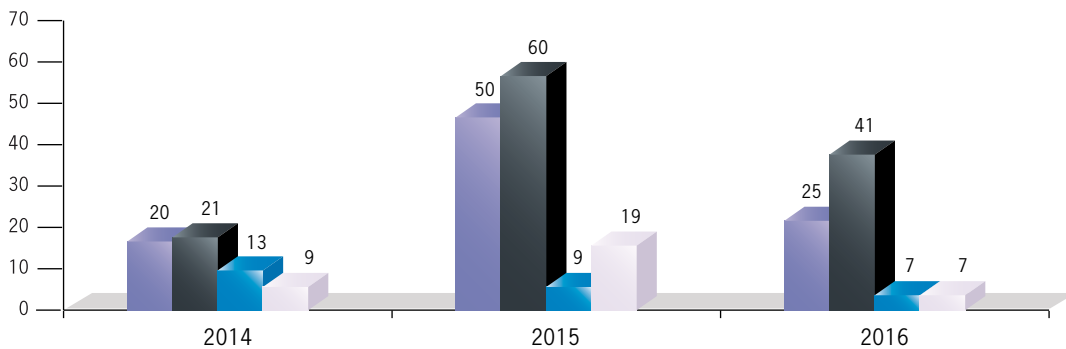
גרף 42 | סטטוס בקשות שנשלחה בהן הודעת סירוב 2014-2016

הבקשה סורבה ■ ניתן פטנט ■ הבקשה הזנחה ■ פרסום שני ■ בקשה חדשה

גרף זה מציג את הסטטוס הנוכחי של בקשות בהן נשלחה למבקש הודעת סירוב. עולה מהגרף כי ב-41 מהבקשות בשנת 2015 לגביהן נשלחה הודעת סירוב, הגיעו הבוחן והמבקש לידי הסכמה, הבחינה הסתיימה בהצלחה והבקשה קובלה. ב-18 מהבקשות בשנת 2015 לגביהן נשלחה הודעת סירוב לא הצליח המבקש להתגבר על הליקויים שהועלו במסגרת ההודעה לפני סירוב. יחד עם זאת, הטיפול ב-79 בקשות שקיבלו הודעת סירוב בשנת 2015 טרם הסתיים בתום 2016.

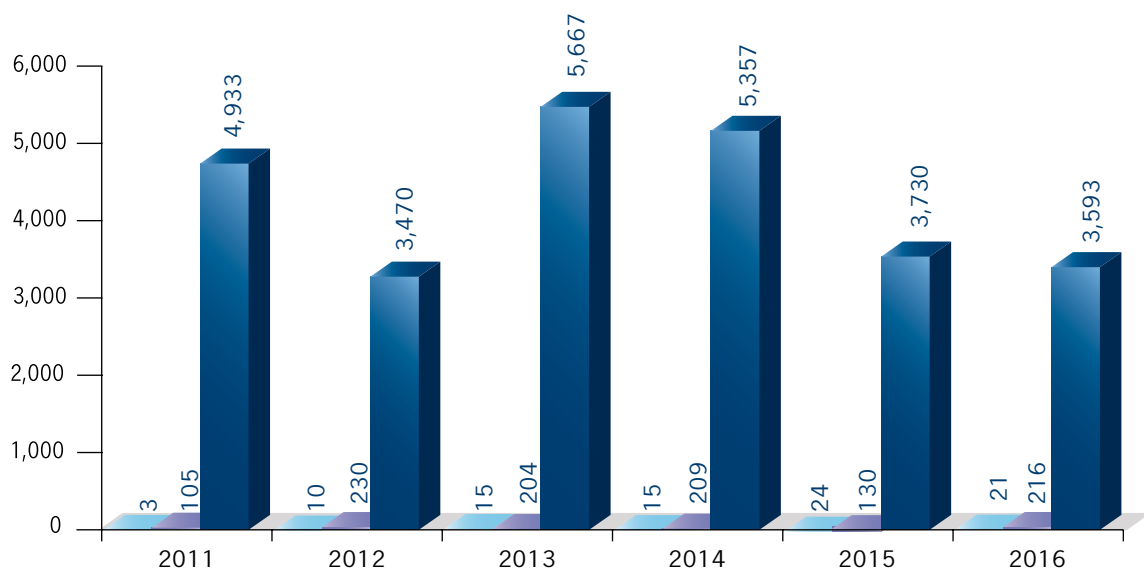
גרף 43 | בקשות שנשלחה בהן הודעת סירוב - חלוקה למחלקות 2014-2016

ביוטכנולוגיה ■ כימיה ופארמה ■ מכניקה ופיזיקה ■ תקשורת ומחשבים ומכשור רפואי

כפי שרואים בגרף, ההודעות לפני סירוב נשלחות ברובן במסגרת בחינת בקשות בתחומי הפארמה והביוטכנולוגיה. יש להניח שהדבר נובע מכך שעיקר הבקשות בתחומים אלה הן מורכבות ביותר, והתהליך לקבלת ההחלטה באשר לבקשה מושפע גם מהנעשה במשרדי פטנטים אחרים בעולם. יש לציין כי מספר הבחינות בתחומים אלה הוא רב יותר מאשר בתחומים שאינם מדעי החיים, ומכך נגזר מספר רב יותר של הודעות לפני סירוב.

גרף 44 | בקשות פטנט שסורבו, נסגרו ביזמת המבקש ונזנחו בשנים 2011-2016 (לפני ואחרי בחינה)

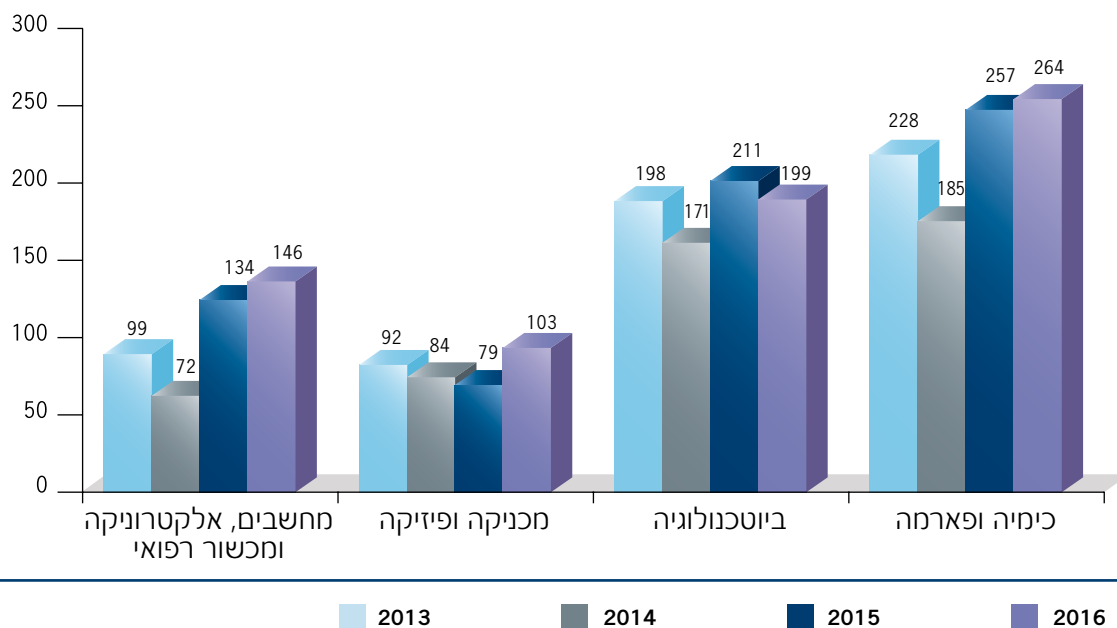

בקשות פטנט שסורבו   בקשות פטנט שנסגרו ביזמת המבקש   בקשות פטנט שנזנחו

בקשות שנזנחו הן בקשות בהן המבקש בוחר שלא לענות לאחת מהודעות הרשות. באין מענה, ולאחר שליחת התראה למבקש או בא כוחו, הבקשה נסגרת.

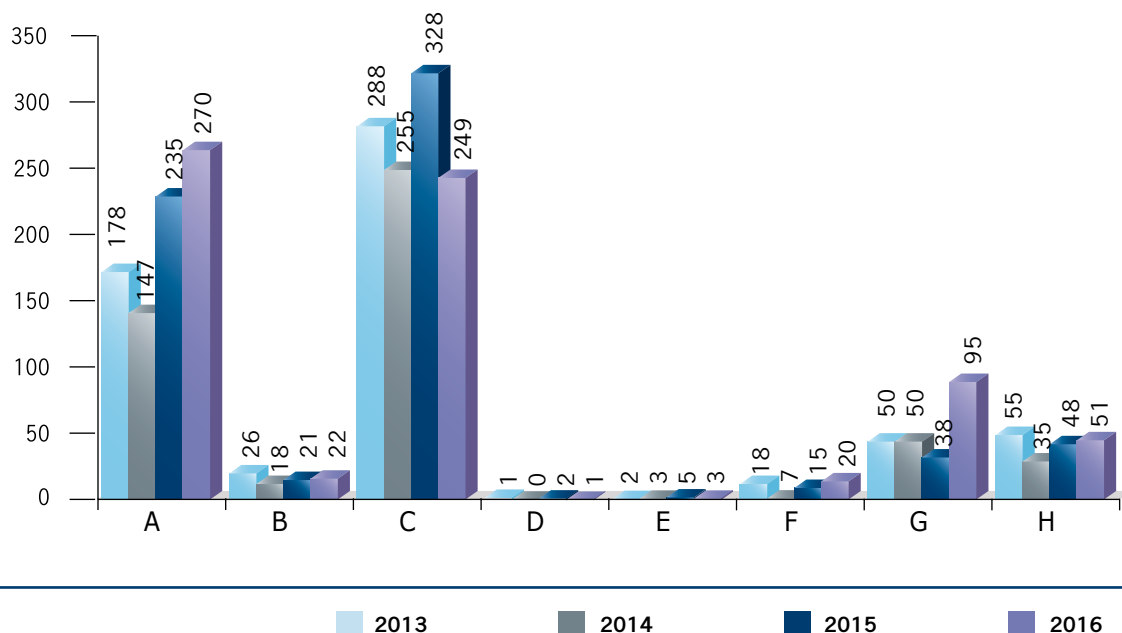
ניכרת ירידה משמעותית במספר הבקשות הנזנחות. ניתן להסיק מכך כי מבקשים רבים יותר מעוניינים לקבל הגנה בישראל וממשיכים במענה להודעות הרשות. בנוסף, בטווח השנים 2010-2015 ניכרת עלייה מתמדת בבקשות הפטנט שסורבו. נתון זה נובע מהעלייה בסטנדרט הבחינה במחלקה, וכן מצמצום מספר סבבי הבחינה ל-4 סבבים לכל בקשה.

גרף 45 | בקשות שחולקו לפי סעיף 24 לחוק הפטנטים בשנים 2013-2016 לפי מחלקות

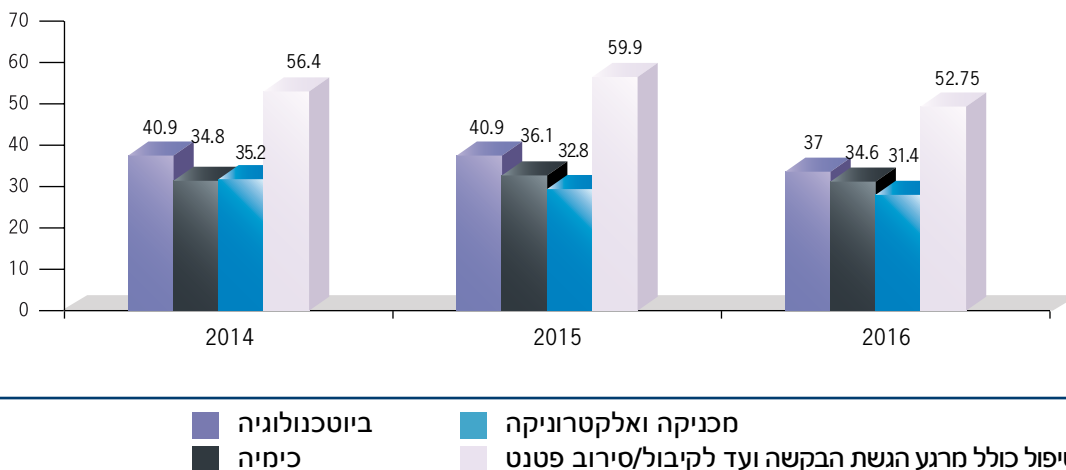
2013   2014   2015   2016

גרף 46 | בקשות שחולקו לפי סעיף 24 לחוק הפטנטים בשנים 2013-2016 - לפי סיווגים

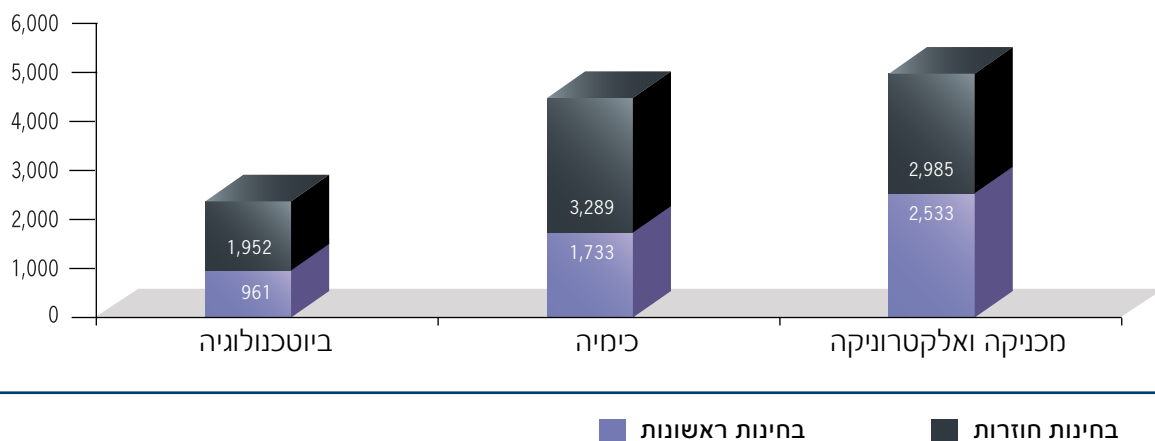
כפי שרואים בגרף, קיימת עלייה במספר בקשות החלוקה ברוב המחלקות של התחומים. ייתכן שהדבר נובע מביטול חוזר רשם מ.ג. 81, שקבע כי בקשות חלוקה אפשר להפריד אך ורק מבקשות ההורה.

גרף 47 | ממוצע זמנים (בחודשים) מרגע הגשת בקשת חלוקה ועד לסיום הבחינה וזמן טיפול ממוצע כולל מרגע הגשת הבקשה ועד לסיום הבחינה (פרסום שני או הזנחה/סורב)

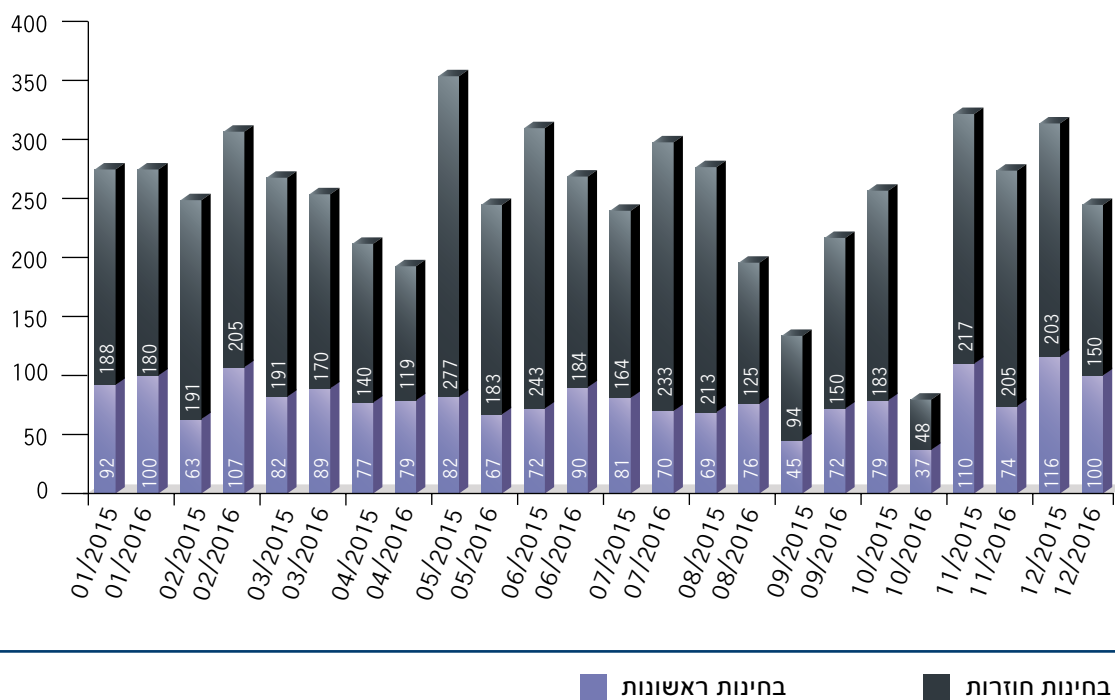

אפשר לראות כי זמן הטיפול בבקשות חלוקה קצר באופן משמעותי מזמן הטיפול הממוצע של בקשות שאינן חלוקה. נתון זה נובע מההתמקדות שניתנת לנושא זה במסגרת הנחיות העבודה של בוחני הפטנטים.

גרף 48 | בחינות ראשונות וחוזרות ב-2016 - לפי מחלקות

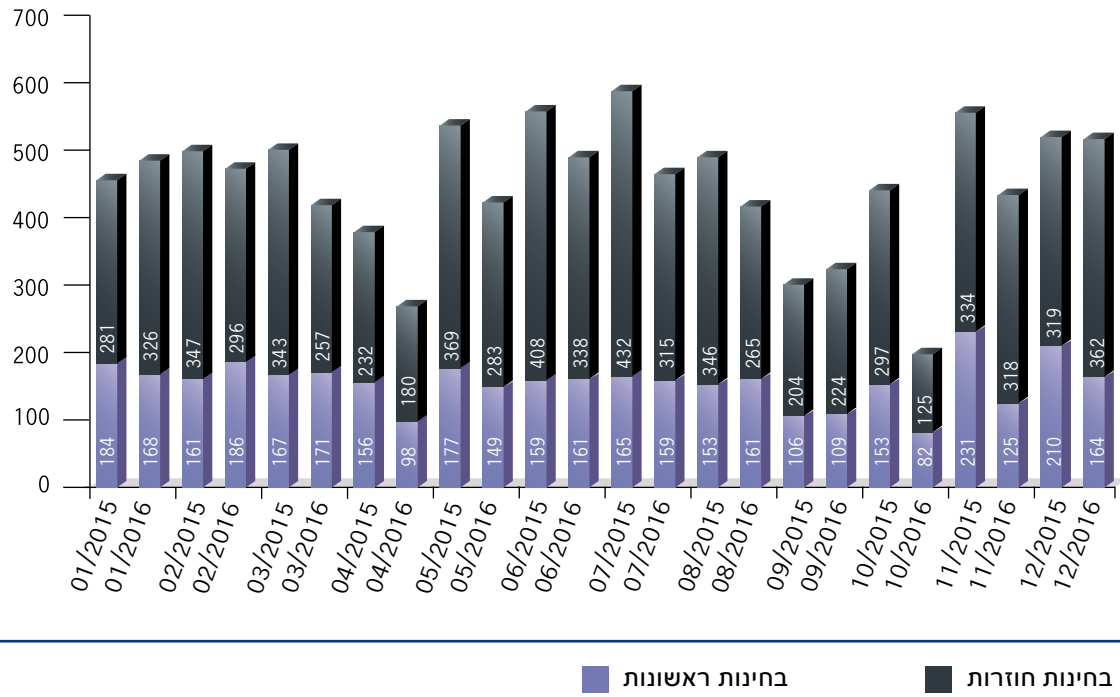

גרף 49 | בחינות ראשונות וחוזרות, חלוקה לחודשים בשנים 2015-2016 - ביוטכנולוגיה

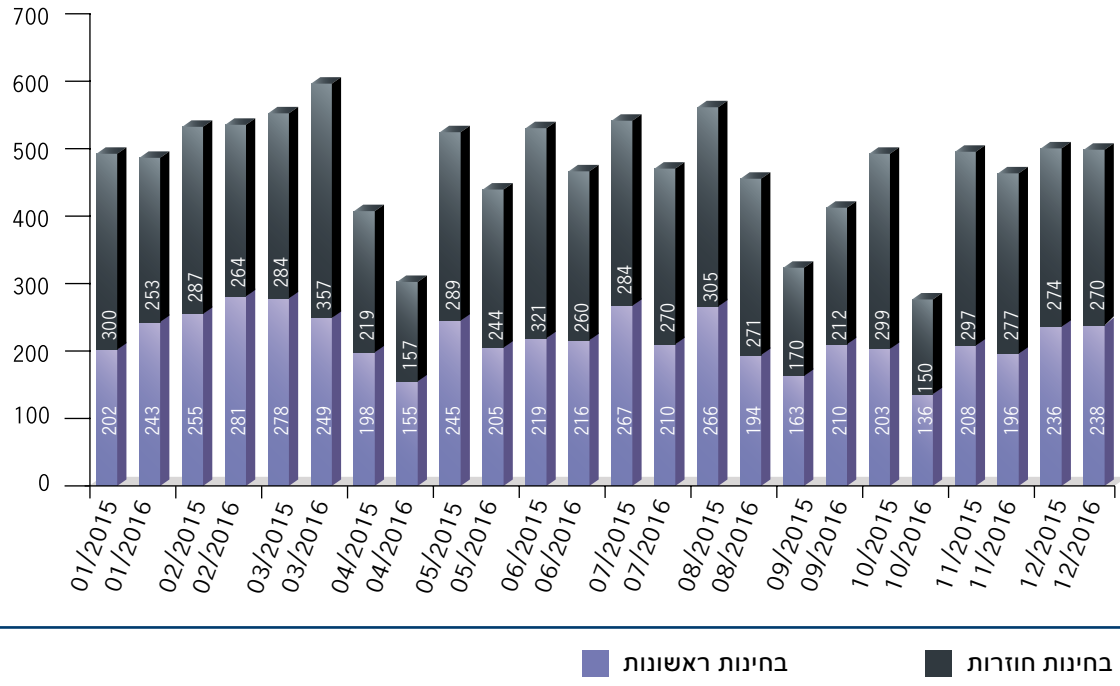

גרף 50 | בחינות ראשונות וחוזרות, חלוקה לחודשים בשנים 2015-2016 - כימיה

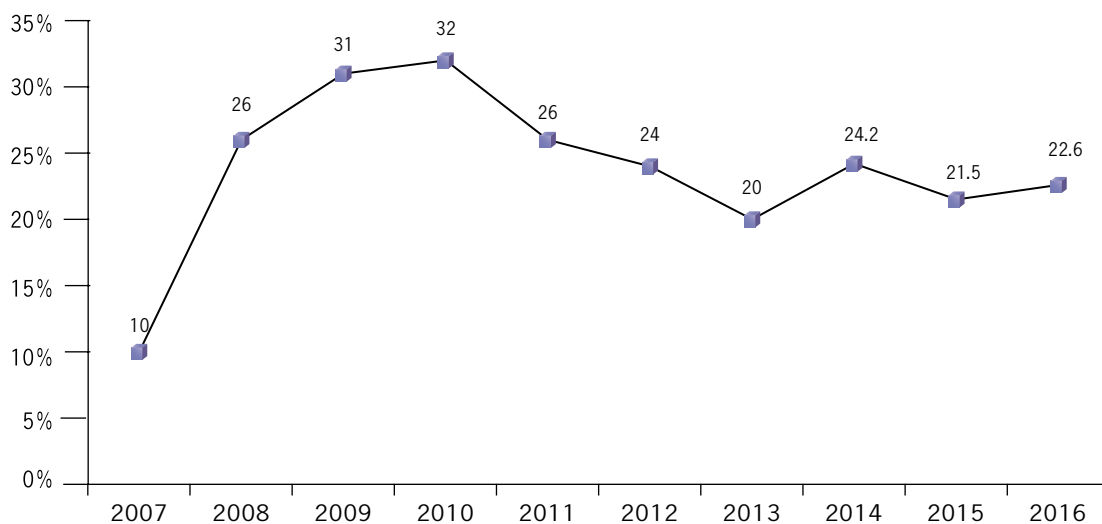
גרף 51 | בחינות ראשונות וחוזרות, חלוקה לחודשים בשנים 2015-2016 - מכניקה ואלקטרוניקה

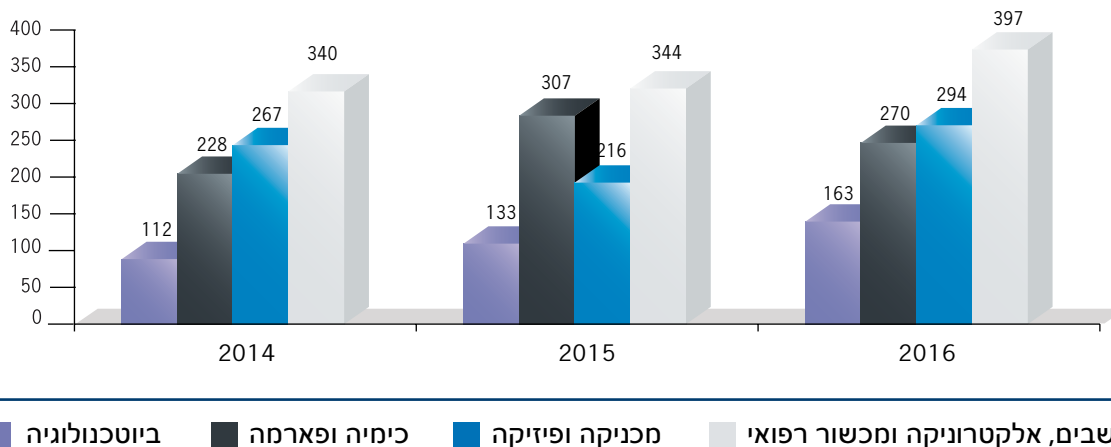
גרפים אלה מעידים על התמורות בעבודת הרשות לאורך השנה - בצד עמידה ביעדים השנתיים שקבעה הוועדה לקביעת יעדי רשות הפטנטים ופיקוחם נערכה מלאכת התארגנות רוחבית לקליטת צוערים חדשים, נערך קורס מנטורים וכן הייתה עמידה יפה ביעדי הזמנים של עבודת רשות החיפוש והבחינה הבין-לאומית.

ב. קיצור משכי הבחינה והקדמתה

שיעור הבקשות שקובלו לפי סעיף 17(ג) לחוק הפטנטים, מסך כלל הבקשות שקובלו בשנים 2007-2016 | גרף 52

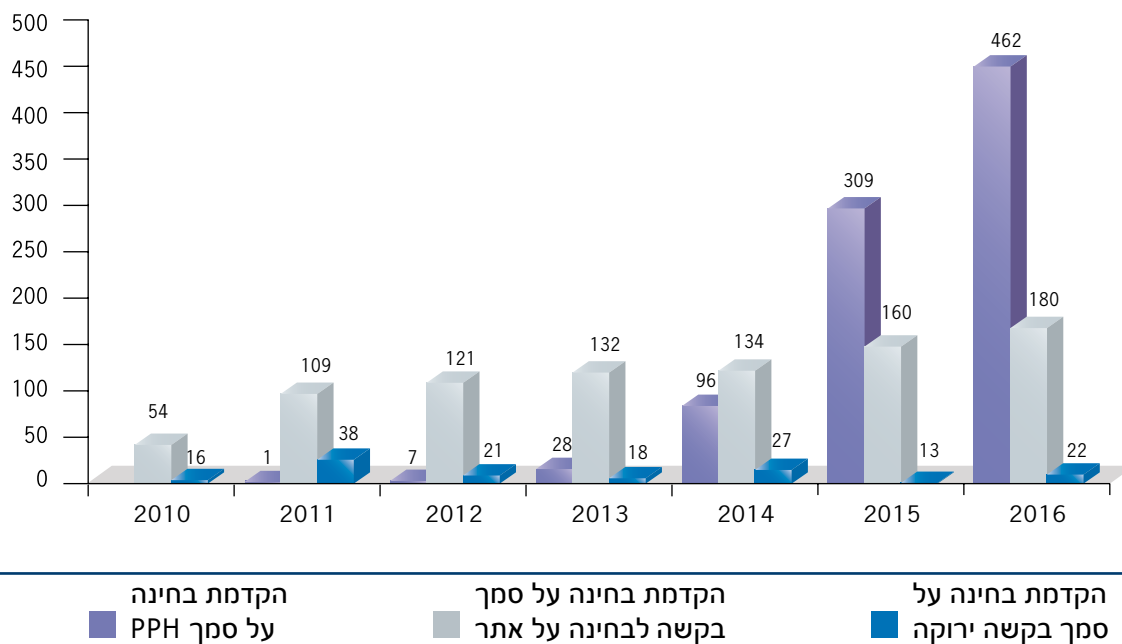

הפעלת סעיף 17(ג) לחוק הפטנטים בשנים 2014-2016 - לפי מחלקות | גרף 53

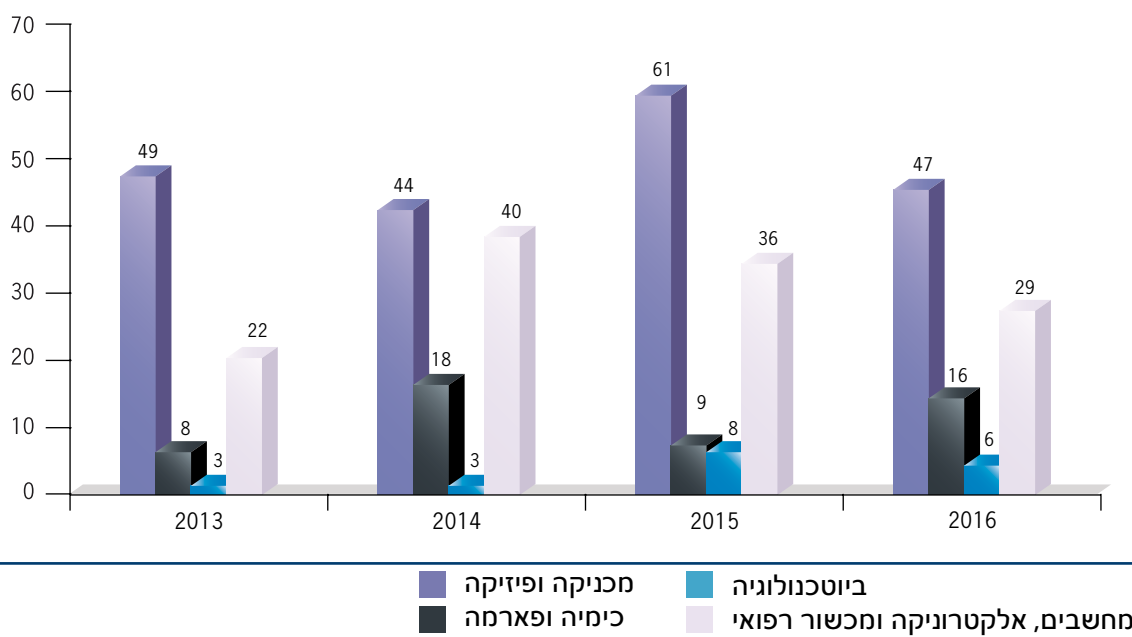
גרף זה מציג את כלל מספר הבקשות אשר הוגשו בשנים 2014-2016 בהן התבקשה הפעלת סעיף 17(ג) לחוק הפטנטים. ניתן לראות כי רוב הבקשות להפעלת הסעיף הוגשו בתחום המחשבים, יחד עם בקשה לזירוז בחינה לפי מסלול PPH, וזאת כיוון שבתחומים אלה במספר מדינות מהן נדרש ה-17(ג) וה-PPH בוצע תהליך בחינה מהיר יותר.

גרף 54 | סטטוס בקשות להקדמת בחינה לפי תקנה 35 בשנים 2010-2016

ניכר שימוש מוגבר באפשרות הקדמת הבחינה, ובעיקר על סמך PPH, וזאת על אף הירידה הקלה במספר הבקשות שהוגשו בישראל. ניתן לייחס גידול משמעותי זה להטמעת אמצעי ה-PPH וה-GPPH בקרב הציבור ככלי ליעול אמצעי הבחינה. מבין הבקשות לבחינה על אתר, אפשר לראות עלייה נוספת בשנת 2016 בשימוש באפשרות זו, כאשר מדובר בבקשה ראשונה לגבי אמצאה המוגשת לראשונה בישראל בטרם דרישת דין קדימה במדינות אחרות.

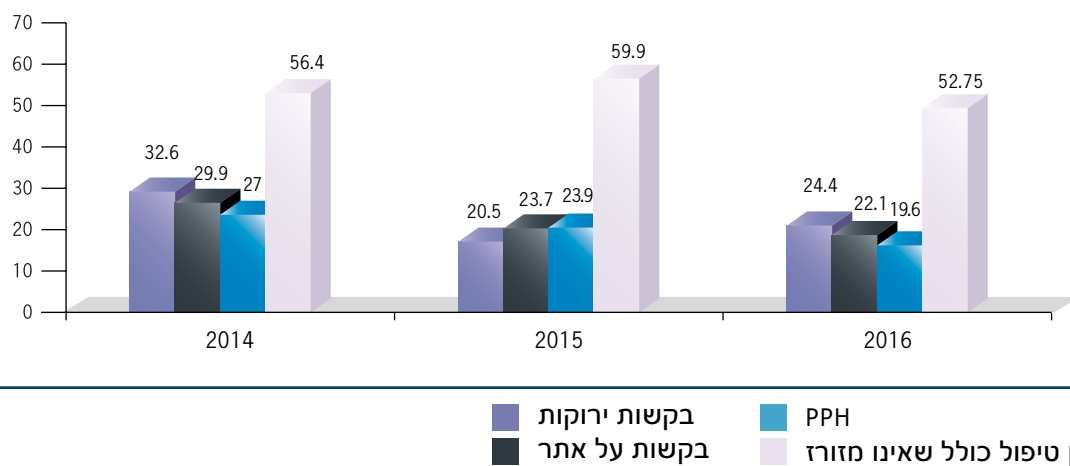
גרף 55 | בחינות על אתר לפי תחומים בשנים 2013-2016

רוב הבקשות בהן הוקדמה הבחינה היו בתחום המחשבים, הפיזיקה והמכשור הרפואי, תחומים מובילים בתעשייה הישראלית.

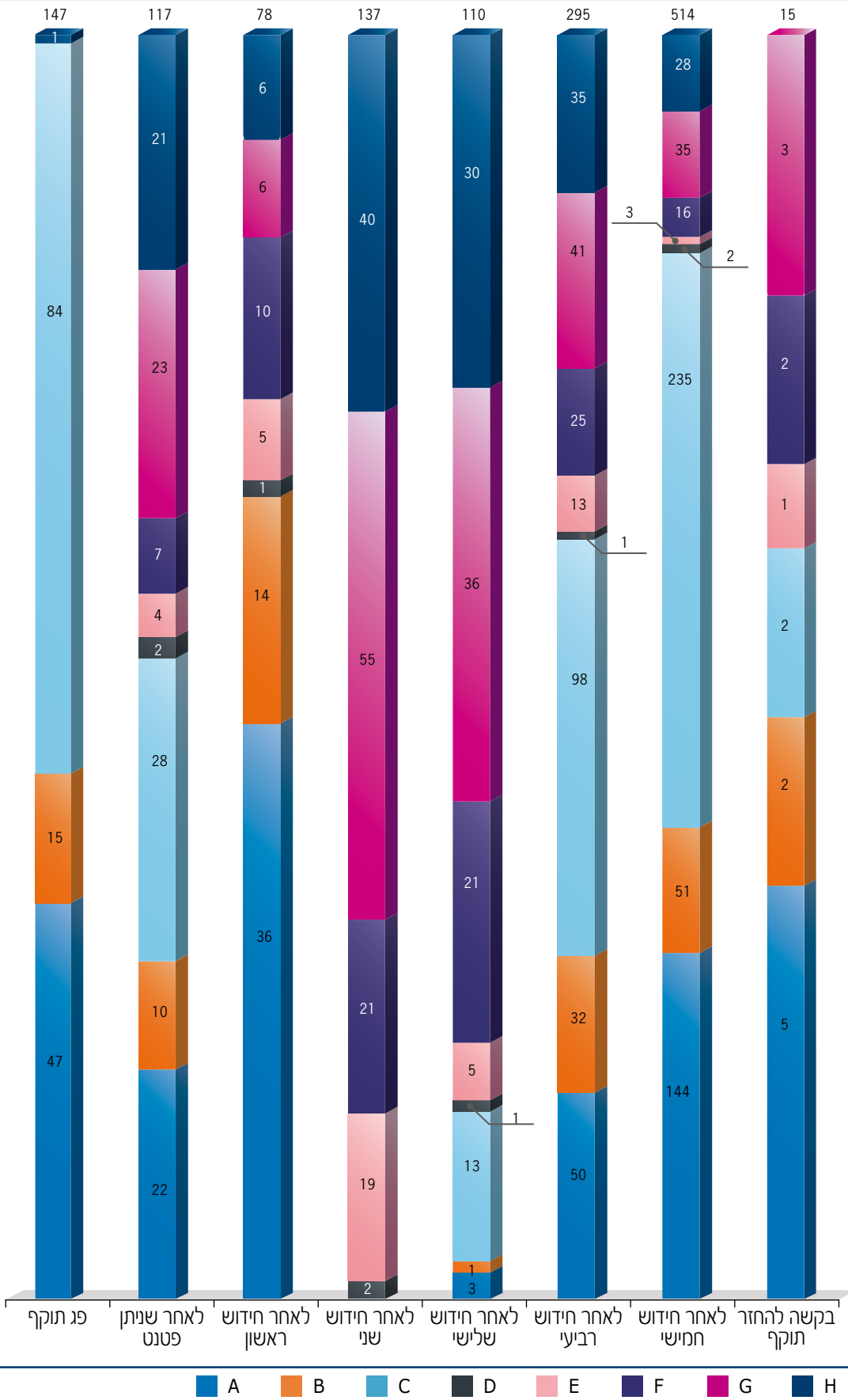

גרף 56 | ממוצע הזמנים (בחודשים) מרגע הגשת בקשה לזירוז בחינה ועד לסיום הבחינה (פרסום שני או הוזנח/סורב) לעומת זמן טיפול כולל בקשה לזירוז בחינה ועד לסיום הבחינה שאינה מזורזת

ניתן לראות כי ביחס לממוצע הטיפול הכולל, בקשות בהן הוגשה בקשה לזירוז בחינה מגיעות לכדי הכרעה בכ-50% פחות זמן מאשר בבקשות בהן לא נתבקש זירוז.

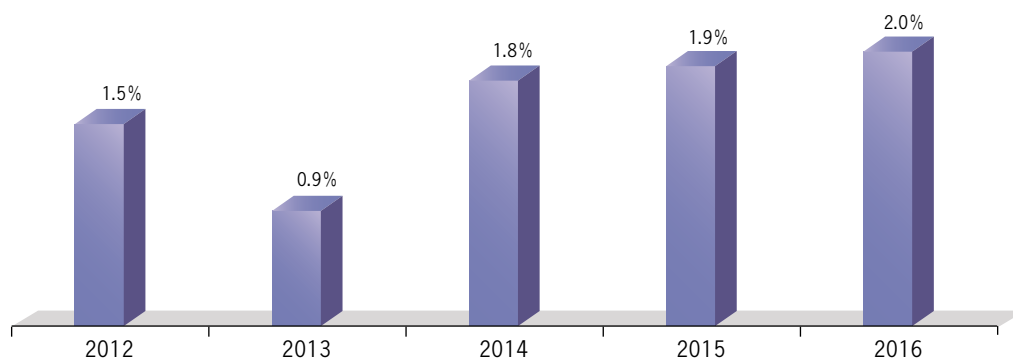
גרף 57 | פטנטים שתקפם פקע ב-2016 (לפי תחומים)

רשות הפטנטים - דו"ח שנתי לשנת 2016

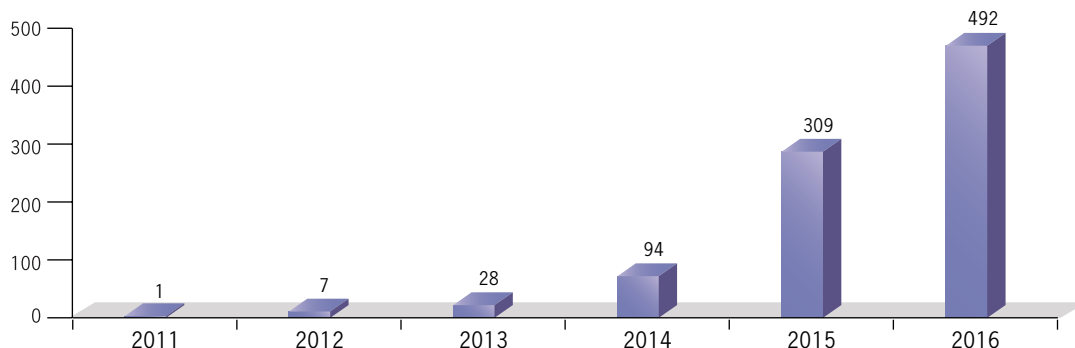
כפי שעולה מגרף זה, רוב הפטנטים שמגיעים לתום תקופת הפטנט - חידוש חמישי וחידוש רביעי, הם בתחומי מדעי החיים.

שיעור הבקשות שאושרו להשהיית בחינה בשנים 2011-2016, לאחר כניסתו לתוקף של חוזר רשם 05/2011 | גרף 58

מדובר בהשהיית בחינה בהתאם לחוזר רשם 05/2011, על פיו ניתן להשהות את הבחינה רק לאחר שהמבקש נותן מענה לדרישות סעיף 18 לחוק. גם השנה ניכר מהנתונים כי הציבור לא עושה שימוש רב במנגנון זה, אלא מעדיף להתחיל את הבחינה מוקדם ככל האפשר.

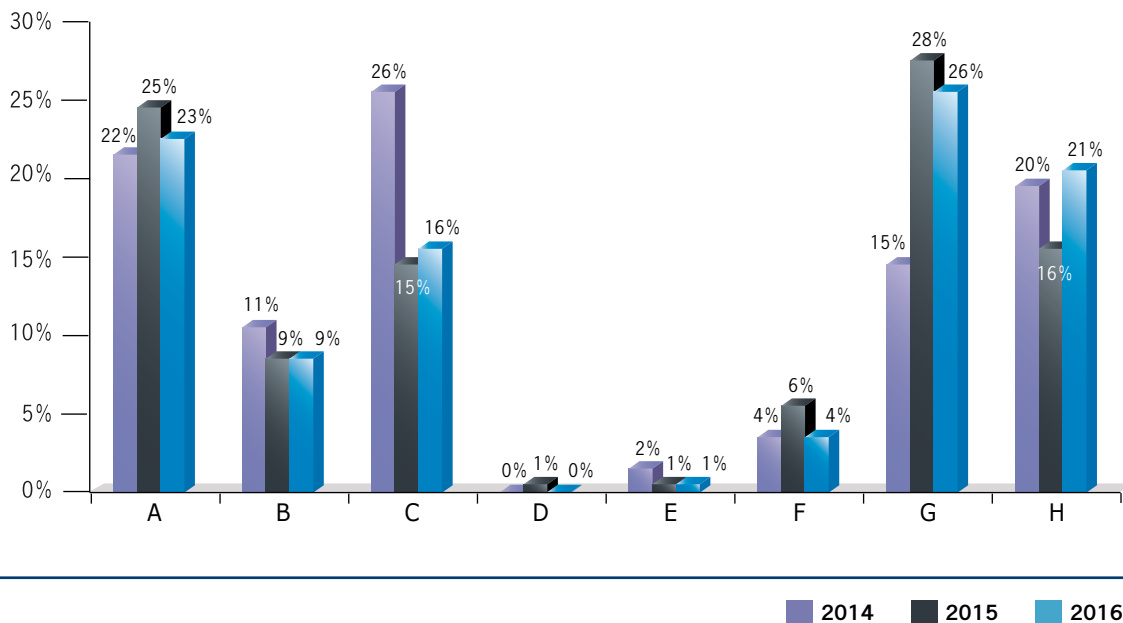
בקשות PPH בשנים 2011-2016 | גרף 59

בשנת 2015 זורזו 492 בקשות על סמך שימוש בהסדרי PPH, עלייה של 183 בקשות מאשר בשנת 2015. מכך משתמעת עלייה במודעות ובהיכרות של הציבור עם מסלול זה, נוסף על צבירת ניסיון של הרשות. כל אלו הובילו להגברת האמון באמצעי זה מצד הציבור, וכן להקלת אפשרויות ההגשה מצד הרשות: השנה נמשך השימוש בטופס בקשה אחיד וניתנה אפשרות להגשה מקוונת.

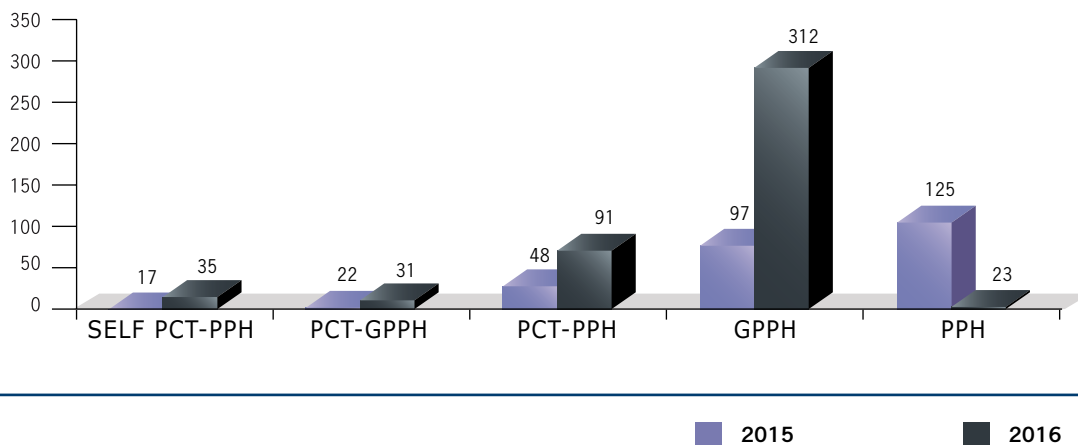
כפי שעולה מגרף 57, עם קבלת בקשה לזירוז הבחינה בהתאם להסדרי PPH, הטיפול שניתן לבקשות על ידי בוחני הרשות מהיר ביחס לכל המסלולים האפשריים לזירוז בחינה ברשות.

גרף 60 | בקשות PPH בשנים 2014-2016 - לפי תחומים

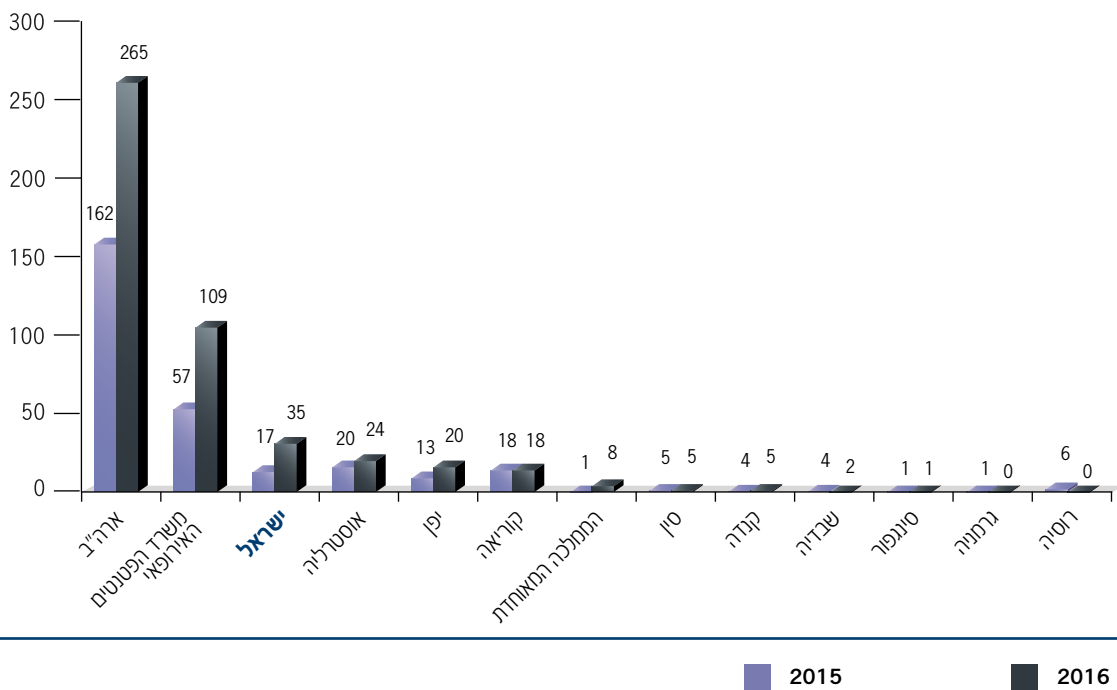

- E - Fixed Constructions
- F - Mechanical Engineering; Lighting; Heating; Weapons; Blasting
- G - Physics
- H - Electricity
- A - Human Necessities
- B - Performing Operations; Transporting
- C - Chemistry; Metallurgy
- D - Textiles; Paper

גרף 61 | בקשות לפי הסדרי PPH בשנים 2015-2016

* Self PCT PPH - בקשות בינ"ל שנבחנו ברשות הישראלית כרשות בחינה בין-לאומית

ג. הפרופיל הבין-לאומי של ישראל בתחום ה-PCT

בסיכום שנת 2016 ניתן לראות המשך מגמה של עלייה בשימוש של מבקשים ישראלים בשיטת ה-PCT. בהתאם נרשמה עליה בשיעור הייעוד הגבוה של בקשות PCT לרשות החיפוש והבחינה הבין-לאומית הישראלית.

בשנת 2016, כחלק ממהלך מעבר כל מחלקות הרשות למתן אפשרות עבודה מקוונת מלאה, עלה לאוויר אתר ההגשה החדש של מחלקת ה-PCT. האתר מאפשר הגשה של בקשות בין-לאומיות ומסמכים נוספים באופן מקוון, קבלת מסמכים ושוברי תשלום מהמחלקה בדואר אלקטרוני וכן ניתנת אפשרות צפייה בתיק.

במהלך השנה החולפת הוגשו 1,429 בקשות בין-לאומיות למחלקת ה-PCT כמשרד מקבל על ידי מבקשים ישראלים, עלייה של כ-7% בהשוואה ל-2015. ראוי לציין כי 98.2% מבקשות אלה הוגשו באופן מקוון באמצעות מערכת ההגשה האלקטרונית החדשה של המחלקה.

גם בשנת 2015 דורגה רשות הפטנטים במקום הראשון בעולם מבחינת עמידה בזמני טיפול בבקשות PCT והציגה נתונים מרשימים מבחינת היקפי הטיפול בפעילותה כרשות חיפוש ובחינה בין-לאומית. 99.9% מהבקשות הישראליות הועברו ללשכה הבין-לאומית של WIPO בתוך מסגרת פרק הזמן הנדרש של עד 4 שבועות.

בשנת 2016 יותר מ-60% מכלל המבקשים הישראלים ייעדו את רשות החיפוש והבחינה הבין-לאומית הישראלית. היתר ייעדו את רשויות החיפוש והבחינה האמריקאית והאירופאית. נוסף על נתונים אלה, ישנן 135 בקשות של ישראלים שהוגשו בלשכה הבינלאומית של WIPO בגיבנה בשנת 2016 אשר ייעדו את רשות הפטנטים כרשות החיפוש והבחינה הבין-לאומית. עד סוף דצמבר 2016 התקבלו סה"כ 652 בקשות בין-לאומיות לחיפוש מהלשכה הבין-לאומית. נתונים אלה מצביעים על האמון של המבקשים הישראלים בעבודת הרשות אשר מעדיפים לייעד את רשות החיפוש והבחינה הישראלית.

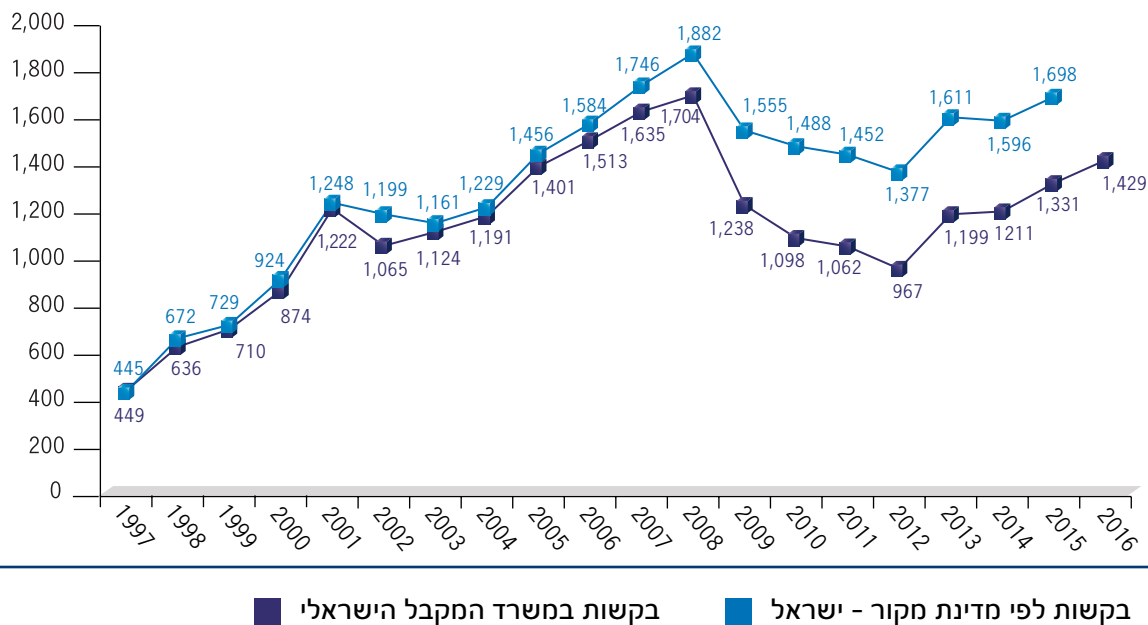
במהלך שנת 2016 הונפקו 1,354 דו"חות חיפוש בין-לאומיים ו-82 דו"חות בחינה בין-לאומיים. זאת, לעומת 1,085 דו"חות חיפוש ו-85 דו"חות בחינה בשנת 2015.

מאז אוקטובר 2014, מעניקה רשות הפטנטים שירותי חיפוש ובחינה בין-לאומיים גם למבקשים מארה"ב. ב-10.4.2016 נחתם הסכם מעודכן בין רשות הפטנטים ומשרד הפטנטים וסימני המסחר של ארה"ב (USPTO), בדבר פעילותה של רשות הפטנטים כרשות חיפוש ובחינה עבור בקשות פטנטים בין-לאומיות שיוגשו למשרד הפטנטים האמריקאי. בהסכם המעודכן נקבע כי רשות הפטנטים הישראלית תשמש כ-ISA/PEA עד למכסה של 100 בקשות PCT לרבעון פיסקלי (עלייה של 25 בקשות לרבעון לעומת ההסכם הקודם). נוסף על כך, תחת ההסדר המעודכן, תספק רשות הפטנטים שירות זה ללא תלות בסיווג הטכנולוגי של הבקשה (לרבות שיטות עסקיות). יודגש כי החרגת המגבלה האמורה נוגעת אך ורק לגבי בחינתן של בקשות PCT במסגרת פעילותה של הרשות כרשות חיפוש ובחינה בין-לאומית. במסגרת יישום הסכם זה, עד סוף שנת 2016 התקבלו 530 בקשות בין-לאומיות לחיפוש ממבקשים אמריקאים.

מתוך מטרה לאפשר לציבור המשתמשים בשירותים אלה לעקוב אחר סטטוס העמידה במגבלה הכמותית וכדי למנוע החזרות של בקשות המייעדות את הרשות, פיתחה הרשות כלי אשר יציג את מספר הבקשות אשר הוגשו מארה"ב ונקלטו ברשות. כלי זה ניתן לצפייה באתר רשות הפטנטים בעברית במסגרת נתונים ומדדים לעיון הציבור (נמל"ה)³. בעקבות פיתוח זה, המאפשר שקיפות מלאה של מלאי הבקשות שיועדו על ידי מבקשים מארה"ב, החל מינואר 2017 יוכלו מבקשים מארה"ב לייעד את רשות הפטנטים גם אם הגישו את בקשתם בלשכה הבין-לאומית של WIPO (RO/IB), ולא רק במשרד המקבל של משרד הפטנטים של ארה"ב (RO/US), כפי שהיה עד כה.

³ <http://www.justice.gov.il/Units/RashamHaptentim/Pages/Nemala.aspx>

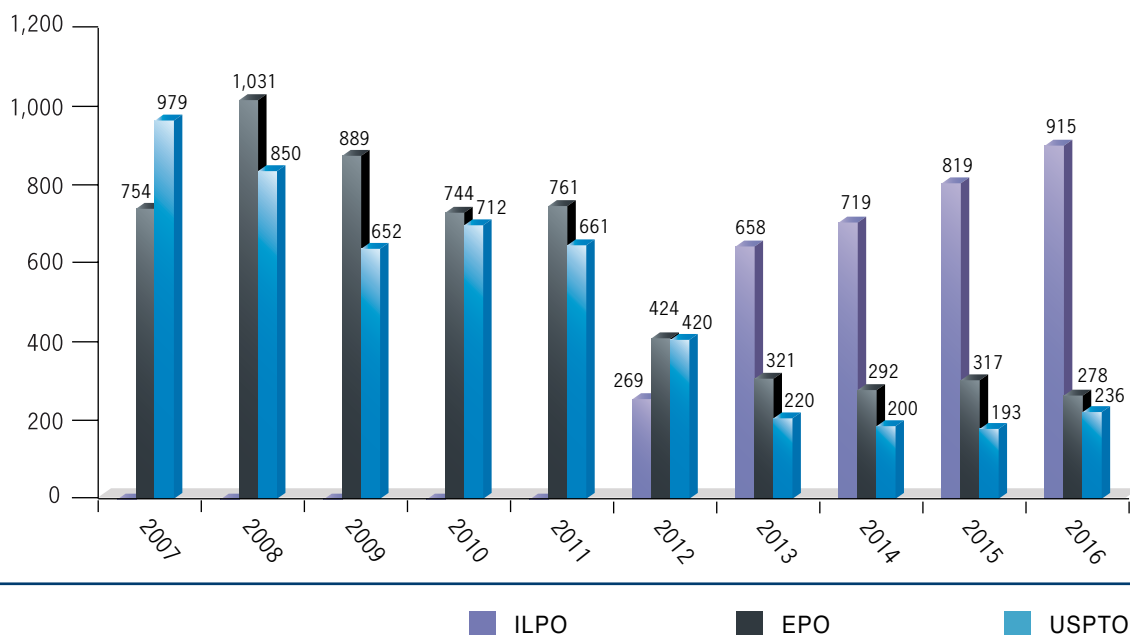
גרף 63 | הגשת בקשות PCT בשנים 1997-2016

* הנתונים לגבי הגשת בקשות PCT לפי מדינת המקור נלקחו ממאגר הנתונים של WIPO ומעודכנים לשנת 2015. יתר הנתונים נלקחו ממאגר רשות הפטנטים ומעודכנים לשנת 2016.

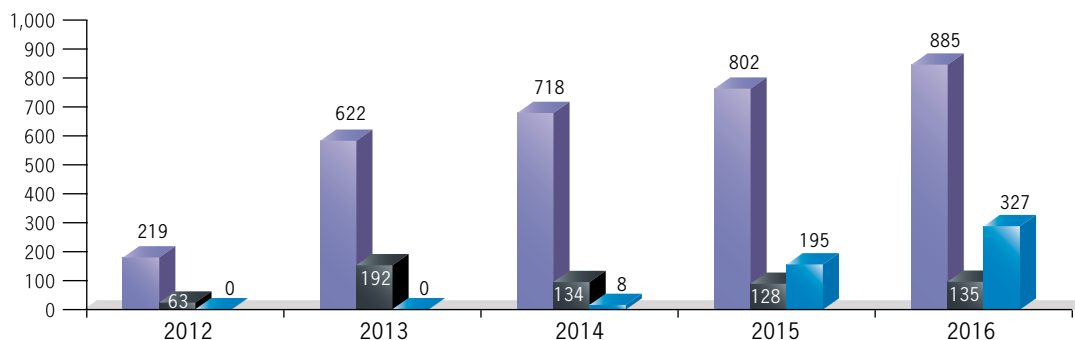
כפי שעולה מהגרף, במהלך שנת 2016 המשיכה מגמת העלייה במספר הבקשות הבין-לאומיות אשר הוגשו על ידי מבקשים ישראלים. ניכר גם שינוי עדיפות הולכת וגוברת בהעדפת ישראלים לשימוש במחלקת ה-PCT בפעילותה כמשרד מקבל. זאת, בין היתר, לאור השיפור בשירות המקוון המאפשר הגשה אלקטרונית משופרת - כאשר 98.2% מהבקשות שהוגשו למחלקה הוגשו באמצעות מערכת מקוונת חדשה זו.

גרף 64 | ייעוד רשויות החיפוש הבינלאומיות על ידי מבקשים ישראלים בשנים 2007-2016

בשנת 2016, 64% מהמבקשים הישראליים ייעדו את רשות החיפוש והבחינה הבין-לאומית הישראלית (לעומת 55% בשנת 2013, 59% בשנת 2014 ו-62% בשנת 2015), כאשר היתר ייעדו את רשויות החיפוש והבחינה האמריקאית והאירופאית. נתון זה מצביע על האמון המתמשך של המבקשים הישראליים אשר מעדיפים לייעד את רשות החיפוש והבחינה הישראלית.

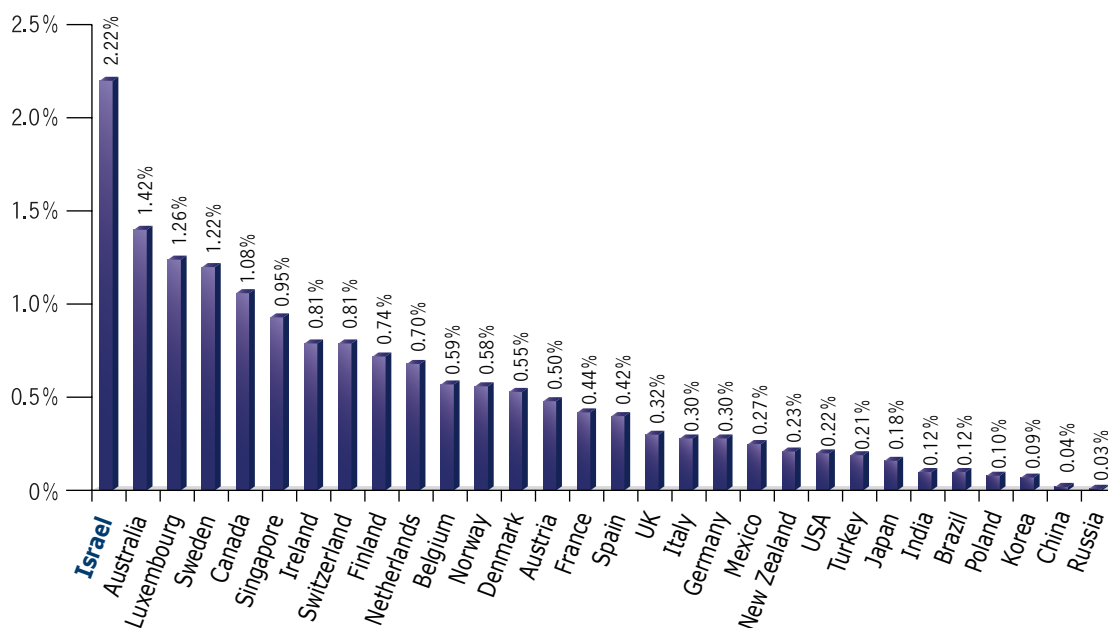
גרף 65 | בקשות לחיפוש שהתקבלו ברשות החיפוש והבחינה הבינלאומית הישראלית בשנים 2012-2016

■ בקשות שהוגשו ע"י מבקשים ישראלים
 ■ בקשות שהוגשו ע"י מבקשים מארה"ב
 ■ בקשות שהוגשו ע"י ישראלים דרך ה-IB

עד סוף דצמבר 2016, התקבלו סה"כ 652 בקשות בין-לאומיות לחיפוש מהלשכה הבין-לאומית של WIPO.

גרף 66 | רישום פטנטים באמצעות אמנת ה-PCT לעומת רישום מקומי

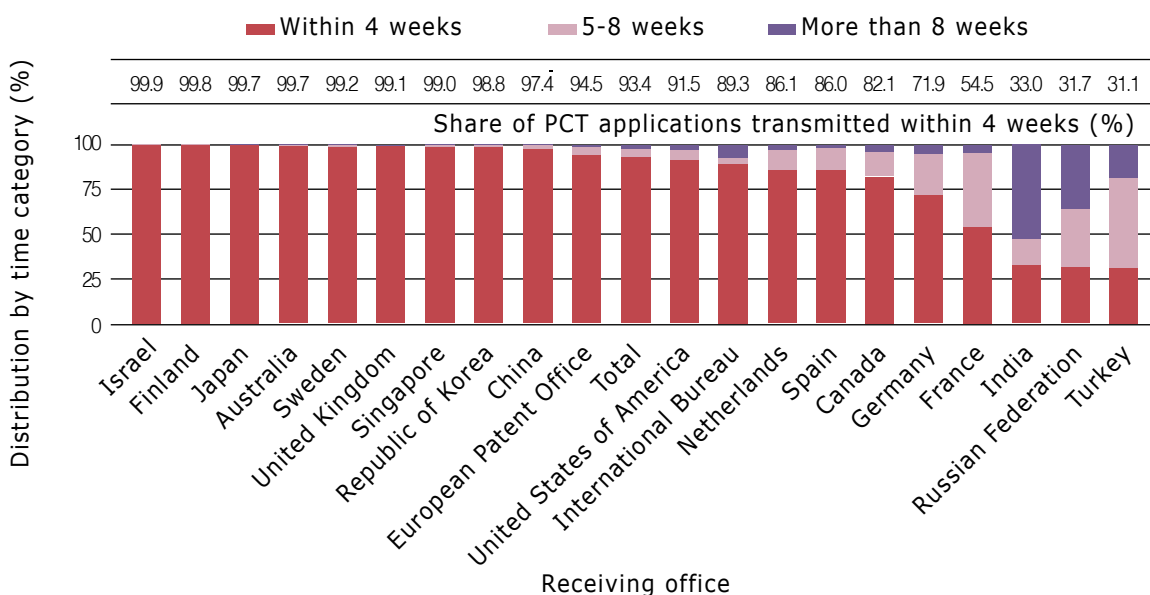
* הגרף לקוח מדו"ח של הארגון העולמי לקניין רוחני WIPO: Patent Cooperation Treaty Yearly Review, 2016 - The International Patent System

מהנתונים המוצגים בדו"ח זה של WIPO עולה כי המבקשים הישראלים הם המשתמשים המובילים בעולם במנגנון ה-PCT. גרף זה מציג "יחס המרה" היפותטי של מספר בקשות הפטנט המקומיות אשר בהמשך מוגשות במסלול ה-PCT. ההמרה נעשית על ידי חלוקת סך בקשות ה-PCT המוגשות בשנה נתונה במספר הבקשות המקומיות.

ב-2015 "יחס ההמרה" של מבקשים מישראל היה גבוה (2.2), דבר המשקף את העובדה שישראלים רבים מעדיפים להגיש ישירות בקשות בין-לאומיות תחת אמנת ה-PCT ללא תביעת דין קדימה או לתבוע דין קדימה במדינות שונות (כגון ארה"ב) ולא בישראל.

גרף 67 | עמידה בזמני העברת בקשות PCT ללשכה הבין-לאומית לפי המשרד המקבל בשנת 2015

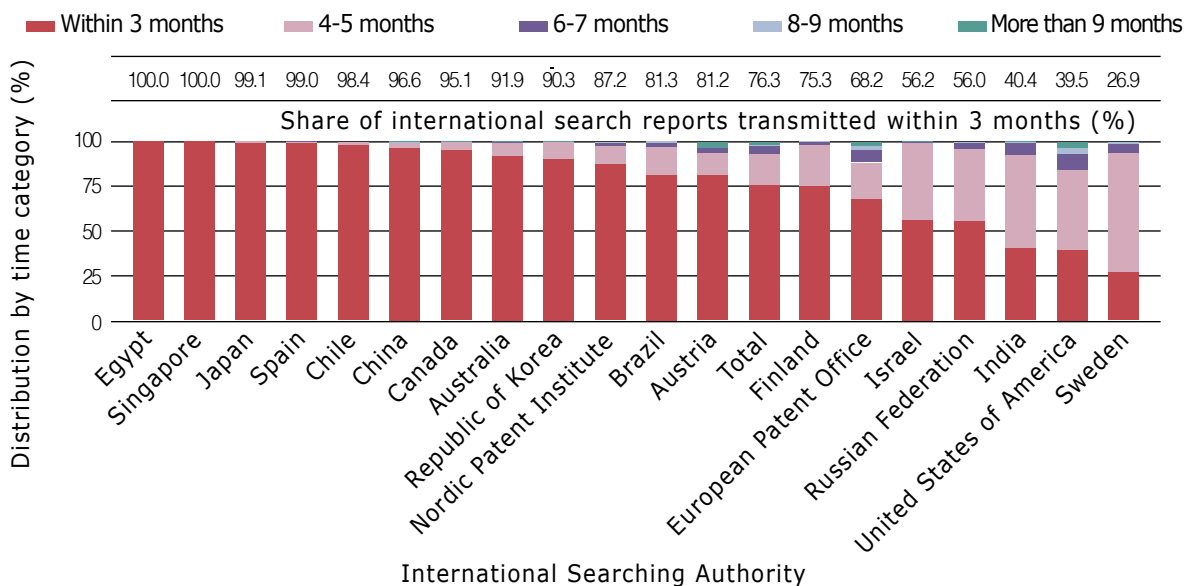

* הגרף לקוח מדו"ח של הארגון העולמי לקניין רוחני WIPO:

Patent Cooperation Treaty Yearly Review, 2016 - The International Patent System

גם בשנת 2015 רשות הפטנטים דורגה במקום הראשון בעולם כמשרד מקבל מבחינת עמידה בזמני טיפול בבקשות PCT. 99.9% מהבקשות הישראליות הועברו ללשכה הבין-לאומית של WIPO במסגרת פרק הזמן הנדרש של עד 4 שבועות, ובכך היא מקדימה משרדי פטנטים כגון זה הפיני והיפני. פעם נוספת (שנה שלישית ברציפות החל משנת 2013) מדגימה מחלקת ה-PCT ברשות מצוינות בשירות אותו היא מעניקה לציבור המבקשים הנעזרים בשירותיה.

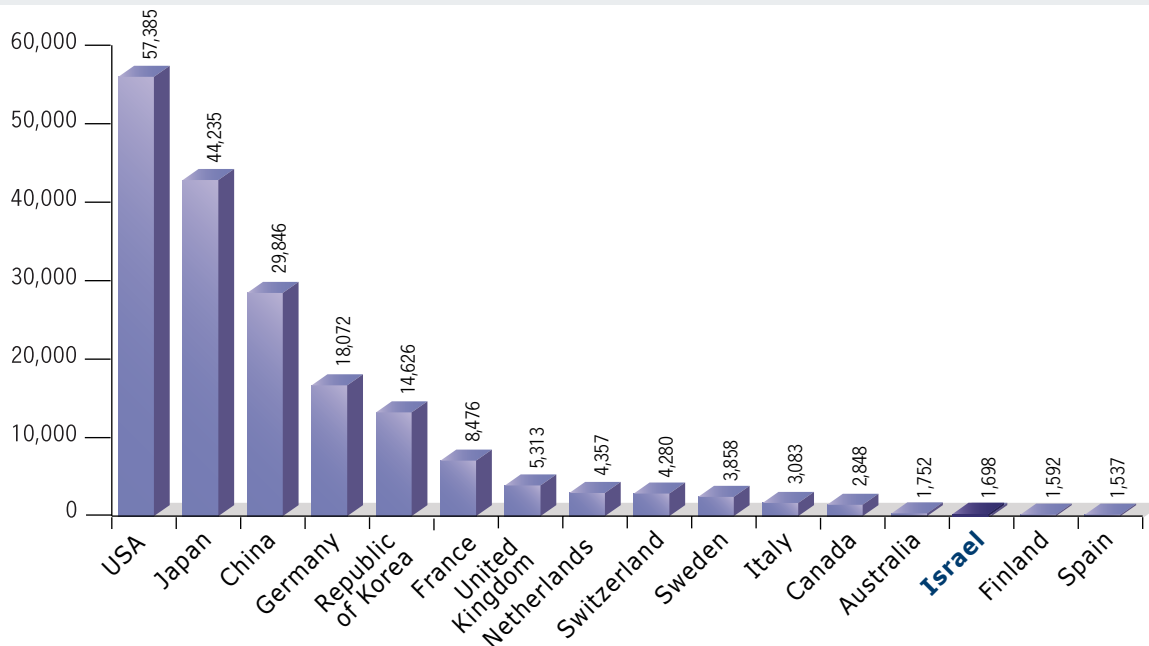
גרף 68 | עמידה בזמנים של רשות החיפוש הבינלאומית הישראלית בשליחת דו"ח חיפוש ללשכה הבין-לאומית בשנת 2015

* הגרף לקוח מדו"ח של הארגון העולמי לקניין רוחני WIPO: Patent Cooperation Treaty Yearly Review, 2016 - The International Patent System

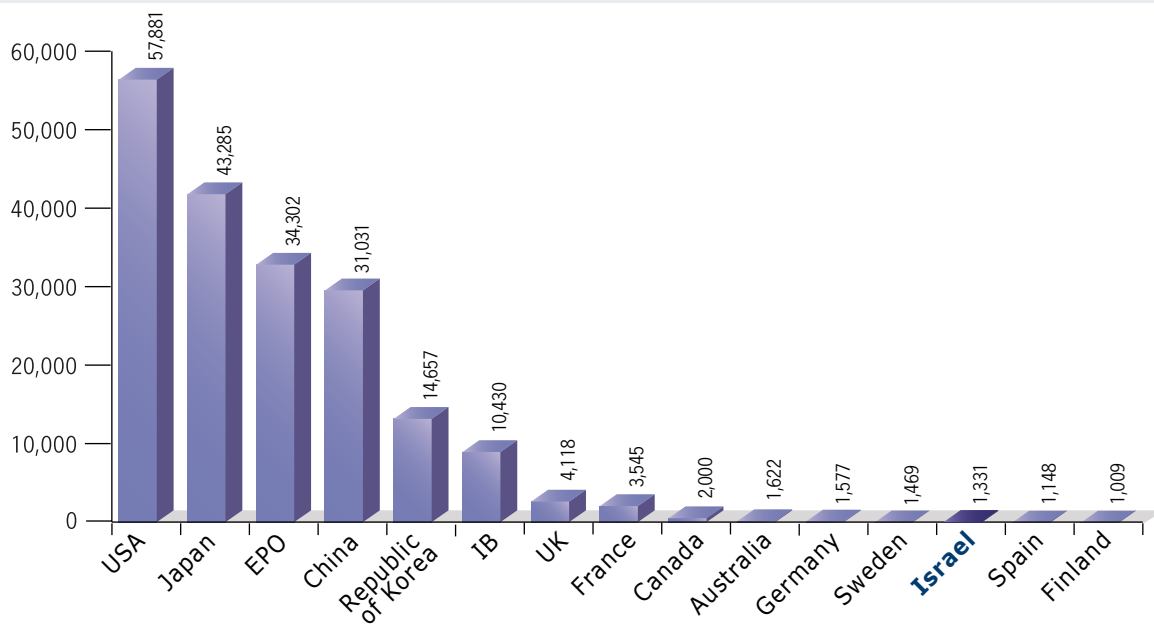
ניכר כי כ-60% מדו"חות החיפוש הבין-לאומיים הועברו ללשכה הבין-לאומית במועד (שלושה חודשים מקבלת הבקשה לחיפוש הבין-לאומי), מועד המקדים בלוחות הזמנים את רשויות החיפוש של ארה"ב, רוסיה ושוודיה.

גרף 69 | הגשות בקשות PCT בשנת 2015 - לפי מדינת מקור (ישראל מקום 14)

לעומת שנת 2014, עלתה ישראל שני מקומות, מהמקום ה-16 למקום ה-14, מבחינת בקשות בין-לאומיות המוגשות על ידי מבקשים ישראלים.

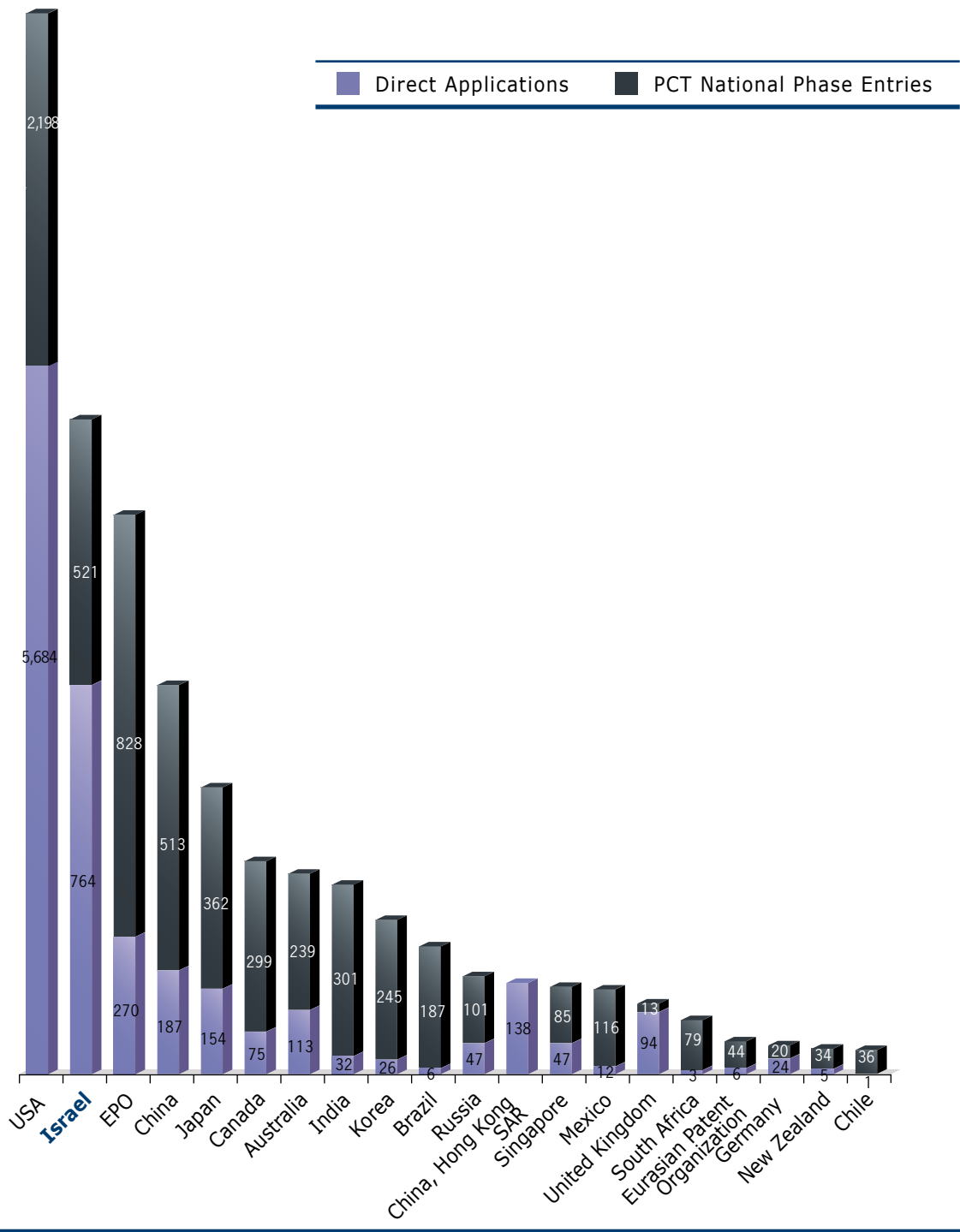
גשת בקשות PCT בשנת 2015 - לפי המשרד המקבל (ישראל במקום 13) | גרף 70

בשנת 2015 ממשיכה ישראל במגמת העלייה והיא נמצאת במקום ה-13 בעולם, יש בכך עלייה במקום אחד נוסף לעומת שנת 2014, אז הייתה במקום ה-14.

20 משרדי הפטנטים המובילים בהם הגישו מבקשים מישראל בקשות פטנט (ישיר+PCT) | גרף 71 | בשנת 2015

הנתונים לעיל נלקחו ממאגר הנתונים של ארגון WIPO (הנתונים מעודכנים לפברואר 2017 ומתייחסים לסוף שנת 2015).

הנתונים המוצגים בגרף כוללים שילוב של בקשות אשר הוגשו באופן ישיר בכל מדינה וכן בקשות PCT שנכנסו לשלב הלאומי. מהנתונים עולה שארה"ב הנה היעד המועדף על ידי מבקשים ישראלים בעוד שאירופה וסין במקומות שלישי ורביעי בהתאמה.

חשוב לציין כי הנתונים אינם אבסולוטיים ואינם מעידים על מספר הפטנטים הכולל של מבקשים ישראלים, וזאת מאחר שנכללות בגרף זה משפחות פטנטים (בקשה דומה אשר הוגשה במספר מדינות).

פרק 7

מחלקת מדגמים

במהלך שנת 2016 עברה מחלקת מדגמים שינויים רבים, כחלק מהמאמצים המתמידים לשיפור השירותים הניתנים לציבור המבקשים וכצפי לשינויים הרבים אותם עומדת לחוות המחלקה בתקופה הקרובה, לאור חקיקתו הצפויה של חוק העיצובים החדש והצטרפות מדינת ישראל להסדר האג לרישום בין-לאומי של עיצובים. ביום 29.12.2016 עלה לאוויר אתר הגשה מקוון חדש שמאפשר לציבור הגשה מקוונת מלאה של כלל המסמכים, ההודעות והבקשות למחלקת מדגמים. מהלך זה השלים את המעבר לעבודה מקוונת מלאה בכל מחלקות הרשות.

זמן ההמתנה לבחינה ומשך הבחינה עצמה צומצמו באופן משמעותי. בשנת 2016 עמד משך הזמן הממוצע להמתנה לבחינה על 3.5 חודשים כשממוצע משך הבחינה עמד גם הוא על 3.5 חודשים. קיצורי זמנים משמעותיים אלה בולטים לאור העלייה הגדולה במספר הבקשות החדשות לרישום מדגם אשר הוגשו בישראל בשנת 2016. בשנת 2016 הוגש מספר הבקשות הגדול ביותר מזה עשר שנים.

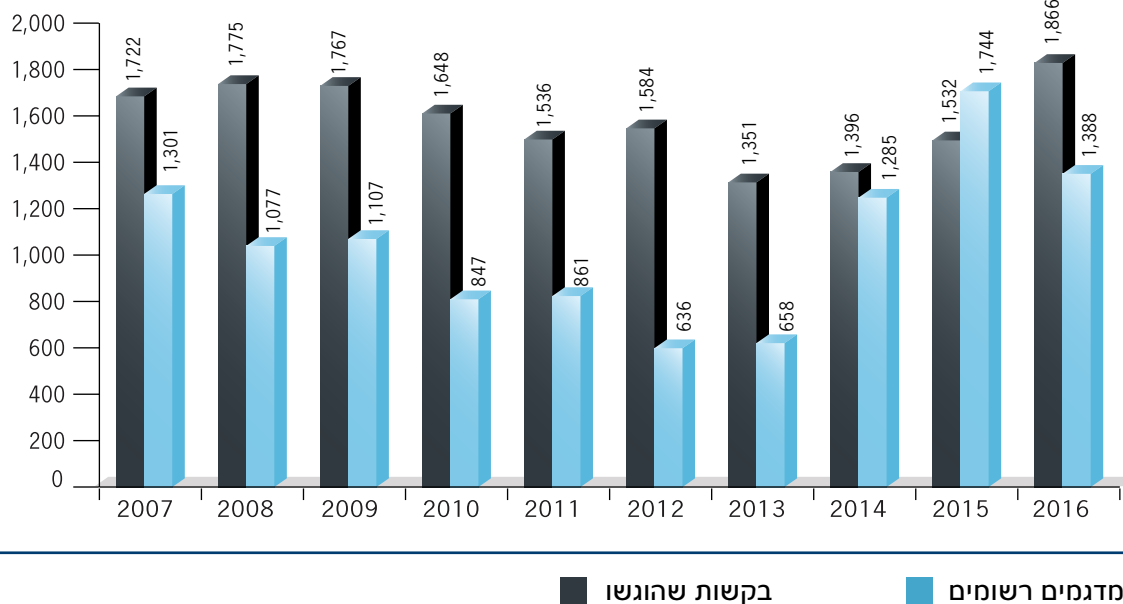
בנוסף, ובעקבות מפגש שקיימה המחלקה עם הציבור ביום 16.5.2016, שונתה המדיניות הנוגעת לתקינות התמונות המצורפות לבקשות, ונקבע כי אפשר לקבל תיאור חזותי של אורך משתנה במקרים בהם אורך החפץ אינו משליך באופן מהותי על העיצוב עליו מתבקשת ההגנה; אפשר לקבל תיאור חזותי של מבט מפוצץ כאשר כל רכיבי החפץ משפיעים על החזי שלו; וכן אפשר להגיש תיאור חזותי של הגדלת פרט עיצובי, כמבט נוסף, כאשר הפרט המוגדל נראה באחת מיתר זוויות המבט שהוגשו. השינויים הללו מתאימים למגמת הגלובליזציה בנושא זה וסייעו בכניסת רשות הפטנטים להסדר האג כשהצעת חוק העיצובים תיכנס לתוקפה, מאחר שמרב המדינות החתומות על ההסדר מקבלות שרטוטים כאמור.

שינוי נוסף שנכנס לתוקף בשנת 2016 הוא ביטול משלוח הודעות קיבול טרם רישום המדגם. שינוי זה הפחית נטל רגולטורי אדמיניסטרטיבי הן מהרשות והן מהציבור, ותרם לצמצום משך הבחינה שכאמור עומד כיום על שלושה חודשים וחצי.

צפוי ששנת העבודה הקרובה תוקדש להכנות לקראת מעבר הצעת חוק העיצובים החדש בכנסת, כניסתו של החוק לתוקף ופיתוח יכולות העבודה במסגרת הסדר האג, אליו צפויה מדינת ישראל להצטרף בעקבות חקיקה מודרנית זו.

א. נתוני בחינה

גרף 72 | מספר בקשות למדגם מול מדגמים שנרשמו בשנים 2007-2016

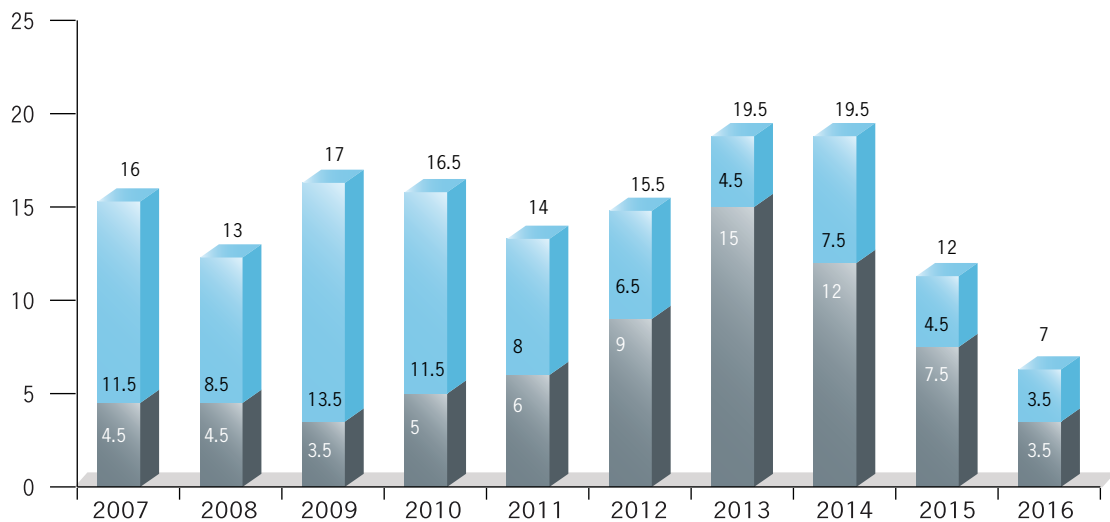

לאחר מספר שנים של עלייה מתונה במספר הבקשות לרישום מדגם בישראל אשר בשנת 2013 עמד על 1,351 בקשות, בשנת 2016 הוגשו 1,866 בקשות. זה מספר הבקשות הגדול ביותר בעשר השנים האחרונות. אפשר לראות בכך מגמה ברורה של עליית השימוש של ציבור המבקשים בכלי רישומי זה והכרת הציבור בחשיבותו הגוברת.

בצד עלייה מרשימה זו בהיקף הבקשות ניכרת ירידה בכמות המדגמים שנרשמו. ניתן לייחס ירידה זו לצמצום בכמות הבוחנים במחלקה, כמו גם למאמץ המיוחד שנעשה בשנת 2015 לצמצום זמני המתנה עליהם אמורה המחלקה לשמור בשנה הקרובה, למרות הצמצום בכוח האדם.

זמן המתנה לבחינה ראשונה וממוצע משך הבחינה הכולל (מתחילת בחינה ראשונה ועד פרוסום) בשנים 2007-2016 | גרף 73

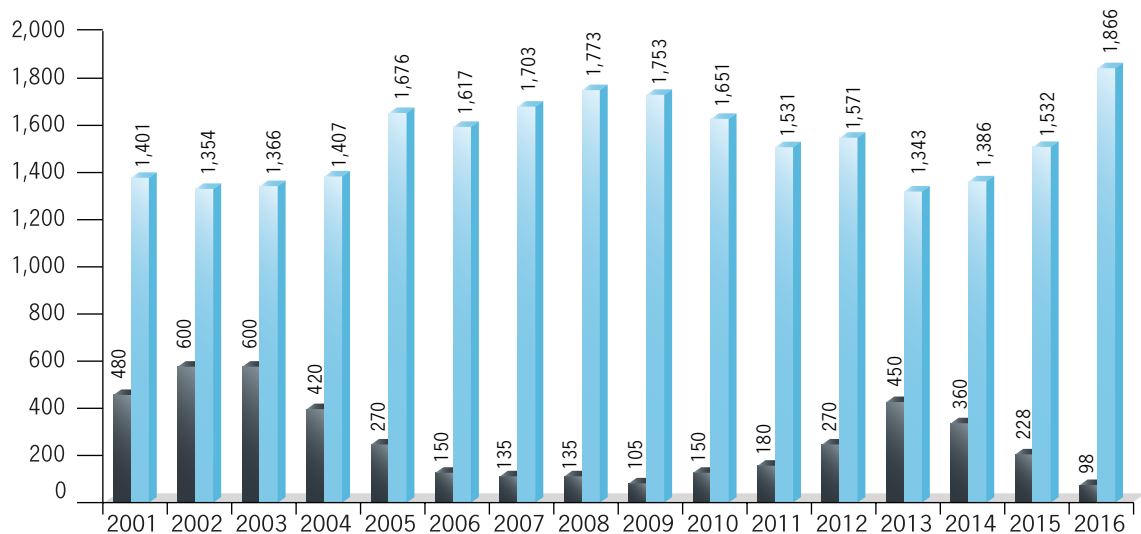

■ זמן המתנה לבחינה ראשונה (בחדשים) ■ ממוצע משך בחינה כולל (בחדשים)

ניתן להבחין בירידה משמעותית במשך הבחינה הכולל. ירידה זו נובעת הן מצמצום זמן ההמתנה לבחינה והן כתוצאה מהוויתור על שליחת הודעת קיבול טרם רישום המדגם במחצית השנייה של שנת 2016.

* יש לקחת בחשבון שבמהלך שנת 2016 תוקנו הדו"חות המודדים מידע זה באופן שמאפשר לכלול במדידה את משך ההמתנה של בקשות חלוקה (בעבר המדידה נעשתה על פי תאריך הבקשה של הבקשה ההורה בעוד שכיום המדידה נעשית מהמועד שבו בקשת החלוקה התבקשה בפועל). בנוסף יוער שנתוני שנים עברו בגרף זה, שונים במעט מהנתונים שפורסמו בדו"חות קודמים, עקב טיוב מערכות המידע לעניין זה.

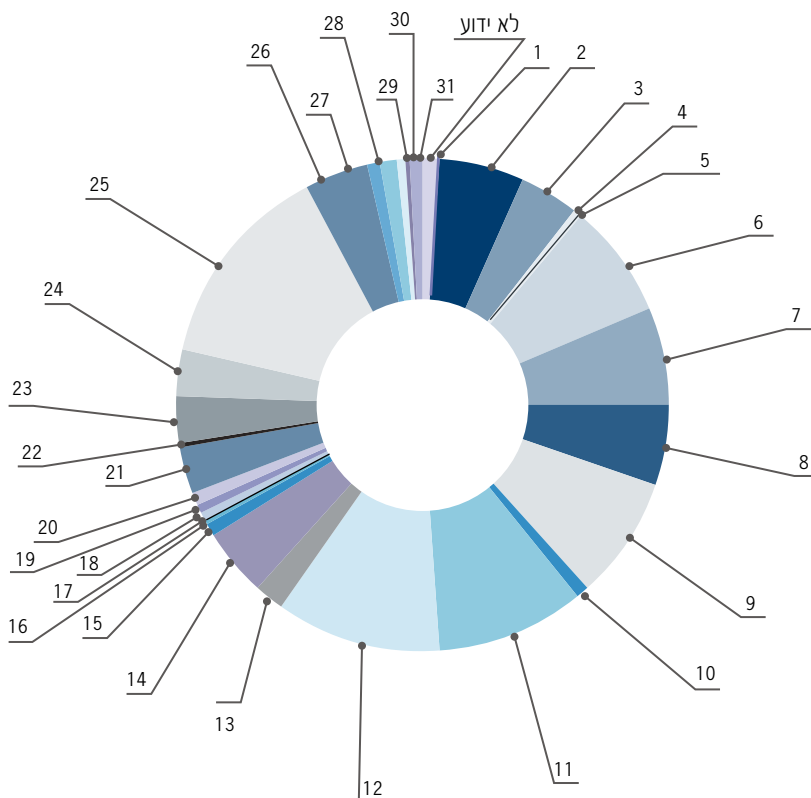
זמן ההמתנה לבחינה ראשונה מול מספר הבקשות לרישום מדגם בין השנים 2001-2016 | גרף 74

■ זמן המתנה לבחינה (ימים) ■ מספר בקשות (מס' תיקים)

כפי שציינו בשנים קודמות, אפשר לראות כי המגמה של היחס ההפוך שקיים בין משך ההמתנה לבחינה, לבין כמות הגשת הבקשות לרישום מדגם היא עקבית. ככל שמשך ההמתנה לבחינה ממשיך לרדת, כך גם כמות הגשת הבקשות לרישום מדגם עולה. יש בכך אינדיקציה ברורה לחשיבות שציבור המשתמשים בשירות זה נותן למהירות התגובה ובאשר לצורך לשמור על מגמת צמצום משך ההמתנה לבחינה. בנוסף יוער שנתוני שנים עברו בגרף זה שונים במעט מהנתונים שפורסמו בדו"חות קודמים, עקב טיוב מערכות המידע לעניין זה.

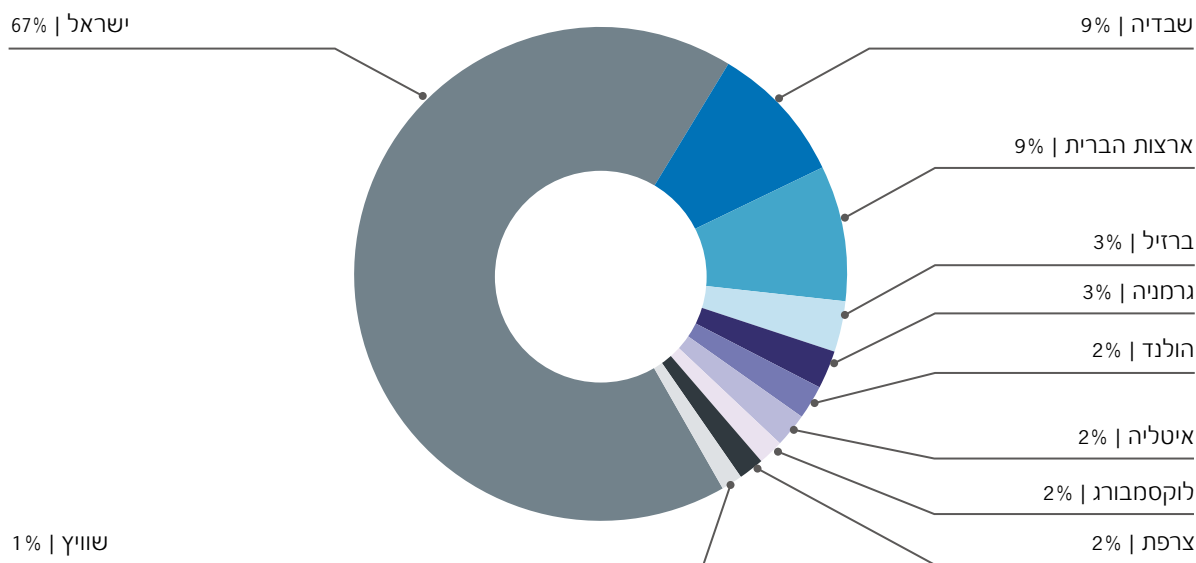
גרף 75 | בקשות מדגמים שהוגשו בשנת 2016 - לפי סיווגים

טבלה 13 | 5 הסוגים המובילים בבקשות לרישום מדגם בשנת 2016

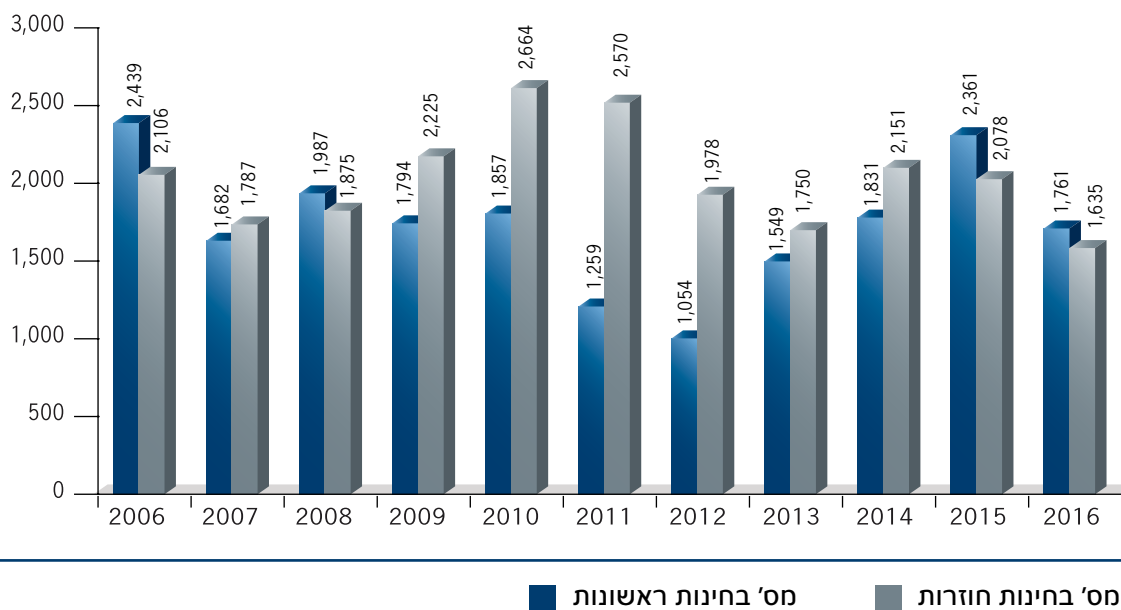
מס"ד	סוג	מספר בקשות המדגם	אחוז מכלל בקשות המדגם
1	סוג 25 - יחידות בניין ורכיבי בנייה	257	13.8%
2	סוג 12 - אמצעי הובלה או הנפה	203	10.9%
3	סוג 11 - פריטי קישוט	180	9.6%
4	סוג 9 - חבילות וכלי קיבול להובלת טובין או לטיפול בהם	153	8.2%
5	סוג 6 - ריהוט	140	7.5%

גרף 76 | עשר המדינות מהן הוגש השיעור הגבוה ביותר של בקשות מדגם בישראל בשנת 2016 (באחוזים)

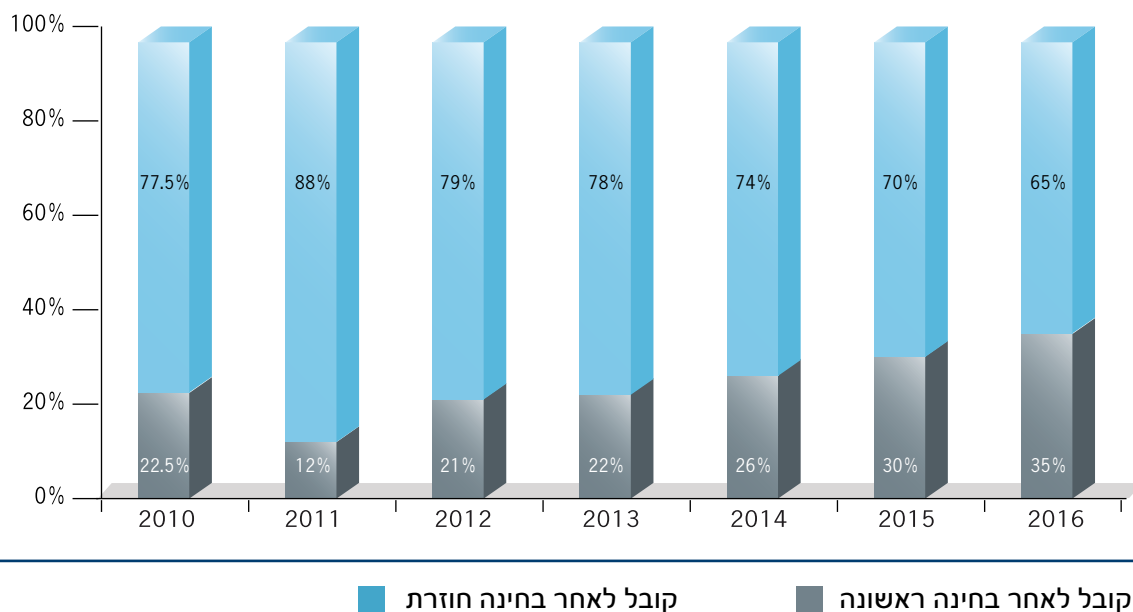
כפי שעולה מהגרף, הרוב המוחלט של הבקשות לרישום מדגם מוגשות על ידי מבקשים מישראל. כעת, עם המעבר הצפוי של חוק העיצובים החדש והחתימה על הסכם האג בעקבותיו, הערכתנו היא כי יחול גידול באחוז המבקשים הזרים, וזאת עקב השימוש במערכת האג המפשטת עבורם את הגשת הבקשות בישראל.

גרף 77 | בחינות ראשונות מול בחינות חוזרות בשנים 2007-2016

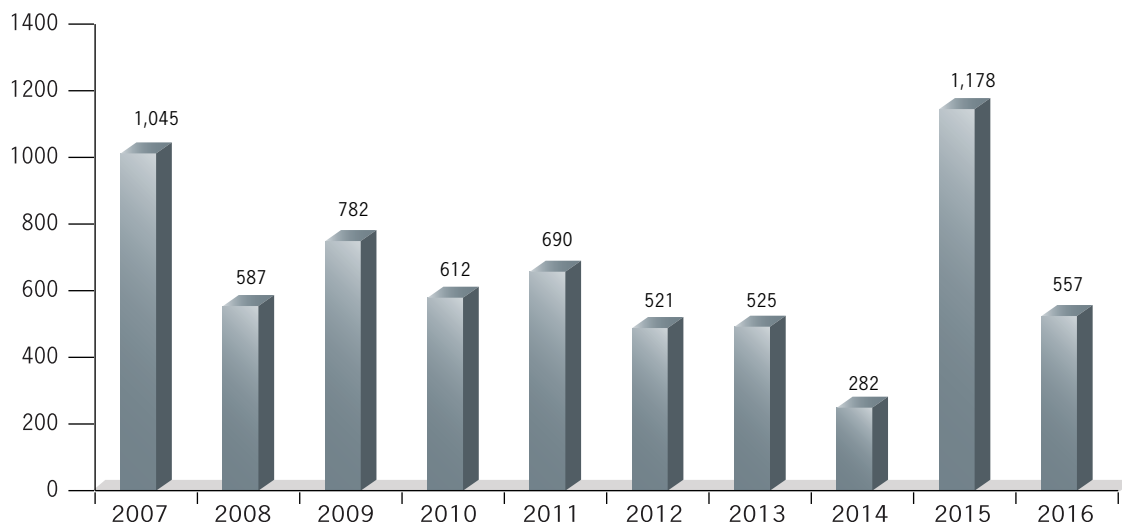
עולה מגרף זה שגם השנה, כמו בשנה שעברה, כמות הבחינות החוזרות קטנה מכמות הבחינות הראשונות, עקב המאמץ המחלקתי הנמשך לצמצם את כמות הבחינות החוזרות ולהקטין את משך הבחינה הכולל. כך גם ניתן לייחס את הירידה בכמות הבחינות החוזרות לוודאות המשופרת שניתנת לציבור המשתמשים, לאור פרסום הוראות הבחינה ועריכת מדריך מפורט למשתמש המוצב גם הוא באתר האינטרנט של המחלקה. ניכר שמידת השקיפות שיפרה את איכות הבקשות המוגשות ומגיעות לבחינה תוך ידיעת התנאים הנדרשים מהמבקש.

גרף 78 | מדגמים שנרשמו לאחר בחינה ראשונה או חוזרת בין השנים 2010-2016

נמשכת המגמה שנצפתה בשנים האחרונות של עלייה באחוז הבקשות שקובלו לאחר בחינה ראשונה, עקב הרחבת המידע המסופק לציבור המבקשים באמצעות אתר הרשות. מידת השקיפות המשופרת והוודאות הניתנת לציבור בכל מחלקות הרשות מניבה פירות גם במחלקת מדגמים.

גרף 79 | בקשות מדגם שלא הגיעו לידי רישום בין השנים 2007-2016

כעת כאשר כבר אין חפיפה בין יישום תקנה 28 לתקנות המדגמים ליישום תקנה 31 לתקנות המדגמים, אפשר לראות שכמות הבקשות שלא הגיעו לכדי רישום חזרה למספרים דומים לאלו שנצפו בשנים קודמות.

מעט על שתי תקנות אלו והחפיפה שהייתה ביישומן בשנת 2015:

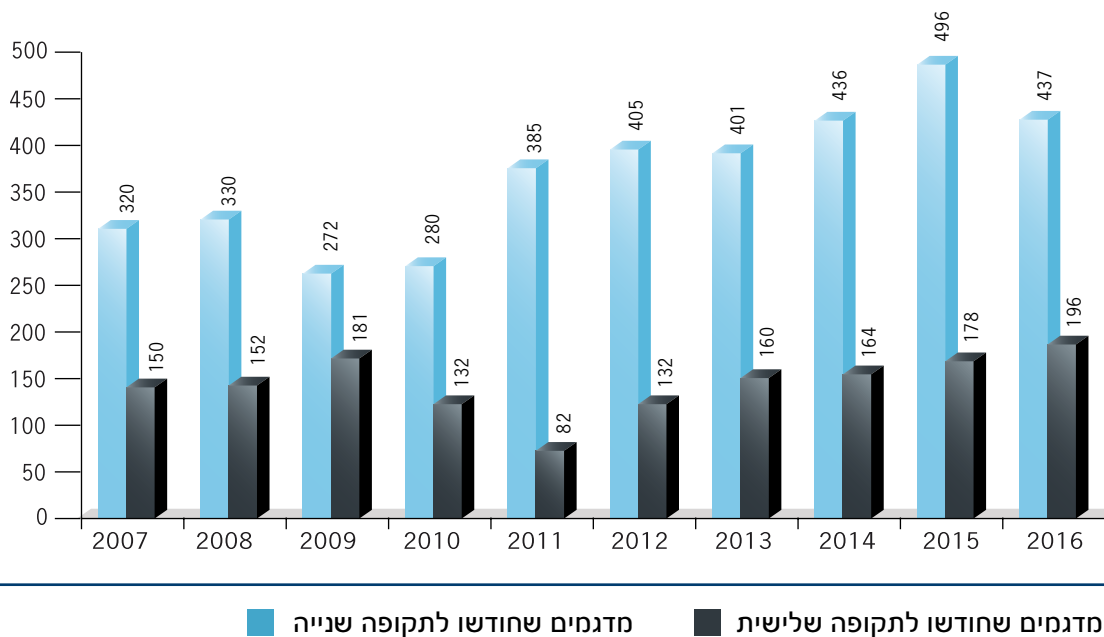
תקנה 31 לתקנות המדגמים - בהתאם לתקנה זו יש להשלים בחינת בקשה לרישום מדגם תוך 12 חודשים. מועד זה ניתן להארכה בת שלושה חודשים ולאחר מכן תיק הבקשה נסגר אם הטיפול בו לא הושלם על ידי המבקש.

תקנה 28 לתקנות המדגמים - ביום 1.7.2014 נכנסו לתוקפן תקנות המדגמים (תיקון), התשע"ד-2014. התקנות כללו את תיקון תקנה 28 לפיה על המבקש להשיב על הודעה על ליקויים תוך שלושה חודשים מיום משלוח ההודעה או לבקש הארכת מועד לצורך מתן התשובה, כדי שלא יראו אותו כמי שהסתלק מן הבקשה לרישום המדגם. יישום תקנה זו בדרך של סגירת בקשות לרישום מדגם עקב אי מענה לדו"חות בחינה שנשלחו לאחר 1.7.2014, החל בסוף שנת 2014 לאחר שליחת תזכורות בנושא זה ואי מענה להן. מיותר לציין שבקשות לרישום מדגם שלא הגיעו לכדי רישום ולפיכך נסגרו לאור יישום תקנה זו, לא מצריכות במועד מאוחר יותר את סגירתן בהתאם לתקנה 31 שצוינה לעיל.

במהלך שנת 2015, כפי שנעשה בכל השנים שקדמו לה, בקשות רבות לרישום מדגם נסגרו בהתאם לתקנה 31 עקב אי השלמת הטיפול ברישום על ידי המבקש. במקביל נסגרו בקשות רבות עקב אי מענה לדו"חות בחינה, נוכח יישומה של תקנה 28 שנכנסה לתוקפה.

כעת, בשנת 2016 כאשר כבר לא הייתה החפיפה בין יישומן של שתי התקנות הללו, אפשר לראות שמספר הבקשות שלא הגיעו לכדי רישום חזר לממדים שהורגלנו לראות בשנים קודמות.

מגמות בנוגע למשך תוקפם של מדגמים בין שנים 2007-2016 | גרף 80

גם השנה ניתן לחזות במגמת העלייה בכמות הדרישות לחידוש התקופה השלישית של מדגמים רשומים והארכת תקפם לתקופה נוספת. יש בכך אינדיקציה לערך הזכות שנרשמה גם שנים לא מעטות לאחר הרישום.

טבלה 14 | בקשות מדגם שהוגשו ומדגמים שנרשמו בשנת 2016 - לפי סוגים

סיווג	בקשות מישראל		בקשות מחו"ל	
	הוגשו	נרשמו	הוגשו	נרשמו
לא ידוע	7	0	14	0
1: מצרכי מזון	2	1	0	0
2: פריטי הלבשה וסדקית	65	62	40	23
3: טובין לנסיעה, נרתיקים, שמשיות וחפצים אישיים, שאינם מפורטים במקום אחר	65	47	4	8
4: מברשות	4	8	9	9
5: פריטי טקסטיל, חומר יריעות מלאכותי וטבעי	0	2	1	5
6: ריהוט	104	77	36	22
7: טובין למשק בית, שאינם מפורטים במקום אחר	82	38	34	40
8: מכשירים וכלי עבודה	72	52	27	30
9: מארזים וכלי קיבול להובלת טובין או לטיפול בהם	86	78	67	60
10: שעונים, שעוני יד ומכשירי מדידה אחרים, מכשירי בדיקה ואיתות	10	9	3	10
11: פריטי קישוט	120	51	60	29
12: אמצעי הובלה או הנפה	27	28	175	98
13: ציוד לייצור, הפצה או השגאה של חשמל	32	10	7	3
14: ציוד הקלטה, תקשורת או אחזור מידע	29	8	52	16
15: מכונות, שאינן מפורטות במקום אחר	0	1	16	5
16: מנגנונים לצילום, להסרטה או לאופטיקה	2	3	3	4
17: כלי נגינה	0	0	0	0
18: מכונות הדפסה ומכונות משרדיות	8	7	0	0
19: מכשירי כתיבה וציוד משרדי, חומרים לאמנות ולהוראה	10	6	0	0
20: ציוד למכירות ולפרסום, שלטים	12	4	4	0
21: משחקים, צעצועים, אוהלים וציוד ספורט	34	23	23	16
22: כלי נשק, פריטים פירוטכניים, פריטים לציד, דיג והדברת מזיקים	0	0	7	4
23: ציוד להעברת נוזלים, ציוד לסניטציה, להסקה, לאוורור ולמיזוג אוויר, דלק מוצק	36	19	20	19
24: ציוד רפואי וציוד מעבדה	24	23	31	50
25: יחידות בניין ורכיבי בנייה	257	267	0	0
26: מנגנוני תאורה	55	40	21	11
27: טבק ואספקה למעשנים	6	4	7	6
28: מוצרי רוקחות וקוסמטיקה, פריטים ומנגנונים לטיפול	8	4	16	34
29: התקנים וציוד נגד מפגעי אש, למניעת תאונות ולחילוץ	9	2	0	2
30: פריטים לטיפול בבעלי חיים	6	3	0	0
31: מכונות וכלים להכנת מזון או משקה, שאינם מפורטים במקום אחר	6	6	6	1
סך הכל	1178	883	683	505

יוער כי בנוסף על הנתונים שלעיל, עקב טעות בנתוני הגשת הבקשה, בחמש בקשות לא זוהתה מדינת המקור לבקשה.

טבלה 15 | המבקשים הישראליים המובילים בהגשת בקשות לרישום מדגם בשנת 2016

מס'ד	שם המבקש/ת	מספר בקשות מדגם
1	קליל תעשיות בע"מ	117
2	נעלי נאות אגודה שיתופית חקלאית לעסקים בע"מ	43
3	אלקו מערכות אלומיניום מתקדמות בע"מ	40
4	דורית יודאיקה בע"מ	34
5	כתר פלסטיק בע"מ	30
6	הצורפים בע"מ	26
7	מבקש פרטי	17
8	פוטקס תבניות בע"מ מונקי ביזנס דיזיין ישראל בע"מ	16
9	טרול סמארט בע"מ	15
10	אקסקלוסיב תאורה ריהוט בע"מ אוטוטו דיזיין בע"מ	14

טבלה 16 | המבקשים הזרים המובילים בהגשת בקשות לרישום מדגם בשנת 2016

מס'ד	שם המבקש/ת	מספר בקשות מדגם
1	SCANIA CV AB	160
2	H. STERN COMERCIO E INDUSTRIA S.A.	35
3	MAN TRUCK & BUS AG	22
4	CURVER LUXEMBOURG SARL	21
5	GRENDENE S/A	14
6	Ty Inc.	13
7	JARDIN NETHERLANDS B.V.	12
8	DIESEL S.P.A FURNIPART Merck KGaA	10
9	MICROSOFT CORPORATION KONINKLIJKE PHILIPS N.V. Traeger Pellet Grills, LLC Minka Lighting, Inc.	7
10	SAVERGLASS FERRARI S.P.A FCA ITALY S.P.A.	6

| טבלה 17 | המבקשים הישראלים אשר נרשם על שמם השיעור הגבוה ביותר של מדגמים בשנת 2016

מספר בקשות מדגם	שם המבקש/ת	מס"ד
127	קליל תעשיות בע"מ	1
41	נעלי נאות אגודה שיתופית חקלאית לעסקים בע"מ	2
23	אלקו מערכות אלומיניום מתקדמות בע"מ	3
22	כתר פלסטיק בע"מ	4
21	מונקי ביזנס דיזיין ישראל בע"מ	5
17	מבקש פרטי	6
15	ר. פורטל ניהול פרויקטים בע"מ	7
	שחם י.אריכא ובניו בע"מ	
12	ס.ה.ל. אלובין בע"מ	8
	פלג דיזיין בע"מ	
11	מבקש פרטי	9
	פי.סי.א.איי מכשירים בע"מ	
	מבקש פרטי	
10	ליבלינג שוז בע"מ	10
	אוטוטו דיזיין בע"מ	
	י. עמית מערכות בע"מ	

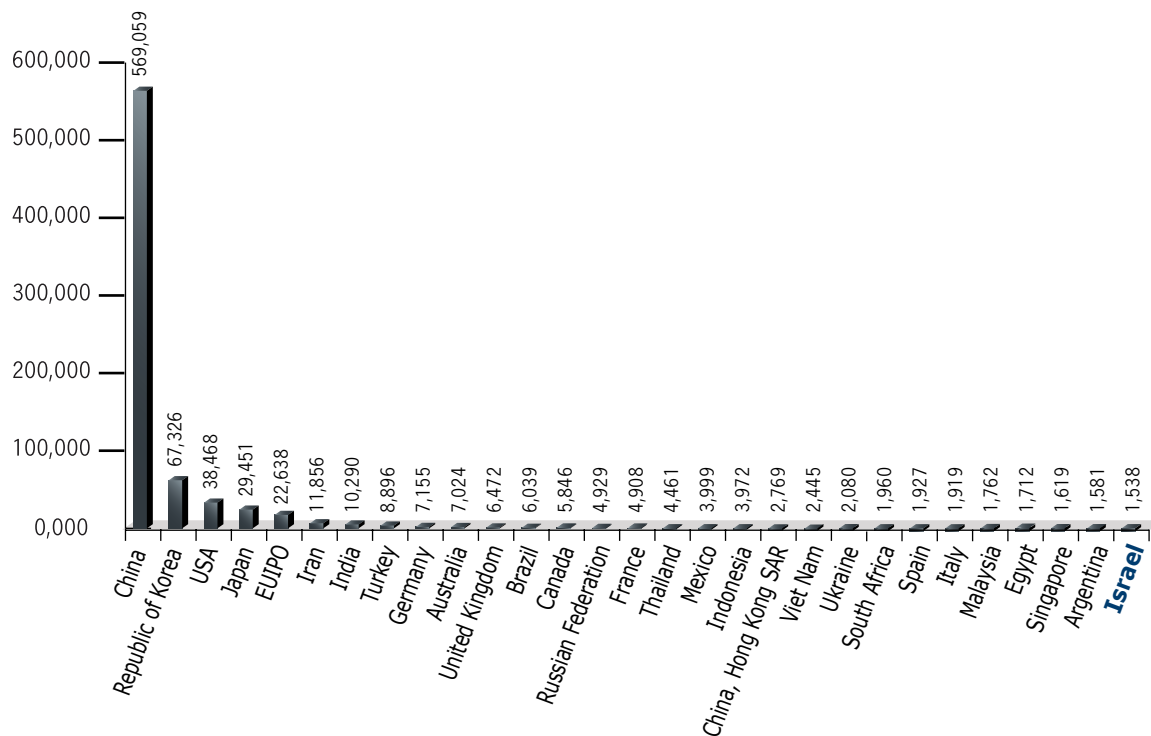
| טבלה 18 | המבקשים הזרים אשר נרשם על שמם השיעור הגבוה ביותר של מדגמים בשנת 2016

מספר בקשות מדגם	שם המבקש/ת	מס"ד
81	SCANIA CV AB	1
34	CURVER LUXEMBOURG SARL	2
25	MEDELA HOLDING AG	3
18	JARDIN NETHERLANDS B.V.	4
17	FURNIPART	5
15	MAN TRUCK & BUS AG	6
14	H. STERN COMERCIO E INDUSTRIA S.A.	7
	DYSON TECHNOLOGY LIMITED	
	DIESEL S.P.A	
10	DART INDUSTRIES INC.	8
	KONINKLIJKE PHILIPS N.V.	
7	APPLE INC.	9
	Ty Inc.	
	COLGATE-PALMOLIVE COMPANY a Delaware Corpor	
	MICROSOFT CORPORATION	
	FERRARI S.P.A	
6	HANS GEORG HAGLEITNER	10
	Reckitt Benckiser (Brands) Limited	
	SANOFI	

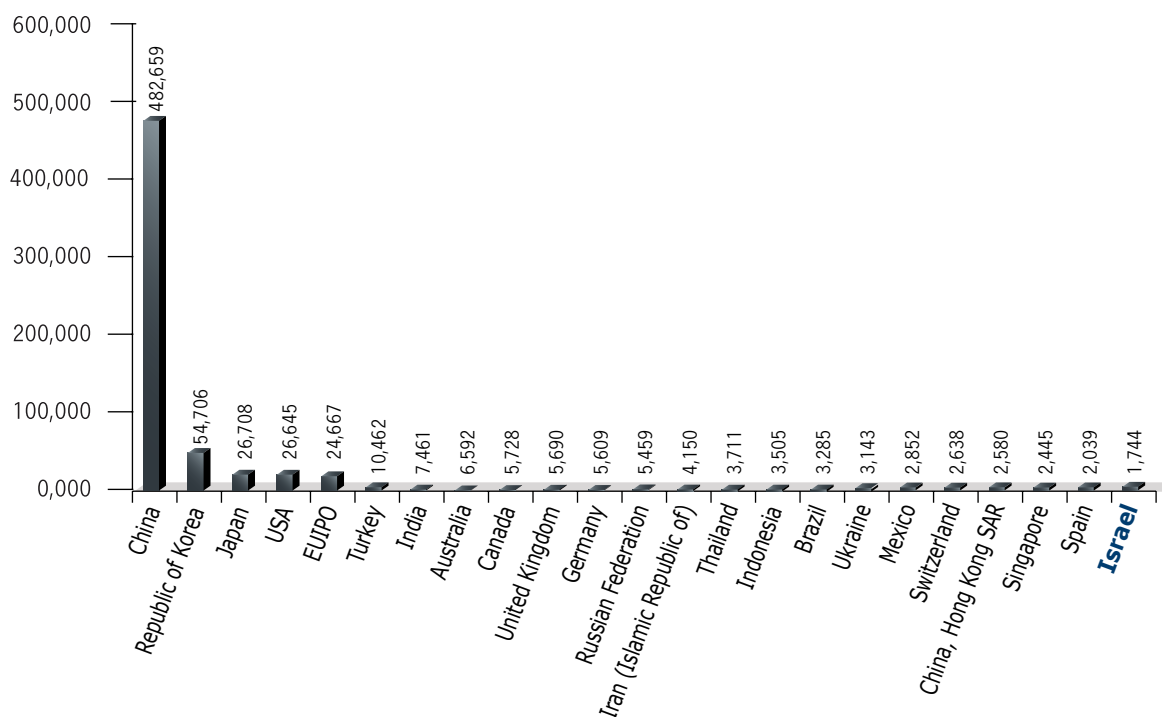
ב. הפרופיל הבינלאומי של ישראל בתחום המדגמים

גרף 81 | בקשות לרישום מדגם בשנת 2015 - לפי מדינות (ישראל מקום 29)

(בשנת 2014 ישראל מוקמה במקום ה-30)

גרף 82 | מדגמים שנרשמו בשנת 2015 - לפי מדינות (ישראל מקום 23)

הנתונים שלעיל נלקחו ממאגר הנתונים של ארגון WIPO (הנתונים מעודכנים לנובמבר 2016 ומתייחסים לסוף שנת 2015)

(בשנת 2014 ישראל מוקמה במקום ה-25)

פרק 8

חוק חופש המידע

חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 קובע כי לכל אזרח ישראלי או תושב, הזכות לקבל מידע על פעילותו של גוף ציבורי. החוק מפרט את סוגי המידע שיש להעמיד לעיון הציבור ואת אופן הנגשתו. רשות הפטנטים מקפידה להעמיד לרשות הציבור מידע מלא, ככל שהיא נדרשת ובכפוף למגבלות החלות עליה על-פי דין, תוך הכרת החשיבות בשקיפות התהליכים וההחלטות שהיא מקבלת.

ראש רשות הפטנטים מינה ממונה על העמדת מידע לרשות הציבור, על טיפול בבקשות לקבלת מידע ועל יישום הוראות חוק זה. הממונה פועל במסגרת תפקיד זה תחת הנחייתה המקצועית של עו"ד מיכל טנא, מנהלת היחידה לפניות הציבור והממונה על חוק חופש המידע במשרד המשפטים.

בשנת 2016 הוגשה לממונה על חופש המידע ברשות הפטנטים בקשה אחת לקבלת מידע על-פי חוק חופש המידע.

להשלמת תמונת המידע אותו ניתן לקבל מהרשות, יצוין כי החלטות שיפוטיות של הרשם, סגניתו והפוסקת בקניין רוחני, מפורסמות באתר האינטרנט של הרשות ומופצות למאגרי המידע המשפטיים הנפוצים ולרשימת המדוורים אשר נרשמו לקבל את עדכוני הרשות (ניתן להירשם לרשימת הדיוור בכתובת הבאה: <http://www.justice.gov.il/ContactUs/Pages/ListServ.aspx>).

הנחיות מנהליות של ראש הרשות, כגון חוזרי רשם והודעות לציבור, מוצבות לעיון הציבור באתר האינטרנט של הרשות ומדוורות לרשימת המדוורים.

פניות הציבור

לשכת ראש רשות הפטנטים, רחוב אגודת ספורט הפועל 1

הגן הטכנולוגי, בניין 5, ירושלים, מיקוד: 96951

Patent.Customer-Serv@justice.gov.il

טל: 02-5651702

הממונה על העמדת מידע לרשות הציבור ברשות הפטנטים:

מר משה כהן

טלפון: 02-5651702

הממונה על חוק חופש המידע במשרד המשפטים:

מיכל טנא, עו"ד

טלפון: 02-5425513, מייל: hofesh.meida@justice.gov.il

לעיון בהחלטות ולמידע נוסף, שוטף ועדכני על פעילות הרשות נא בקרו באתר הרשות ב-

www.patents.gov.il ובדף הפייסבוק של הרשות: Israel Patent Office

כתובת הדו"ח באתר:

<http://www.justice.gov.il/Units/RashamHaptentim/about/Pages/annualreport.aspx>

עריכת הדו"ח: **רות אלהב**, אחראית קשרי חוץ, רשות הפטנטים
הנהלת רשות הפטנטים

עיצוב גרפי: **דפוס מאור ולך**